

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 6 март 2024 г.
(OR. en)

7340/24

Междуинституционално досие:
2024/0061 (COD)

INDEF 19
COPS 98
POLMIL 62
IND 127
MAP 9
COMPET 268
FISC 48
CODEC 676

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 6 март 2024 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2024) 150 final

Относно: Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
НА СЪВЕТА за създаване на Програма за европейската
отбранителна промишленост и рамка от мерки за гарантиране на
своевременната наличност и доставка на отбранителни продукти
(ПЕОП)

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2024) 150 final.

Приложение: COM(2024) 150 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 5.3.2024 г.
COM(2024) 150 final

2024/0061 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за създаване на Програма за европейската отбранителна промишленост и рамка
от мерки за гарантиране на своевременната наличност и доставка на
отбранителни продукти (ПЕОП)**

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

На 24 февруари 2022 г. Русия започна пълномасщабно военно нашествие срещу Украйна с опустошителни последици за Украйна и нейния народ. Две години интензивни боеве, тежък артилерийски обстрел и въздушни удари доведоха до голям брой жертви сред цивилното население и огромни човешки страдания. Нападението на Русия причини значителни щети на критична гражданска и отбранителна инфраструктура, на производствените мощности и услугите в цяла Украйна и доведе до пълното разрушение на различни по големина градове в някои части на страната. В резултат на възникналата хуманитарна криза милиони украинци бяха принудени да напуснат домовете си и мнозина изпаднаха в отчаяна нужда от храна, подслон и медицинска помощ. И до днес руските въздушни удари поразяват цели в цялата държава. Ще са необходими години, ако не и десетилетия, за да се излекува травмата от тази безсмислена война. ЕС застава зад независимостта, суверенитета и териториалната цялост на Украйна в рамките на международно признатите ѝ граници, неотменимото ѝ право на самоотбрана и стремежа ѝ към всеобхватен, справедлив и устойчив мир в съответствие с международното право и Устава на ООН. Нападението на Русия срещу Украйна представлява принципна заплаха не само за Украйна, но и за европейската и световната сигурност. Помощта на ЕС за самоотбраната на Украйна е ключова инвестиция в сигурността на самия ЕС. Съответно, Европейският Съюз и неговите държави членки, заедно с партньорите си, ще поемат и в бъдеще ангажименти за сигурността на Украйна, което ще помогне на държавата да се защитава, да се противопоставя на усилията за дестабилизация и да възпира актовете на агресия в бъдеще. Няма отбрана без отбранителна промишленост. Украйна е силно зависима от военната подкрепа, която ѝ осигуряват ЕС и неговите държави членки, включително защото нейната отбранителна промишлена база е до голяма степен разрушена.

Военната агресия на Русия срещу Украйна отбеляза драматичното завръщане на териториалните конфликти и военните действия с висока интензивност на територията на Европа. Производствените мощности на европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ) бяха пригодени да отговарят предимно на ограничените нужди на държавите членки, най-вече в съответствие с националните разделителни линии, поради десетилетия на недостатъчни публични инвестиции. При такъв сценарий дружествата в областта на отбраната често са изправени пред необходимостта от намаляване на темповете на производство с цел поддържане на дейността на производствените линии и задържане на квалифицирания персонал, като същевременно произвеждат ограничено количество отбранителни системи за националните клиенти. Днес за много европейски дружества в областта на отбраната изнасят военна техника основно за клиенти извън ЕС.

Рязко нарасна търсенето на някои продукти за отбраната в Европа вследствие коренно изменената обстановка за сигурност, но европейската отбранителна технологична и индустриална база все още е с ограничени производствени мощности в режим „мирно време“. В дългосрочен план тази ситуация повдига въпроса за готовността на европейската отбранителна промишленост, т.е. за способността на ЕОТИБ да реагира ефективно (навреме и в нужните мащаби) на промените в европейското търсене на отбранителни продукти. Това е тясно свързано с по-широкото предизвикателство, свързано със сигурността на доставките на военна техника в Европа. Тази тема не е

нова за държавите — членки на ЕС, но наскоро приетият план за боеприпасите я постави в центъра на вниманието, като повдигна въпроса за способността на ЕОТИБ да гарантира на Европа сигурност на доставките на военна техника както в мирно, така и във военно време.

След избухването на войната и отправения с Версайската декларация от март 2022 г. призив към Комисията, през май 2022 г. Комисията и върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност („върховният представител“)/ръководителят на Европейската агенция по отбрана (EDA) приеха съвместно съобщение относно анализа на недостига на инвестиции в отбраната и бъдещите действия (JOIN/2022/24 final). В съвместното съобщение се подчертава, че през последните десетилетия държавите членки не са отделяли достатъчно средства за отбраната и това е довело до дефицити в способностите и промишлените мощности в рамките на Съюза.

След представянето на съвместното съобщение от май 2022 г. бяха предложени няколко мерки в отговор на най-непосредствените последици от нападението на Русия срещу Украйна:

- Както беше обявено в съвместното съобщение от май 2022 г., Комисията и върховният представител/ръководителят на Агенцията създадоха **Работна група за съвместно възлагане на обществени поръчки в областта на отбраната (DJPTF)**, която да работи с държавите членки в подкрепа на координацията на техните много краткосрочни нужди от обществени поръчки. Работната група се съсредоточи върху преодоляването на противоречията в планирането и върху координацията, за да се избегне надпреварата в подсигуриването при поръчките. Работната група изготви също така обща оценка на нуждите и очерта и открои нуждата от разширяване на промишлените производствени мощности на ЕС, които са необходими за посрещане на потребностите.
- Също така, както беше обявено в съвместното съобщение от май 2022 г., през юли 2022 г. Комисията представи **Акта за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни обществени поръчки (EDIRPA)**, чиято цел е чрез финансова подкрепа да се стимулира сътрудничеството между държавите членки при възлагането на обществени поръчки за най-неотложната и критична военна техника. EDIRPA беше приет от съзаконодателите на 18 октомври 2023 г. и допринася за по-доброто адаптиране на отбранителната промишленост на Съюза към структурните промени на пазара. EDIRPA ще се прилага до 31 декември 2025 г.
- В съвместното съобщение от май 2022 г. бяха посочени различни дефицити при способностите, но с оглед на развитието на положението в Украйна възникна конкретна неотложна необходимост от боеприпаси „земя-земя“ и артилерийски боеприпаси, както и от ракети. Съветът официално призна това на 20 март 2023 г. Той постигна съгласие по подход с три направления за доставката и съвместното възлагане на обществени поръчки за боеприпаси за Украйна. В този контекст през май 2023 г. Комисията представи ново предложение за **Регламент относно подкрепата за производството на боеприпаси (ASAP)** в отговор на внезапното нарастване на търсенето на тези продукти и за спешно осигуряване на възможност за своевременното им предоставяне, като се използват средства от бюджета на ЕС в подкрепа на инвестициите за увеличаване на производствените мощности на ЕОТИБ в тази

област. ASAP беше приет от съзакондателите на 20 юли 2023 г. Той ще се прилага до 30 юни 2025 г.

Противозаконната война на Русия срещу Украйна не само породила неотложни предизвикателства за ЕС и неговите държави членки, но нейното проточване задълбочава още повече структурните проблеми, засягащи конкурентоспособността на ЕОТИБ, и поставя под въпрос способността ѝ да гарантира в достатъчна степен сигурността на доставките за държавите членки. Затова ЕС сега трябва да **премине от еднократни извънредни мерки** (като описаните по-горе) **към поставяне на отбранителната промишленост на ЕС в готовност**, от кризисно подсигуриране с консумативи в необходимите количества към гарантирано и навременно посрещане на бъдещите потребности от критични отбранителните изделия от висок клас през следващите години. Именно това е целта на **Стратегията за европейската отбранителна промишленост (СЕОП)**, представена на 5 март. За да се изпълнят насоките на СЕОП, както и обявените от нея действия, Комисията предлага нов **Регламент относно програма за европейската отбранителна промишленост (ПЕОП)**. ПЕОП беше обявена в съвместното съобщение от май 2022 г. и Европейският съвет застана зад нея. Тя има за цел **съчетаване на краткосрочното и дългосрочното планиране**, чрез продължаване на подкрепата за ЕОТИБ по текущата многогодишна финансова рамка (МФР) и подготовка за поставяне в готовност на отбранителната промишленост на ЕС за в бъдеще. Така ПЕОП ще осъществи част от СЕОП, тъй като действията по програмата са структурирани около 3 основни стълба.

- **Укрепване на конкурентоспособността и способността за реагиране на ЕОТИБ.** В подкрепа на усилията за окрупняване и хармонизиране на европейското търсене на военна техника от ЕОТИБ, ПЕОП предлага готова за използване правна рамка — Структури за европейска програма за въоръжаване (СЕПВ), за сътрудничество и съвместно управление на военна техника през целия му жизнен цикъл. Аналогично ПЕОП удължава валидността на аргументацията за EDIRPA за след 2025 г., за да може и след този срок европейското търсене да не се раздробява и да се хармонизира. ПЕОП също така ползва аргументацията на ASAP в подкрепа на производствените инвестиции в ЕОТИБ, помага на ЕОТИБ да премине към по-гъвкави производствени мощности и гарантира, че проектите на ЕФО ще достигат до етапа на превръщането им в продукти. За да се подобри достъпът до финансиране за ЕОТИБ, ПЕОП предвижда също така създаването на фонд с цел използване и ускоряване на инвестиции с нисък риск, които са необходими за увеличаване на производствените мощности за отбранителни изделия на установени в ЕС МСП и малки дружества със средна пазарна капитализация, въз основа на опита на Комисията с „фонда за увеличаване на средствата“ на ASAP, както и на успешното създаване на капиталовия механизъм на EUDIS в областта на отбраната.
- **Подобряване на способността на ЕОТИБ да гарантира навременната наличност и доставка на отбранителни продукти.** Целта на ПЕОП е да се подкрепят усилията на държавите членки за постигане на възможно най-високо равнище на сигурност на доставките, когато става въпрос за военна техника, чрез създаване на режим за сигурност на доставките за целия ЕС. Такъв режим ще повиши също така доверието на държавите членки в трансграничните вериги на доставки и заедно с това ще създаде ключово конкурентно предимство за ЕОТИБ. Една всеобхватна рамка за управление на кризите ще позволи да се координират ответните мерки при евентуални бъдещи кризи в доставките на конкретна военна техника или по нейните вериги на доставки.

- **Принос за възстановяването, реконструкцията и модернизацията на отбранителната технологична и индустриална база на Украйна (украинска ОТИБ).** Настоящите нужди на Украйна от военна техника далеч надхвърлят нейните промишлени производствени мощности, а ЕС и неговите държави членки предоставят военна помощ от собствените си — до голяма степен изчерпани — запаси при отбранителна промишленост, която е пригодена за мирно време. В този контекст в интерес и на двете страни е да задълбочат сътрудничеството си. Ако не се създаде силна връзка между съответните промишлени бази, това може да доведе до пропуснати стопански възможности в краткосрочен план и до икономически и стратегически зависимости в средносрочен и дългосрочен план. С оглед на бъдещото присъединяване на Украйна към ЕС е необходимо ПЕОП да подсили сътрудничеството с Украйна на промишлено равнище. Като част от бъдещите ангажименти на ЕС към Украйна в областта на сигурността¹ ЕС следва да насърчава по-тясното сътрудничество с украинската ОТИБ, за да повиши нейния капацитет за посрещане на непосредствените нужди, както и да работи за съгласуване на стандартите и подобрена оперативна съвместимост. По-тясното сътрудничество с украинската ОТИБ ще помогне на Украйна и ще я направи по-способна да се защитава. Това ще бъде от полза и за способността на ЕОТИБ да отговори на потребностите както на държавите членки, така и на Украйна.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Подкрепата по ПЕОП ще допълва и ще е съгласувана със съществуващите съвместни инициативи на ЕС, които са част от политиката в областта на отбранителната промишленост, и с други форми на двустранна подкрепа за Украйна, предоставяна чрез други инструменти на ЕС, включително Механизма за Украйна. Тя ще допълни основната програма на ЕС в тази област на политиката — Европейския фонд за отбрана (ЕФО) — по-специално като подкрепи на по-късен етап от жизнения цикъл на военната техника проектите на ЕФО, с което ще спомогне за бъдещата пазарна реализация на резултатите от програмата. ПЕОП ще развие опита, придобит в контекста на други програми на ЕС, като например EDIRPA или ASAP, по-специално като удължи във времето валидността на техните аргументи за финансова подкрепа и като разшири техния обхват, така че да бъдат включени и други видове оборудване. Най-сетне ПЕОП ще консолидира усилията и диалога в рамките на DJPTF.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

ПЕОП ще генерира полезни взаимодействия с политиката на ЕС в областта на отбраната и с изпълнението на Стратегическия компас за сигурността и отбраната. Той ще се прилага в пълно съответствие с плана на ЕС за развитие на способностите (ПРС), в който се определят приоритетите по отношение на отбранителните способности на равнището на ЕС, както и с координирания годишен преглед на отбраната на ЕС (КГПО), в който, наред с другото, се набелязват нови възможности за сътрудничество в областта на отбраната. ПЕОП също така ще помогне на държавите членки в усилията им да си сътрудничат в рамките на постоянното структурирано сътрудничество (ПСС). Той следва да е от полза при изпълнението на проекти по линия на ПСС и да допринесе за ускоряване, улесняване и подпомагане на изпълнението на по-обвързващите ангажименти, поети от държавите членки в този контекст. ПЕОП ще допълни вече

¹ Рамка относно бъдещите ангажименти на ЕС към сигурността на Украйна, одобрена от Съвета на 27 ноември 2023 г.

съществуващите действия на Европейската агенция по отбрана (EDA) в областта на сигурността на доставките. ПЕОП ще се ползва от работата на EDA по ключови стратегически дейности, за да обогати обсъжданията в рамките на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост. Също така ще има пълна приемственост в прилагането на ПЕОП с начина, по който ЕС оказва военна помощ на Украйна в контекста на Европейския механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ). ПЕОП ще бъде полезна и при постигането на целите за възстановяване и реконструкция, които ЕС преследва в рамките на Механизма за Украйна, по-специално като укрепи способността на Украйна да се защитава, разчитайки на устойчива и бързо реагираща ОТИБ. В по-широк план могат да бъдат взети предвид и съответните дейности, извършвани от Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО) и от други партньори, когато те служат на интересите на Съюза в областта на сигурността и отбраната и не изключват никоя държава членка от участие.

Като осигури режим за сигурност на доставките за целия ЕС, по-специално чрез двустепенна рамка за управление на кризи, ПЕОП ще бъде допълнение към Законодателния акт за извънредните ситуации и устойчивостта на вътрешния пазар (IMERA), който не се отнася до отбранителните продукти. Мерките, с които разполага Комисията посредством рамката за управление на кризи на ПЕОП за някои неотбранителни продукти, които са от решаващо значение за доставките на отбранителни продукти, определени като приоритетни, имат за цел единствено да се гарантира, че съответните вериги на доставки в областта на отбраната могат да имат приоритетен достъп до компонентите и материалите, необходими за осигуряване на адекватно равнище на сигурност на доставките на равнището на ЕС.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

С ПЕОП се установява набор от мерки и се определя бюджет с цел подкрепа за готовността на отбранителната промишленост на Съюза и неговите държави членки чрез укрепване на конкурентоспособността, способността за реагиране и възможностите на ЕОТИБ, за да се гарантира своевременната наличност и доставка на отбранителни продукти, и с цел допринасяне за възстановяването, реконструкцията и модернизацията на украинската ОТИБ. Съответно регламентът се основава на 3 различни правни основания:

- Член 173 отДФЕС във връзка с конкурентоспособността на ЕОТИБ,
- Член 114 отДФЕС във връзка с Европейския пазар на военна техника,
- Член 212 отДФЕС във връзка с укрепването на украинската ОТИБ,
- Член 322 отДФЕС във връзка с финансовите разпоредби.

За да се отразят тези многобройни правни основания, ПЕОП е структурирана около 3 стълба, всеки от които съответства на едно от правните основания на настоящия регламент.

- Първият стълб се състои от мерки, с които да се гарантира, че са налице условията, необходими за конкурентоспособността на ЕОТИБ, като подходящото правно основание за такива мерки е член 173. Както е описано в СЕОП, противозаконната военна агресия на Русия срещу Украйна промени драстично и структурно обстановката за сигурност в Европа, което доведе до нова пазарна ситуация за ЕОТИБ. Цели две години след избухването на

безпочвената война на Русия срещу Украйна ЕОТИБ все още не се е адаптирала към тази нова реалност. Също така, както се посочва в СЕОП, ЕОТИБ трябва да възприеме гъвкав производствен апарат, който да е в състояние да се приспособи и пригоди към развитието на европейското търсене. Следователно, в съответствие с член 173, параграф 1, Комисията може да предприема действия, насочени към ускоряване на приспособяването на отбранителната промишленост към структурните промени. Мерки като удължаването на валидността на аргументацията на EDIRPA и ASAP, изготвянето на правната рамка на СЕПВ, както и създаването на фонда ще имат за цел да помогнат на ЕОТИБ да се адаптира към новата пазарна реалност. Най-сетне, съгласно член 173, параграф 2 Комисията може да предприема всякакви полезни инициативи за насърчаване на координацията между държавите членки в сферата на политиката в областта на отбранителната промишленост.

- Вторият стълб се състои от мерки, които имат за цел функционирането на вътрешния пазар, и по-специално на европейския пазар на военна техника, като подходящото правно основание за такива мерки е член 114. Гарантирането на обществената сигурност на територията на Съюза представлява първостепенна цел на обществената политика, като тази сигурност зависи и от наличието в достатъчни количества на свързани с отбраната стоки и услуги. Както е описано в СЕОП, настоящият геополитически контекст води до общо увеличено търсене на военна техника и до потенциален бъдещ максимум на търсенето на конкретни отбранителни продукти в Съюза и евентуално в световен мащаб. Това положение засяга функционирането на вътрешния пазар по отношение на тези продукти и застрашава сигурността на доставките им. Държавите членки носят основната отговорност за това да си подсигурят военните доставки като въпрос, свързан с националната отбрана. Както обаче е обяснено в СЕОП, сигурността на доставките придобива все повече европейско измерение. Също така, както се вижда от кризата с доставките на боеприпаси, решение на която беше потърсено с ASAP, разнопосочното национално законодателство, по-специално по отношение на сертифицирането на отбранителни продукти, и различните подходи към националната сигурност предизвикаха забавяне по европейските вериги за доставки на отбранителни продукти и представляват пречка пред оперативната съвместимост. Затова осигуряването на функционирането на вътрешния пазар, чрез избягване на недостига на отбранителни продукти в Съюза, може да се постигне най-добре чрез законодателство на Съюза за хармонизиране въз основа на член 114 от Договора. Създаването на общ за целия ЕС режим за сигурност на доставките на военна техника зависи от няколко аспекта. Първо, ПЕОП съдържа мерки за повишаване на готовността на държавите членки в новия геополитически контекст, при който е необходимо по-специално да се попълнят запасите и е нужно възможно най-бързо и по-нататъшно развиване на отбранителните способности. ПЕОП включва по-специално мерки за опростяване на повторното отваряне на текущи и бъдещи рамкови договори с ЕОТИБ за други държави членки. Второ, ПЕОП съдържа мерки за набелязване и наблюдение на продуктите и промишления капацитет, които са от критично значение във веригите на доставки на определени отбранителни продукти от интерес. Най-после, при криза в доставките ПЕОП осигурява модулна и степенна рамка за управление на кризи и консултативният съвет ще може да реши кой режим е най-подходящ за управлението на дадена криза, а за по-сериозните кризи —

кои мерки да бъдат задействани. Съответно ПЕОП ще гарантира, че прекъсването на доставките не настъпва непредвидено и за него има незабавно решение, за да може вътрешният пазар да продължи да функционира и да се осигури адекватно равнище на сигурност на доставките за държавите членки.

- Третият стълб се състои от мерки, допринасящи за възстановяването, реконструкцията и модернизацията на украинската ОТИБ и постепенната ѝ интеграция в ЕОТИБ. Подходящото правно основание за такива мерки е член 212. Обръща се специално внимание на целта да се окаже подкрепа на Украйна за постепенно привеждане на законодателството на държавата в съответствие с правилата, стандартите, политиките и практиките на Съюза („достиганията на правото на ЕС“) с оглед на бъдещото членство в Съюза. С този трети стълб операциите на Съюза ще допълват и подсилват операциите на държавите членки.

Други членове отДФЕС или всеки от тях сам по себе си не могат да обосноват трите горепосочени стълба и свързаните с тях мерки. Предлаганите елементи са предвидени в един акт, тъй като всички мерки представляват съгласуван по различни начини подход за справяне с необходимостта от укрепване на промишлената готовност на Съюза в областта на отбраната.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Държавите членки силно разчитат на това, че ЕОТИБ е способна да отговори навреме и в нужните обеми на нуждите на техните въоръжени сили. Мащабите на щетите, които Русия нанася на Украйна и на украинската отбранителна индустриална база със своето нашествие, налага широка и трайна подкрепа за Украйна, каквато нито една държава членка не може да предостави самостоятелно. Поради това е от ключово значение да се гарантира, че както ЕОТИБ, така и украинската ОТИБ са в състояние да изпълнят тази стратегическа роля. Действията на европейско равнище изглеждат най-подходящи в тази област.

Що се отнася до подкрепата за конкурентоспособността на ЕОТИБ:

- Съюзът и неговите държави членки са изправени, от една страна, пред внезапна промяна в обстановката за сигурност, която води до по-голямо търсене на военна техника в Европа, а от друга страна — ЕОТИБ все още е с ограничени производствени мощности в режим „мирно време“. Ако тази ситуация се проточи, тя ще продължи да влияе структурно и да влошава конкурентоспособността на ЕОТИБ. На по-ниски нива веригите на доставки на ЕОТИБ обикновено се простират отвъд границите, но на по-високите нива те остават структурно разделени на национален принцип. Това се дължи на търсенето на военна техника от страна на държавите — членки на ЕС, макар и нараснало напоследък, остава принципно разпокъсано и това лишава ЕОТИБ от ползите, които носи един действително функциониращ пазар на ЕС в областта на отбраната. Държавите членки така и не постигнаха определения от самите тях през 2007 г. колективен целеви показател, съгласно който 35 % от общия обем на техните обществени поръчки за военна техника да бъдат съвместни европейски обществени поръчки. Това показва, че държавите членки срещат значителни трудности да увеличат съвместното възлагане на обществени поръчки за военна техника. Това говори, че Съюзът е този, който

трябва да приеме мерки за стимулиране на окрупняването и хармонизирането на търсенето на военна техника в ЕС, както и за улесняване на дългосрочното сътрудничество между държавите членки през целия жизнен цикъл на военната техника.

- Освен това липсата на координация в търсенето от страна на държавите членки и прекомерната му концентрация върху един и същ вид отбранителни продукти за един и същи срок, съчетано евентуално с недостиг, може да доведе до рязко покачване на цените и ефект на изтласкване (т.е. до трудности за държавите членки с по-ограничена покупателна способност да си набавят необходимите изделия в областта на отбраната). Съответно с предотвратяването на потенциалния разнобой в едновременните национални действия при обществените поръчки мерките на европейско равнище за окрупняване на търсенето на държавите — членки на ЕС, ще укрепят и солидарността между държавите членки.
- Некоординираното търсене също така внася неяснота при пазарните тенденции. А това от своя страна заедно с невъзможността за прогнозиране на европейското търсене пречи на промишлеността да прави вложения в отрасъл, който е изцяло обвързан с търсенето. При новата обстановка за сигурност обаче, Съюзът не може да си позволи да чака, докато ЕОТИБ разполага с достатъчно яснота относно бъдещите поръчки и се реши да инвестира в адаптирането на производствените си мощности. Европейската отбранителна промишленост трябва да се приспособи възможно най-бързо към новата пазарна ситуация. Това означава, че е необходимо да се подкрепи намаляването на риска при инвестициите на промишлеността в гъвкави производствени мощности. Намеса от този вид само на равнището на държавите членки може да внесе неравновесие в географското разпределение на инвестициите и до голямо разпокъсване на веригите на доставки. Мерките на европейско равнище изглеждат най-подходящи и за намаляването на риска за инвестициите в ЕОТИБ в целия Съюз и за подпомагането на отрасъла да разработи гъвкав производствен апарат.
- Важно е също така ЕОТИБ да стане по-конкурентоспособна като се възползва от постигнатото посредством ЕФО — продукти или технологии, плод на проекти по програмите, но също така от новите вериги на доставки, постигнати благодарение на тях. Редица проблеми обаче могат да възпрепятстват или дори да възпрат съвместното възлагане на обществени поръчки за крайни продукти, които са плод на НИРД по линия на ЕФО. Това означава, че пазарната реализация на резултатите от проектите по ЕФО може да се забави и на етапите след НИРД, което държавите членки може да не са в състояние да решат самостоятелно. Съюзът е този, чийто мерки могат да гарантират, че сътрудничеството в рамките на ЕФО продължава и след етапа на НИРД.

Що се отнася до сигурността на доставките на военна техника в Европа:

- Макар сигурността на доставките за отбраната да се определя главно на равнище държави членки, тъй като отбраната е национална компетентност, тя придобива все повече европейско измерение, тъй като веригите на доставки на промишлеността се простират все повече върху целия вътрешен пазар на ЕС и извън него. Това важи по-специално за компонентите и суровините от критично значение, при които държавите членки също така са все по-взаимозависими. Както показва и планът за боеприпасите, държавите членки нямат яснота по отношение на цялостния

капацитет и веригите на доставки на ЕОТИБ, което им пречи да вземат информирани решения. Поради това, за да се гарантира достатъчно ниво на сигурност на доставките, включително по време на криза, е целесъобразно в рамките на ПЕОП да се създаде на равнището на Съюза режим за сигурност на доставките в целия ЕС. Подобна рамка ще внесе повече координация в реакциите на кризи в доставките на отбранителни продукти и ще укрепи доверието на държавите членки в трансграничните вериги на доставки, както и устойчивостта на ЕОТИБ, от което ще се възползват всички държави членки. Смесицата от паралелни национални мерки не може да постигне подобна ефективност.

Що се отнася до укрепването на украинската ОТИБ:

- Отбранителната промишленост на Украйна е стратегически важен отрасъл на украинската икономика. Страната се стреми да поддържа и увеличава производствените си мощности, за да посрещне своите национални потребности от военна техника. Мащабите на щетите върху украинската ОТИБ вследствие на руската военна агресия налагат обаче такава подкрепа за Украйна, каквато нито една държава членка не може да предостави самостоятелно. Мерките, предложени в рамките на ПЕОП, ще укрепят пряко украинската ОТИБ и ще подсилат промишленото ѝ сътрудничество с ЕОТИБ. ЕС разполага с изключителната възможност, посредством ПЕОП, да насърчи и двете ОТИБ да отговорят с общи усилия на потребностите на Украйна и на държавите членки навреме и в нужните обеми. ЕС присъства в Украйна чрез своята делегация и съответно разполага с изчерпателна информация какво се случва на място. ЕС играе основна роля в областта на военната помощ за Украйна и участва също така в повечето многостранни процеси за решаване на предизвикателствата, пред които е изправена Украйна, в областта на отбраната. Това позволява на ЕС да не губи от поглед възникващите потребности при военната техника и цялостното положение що се отнася до отбранителните производствени мощности на Украйна. Това му позволява да адаптира подкрепата си съгласно нуждите, като се координира тясно с други заинтересовани страни на национално ниво или от промишлеността. Подготовката на страните кандидатки и потенциални кандидатки за членство в Съюза също може да се постигне най-добре на равнището на Съюза.

- **Пропорционалност**

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност, тъй като не излиза извън минимума, необходим за постигането на заявените цели на европейско равнище и нужен за тази цел.

С оглед на безпрецедентната геополитическа ситуация и значителната заплаха за сигурността на Съюза предложеният политически подход е съобразен с мащаба и тежестта на установените проблеми. Необходимостта от подкрепа за приспособяването на промишлеността към структурните промени, от подобряване на сигурността на доставките за ЕС на военна техника и от укрепване на украинската ОТИБ е надлежно разгледана в рамките на възможностите за намеса на Съюза съгласно Договорите. Посочените в ПЕОП мерки не надхвърлят необходимото за постигане на техните цели. Те са съразмерни на мащабите и тежестта на проблемите, които са били установени, за да се изпълнят поставените цели. Финансовата подкрепа за различни действия е насочена към засилване на конкурентоспособността на промишлеността в рамките на система от отворени и конкурентни пазари. Подкрепата за украинската ОТИБ се основава на удължаване на валидността на аргументацията за съществуващата

подкрепа за Украйна и представлява целенасочен отговор на специфичните обстоятелства в Украйна, породени от руската война на агресия.

- **Избор на инструмент**

Комисията предлага регламент на Европейския парламент и на Съвета. Това е най-подходящият правен инструмент, тъй като само регламент, с присъщите за него еднакво прилагане, обвързващ характер и пряка приложимост може да осигури необходимата степен на уеднаквяване, която е необходима за укрепването на готовността на отбранителната промишленост в цяла Европа и за гарантиране на сигурността на доставките на отбранителни продукти в Европа. Предложението е в съответствие и с членове 114, 173 и 212 от Договора за функционирането на Европейския съюз, във всеки от които се посочва, че приемането на мерки в съответните им области на приложение става по обикновената законодателна процедура.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултации със заинтересованите страни**

Официална консултация със заинтересованите страни не беше възможна поради неотложната необходимост от изготвяне на предложението, така че то да може да бъде прието своевременно от съзаконодателите и да започне да се прилага от началото на 2025 г., когато ще трябва да бъдат посрещнати нови нужди, свързани с геополитическата ситуация, както и с оглед на възстановяването и реконструкцията на отбранителната промишлена база на Украйна.

Комисията, в тясно сътрудничество с върховния представител, проведе всеобхватен процес на консултации с държавите членки, промишлеността, финансовия сектор и мозъчни тръстове, за да осигури информация за работата по СЕОП. Консултацията се състоеше в изявите на заинтересовани страни по време на прояви (семинари, срещи) и в предоставянето на писмени становища. В навечерието на тези семинари Комисията споделяше с участниците тематични документи (на уебсайта на Европейската комисия), разглеждащи по-специално темите, свързани с мерките по ПЕОП, с идеята тези документи да послужат като основа за дискусии по време на проявите. Същите тематични документи послужиха и като основа за писмените становища, изпратени до Комисията и върховния представител от заинтересованите страни, с които беше направена консултация. Всички граждани на ЕС, желаещи да участват в консултацията, бяха приканени да направят това в писмен вид на специален електронен адрес. На Комисията и на върховния представител бяха изпратени общо над 270 писмени становища от над 90 различни заинтересовани страни, които бяха анализирани и използвани в подготвителната работа по СЕОП. Организирана бе и среща с представители на Украйна, като те също споделиха в писмен вид своите виждания по предстоящата СЕОП.

Целта на ПЕОП е да започне да прилага разработената в СЕОП визия и да претвори на дело мерките, заложи в стратегията. Съответно, получените в контекста на СЕОП данни до голяма степен бяха взети предвид при разработването на мерките по ПЕОП. Като цяло, получените данни, свързани с основните действия по ПЕОП, могат да бъдат описани, както следва:

- що се отнася до подкрепата за адаптирането на ЕОТИБ към структурните промени, произтичащи от новата ситуация за сигурност, повечето

заинтересовани страни подкрепиха идеята. Често беше оценено положително удължаването на валидността на аргументацията за ASAP и EDIRPA, както и необходимостта от оползотворяване на резултатите от ЕФО. Тези предимно сближаващи се позиции бяха взети предвид от Комисията, както се вижда, наред с другото, от предложението за мерки за удължаване на валидността на аргументацията за ASAP и EDIRPA и за гарантирано навлизане на пазара на продуктите, разработени в рамките на ЕФО.

- По отношение на сигурността на доставките повечето заинтересовани страни подчертаха значението на въпроса на равнището на ЕС. В повечето от отговорите се подчертава също така, че следва да се постигне задоволителен баланс между необходимостта от засилване на сигурността на доставките на равнището на ЕС и зачитането на суверенитета и прерогативите на държавите членки в областта на отбраната. За да се постигне такъв баланс, Комисията предлага по-специално въвеждането на степенен и пропорционален режим за сигурността на доставките, в който държавите членки участват пълноценно и постоянно и при който икономическите интереси на промишлеността са надлежно взети предвид и съразмерно защитени.
- Колкото до това самата идея за постигане на готовност в отбранителната промишленост да бъде широко възприета, повечето от заинтересованите страни, с които беше направена консултация, признаха необходимостта да се осигури достатъчен достъп до финансиране за сектора на отбраната и по-специално за МСП с дейност, свързана с ЕОТИБ. Комисията обърна специално внимание на тези мнения и съответно предложи създаването на Фонд за ускоряване на трансформацията на веригата за доставки в областта на отбраната (ФУТД), чието призвание е да бъде в услуга на МСП и малките дружества със средна пазарна капитализация.
- Що се отнася до сътрудничеството с Украйна по въпросите на отбранителната промишленост, повечето заинтересовани страни се изразиха благосклонно. Комисията взе предвид мненията на заинтересованите страни, както и вижданията на Украйна в рамките на ПЕОП да се изготвят специални и максимално съобразени действия.

ЕС ще разпространи и разясни по подходящ начин не само в Съюза и Украйна целите и действията от обхвата на настоящия регламент.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Всеобхватните консултации по СЕОП позволиха на Комисията и на върховния представител да получат голям брой мнения от различни видове експерти (напр. експерти от националната администрация, отбранителната промишленост, финансовия сектор, мозъчни тръстове, академичните среди). Експертните мнения, събрани от Комисията и върховния представител в контекста на СЕОП, беше използван за разработване на мерките, предложени в ПЕОП.

- **Оценка на въздействието**

Поради спешния характер на предложението, чиято цел е да се подпомогне бързото приспособяване на европейската отбранителна промишленост към новата геополитическа обстановка и да се предостави помощ на воюваща държава още в началото на 2024 г., не беше извършена оценка на въздействието.

Геополитическият контекст, и по-специално проточването на военната агресия на Русия срещу Украйна, обуслови решението на Комисията спешно да замени приемането на еднократни извънредни мерки през юли и октомври 2023 г. (съответно ASAP и EDIRPA) с по-структуриран подход за справяне с дългосрочните последици, пред които е изправена ЕОТИБ, и за продължаване на подкрепата за Украйна.

Освен това в заключенията си от 14 и 15 декември 2023 г. Европейският съвет призова за „бързо“ представяне на предложение за ПЕОП, а в заключенията си от 1 февруари 2024 г. посочи, че *„ще разгледа отново въпроса за сигурността и отбраната, включително необходимостта Европа да увеличи цялостната си отбранителна готовност и да укрепи допълнително своята технологична и промишлена база, с цел постигане на съгласие относно по-нататъшните стъпки за повишаване на устойчивостта, иновативността и конкурентоспособността на европейската отбранителна промишленост“*.

Поради това не беше възможно да се представи оценка на въздействието в рамките на срока за внасяне на предложение за ПЕОП навреме за обсъждането на заседанието на Европейския съвет през март 2024 г. Същевременно, предложението за ПЕОП се основава на работата в рамките на DJPTF, на ранните изводи от прилагането на ASAP и EDIRPA и се основава също така на цялостния процес на консултации, проведен в контекста на СЕОП. В срок от 3 месеца след публикуването на настоящото предложение за регламент Комисията ще публикува работен документ на службите на Комисията, в който ще представи обосновката за това законодателно действие на ЕС и ще обясни целесъобразността му за постигане на набелязаните цели на политиката.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Не се очаква ПЕОП да доведе до увеличаване на административната тежест. Предложеният подход, основан на резултатите, който е на разположение за допустимите действия и съгласно който изплащането на съответните суми се обвързва с постигането на етапните и крайните цели от страна на консорциума, също е елемент от опростяването във връзка с изпълнението на инструмента.

- **Основни права**

Повишаването на сигурността на гражданите на ЕС може да допринесе за защитата на основните им права.

Освен това действията, които са свързани със съвместното възлагане на обществени поръчки в областта на отбраната, отнасящи се до стоки или услуги, които са забранени от приложимото международно право, не са допустими за подкрепа от програмата. В допълнение действията, насочени към съвместното възлагане на обществени поръчки за смъртоносни автономни оръжия без възможност за пълноценен човешки контрол по отношение на решенията за избор на цел и предприемане на действия при употреба на сила срещу хора, не са допустими за подкрепа по ПЕОП.

В член 16 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) се предвижда освен това свобода на стопанската инициатива. Същевременно някои мерки по стълб 2, които са необходими за гарантиране на сигурността на доставките на отбранителни продукти в Съюза, могат временно да ограничат свободата на стопанска инициатива и свободата на договаряне, защитени с член 16, и правото на собственост, защитено с член 17 от Хартата. В съответствие с член 52, параграф 1 от Хартата всяко ограничаване на тези права в настоящото

предложение се предвижда в закон, зачита основното съдържание на тези права и свободи и спазва принципа на пропорционалност.

- Първо, ПЕОП включва разпоредби относно исканията за информация и механизмите за приоритизиране (поръчки с приоритет и искания с приоритет), които зависят изцяло от задействането на най-подходящия кризисен режим чрез приемането на акт за изпълнение на Съвета, когато става въпрос за режим на криза в доставките и когато става въпрос за режим на криза в доставките с отношение към сигурността.
- Второ, задължението за предоставяне на конкретна информация на Комисията, ако са изпълнени определени условия, зачита същността на свободата на стопанска инициатива и няма да я засегне непропорционално (член 16 от Хартата). Всяко искане за информация обслужва целта от общ интерес на Съюза — да се осигури възможност за събиране на информация относно производствените способности, производствените мощности и основните смущения, свързани с потенциалните мерки за смекчаване на последиците от недостиг в производството на продукти от особено значение при криза или на отбранителни продукти. Тези искания за информация са подходящи и ефективни за постигане на целта чрез предоставяне на строго необходимата информация за оценка на въпросната криза. Комисията по принцип изисква желаната информация само от представителни организации и може да отправя искания до отделни предприятия само ако това е необходимо в допълнение. Тъй като информацията за състоянието на доставките не е налична по друг начин, не съществува също толкова ефективна мярка за получаване на необходимата информация, позволяваща на лицата, отговорни за вземането на решения в Европа, да предприемат действия за смекчаване на последиците. С оглед на сериозните геополитически и свързани със сигурността последици от недостига на отбранителни продукти и съответното значение на мерките за смекчаване, исканията за информация са пропорционални на желаната цел. Освен това ограничаването на свободата на стопанска инициатива и на правото на собственост се компенсират с подходящи гаранции. Всяко искане за информация може да бъде отправено само за отбранителни продукти от особено значение при криза, суровини или компоненти за тях, които са конкретно посочени от Комисията чрез акт за изпълнение и при които са налице смущения или потенциални смущения, водещи до значителен недостиг.
- Трето, задължението за приемане и изпълняване на поръчки с приоритет е съобразено с принципите за свобода на стопанската инициатива и свобода на договарянето (член 16 от Хартата) и не ги засяга несъразмерно, както и с правото на собственост (член 17 от Хартата). Това задължение обслужва цел, която е от общ интерес на Съюза, а именно преодоляване на прекъсванията в доставките на продукти от особено значение при криза. Задължението е подходящо и ефективно за постигането на тази цел, като се гарантира, че наличните ресурси се използват преференциално за производството на такива отбранителни продукти от интерес. Не съществува друга също толкова ефективна мярка. Когато става въпрос за продукти от особено значение при криза, при които е установена криза в доставките, приляга да се задължат предприятията по веригата на доставки на тези продукти да приемат и да отдават приоритет на определени поръчки. С подходящи гаранции се гарантира, че отрицателното въздействие на задължението за отдаване на приоритет върху свободата на стопанска инициатива, свободата на договаряне

и правото на собственост не представлява нарушение на тези права. Всяко задължение за приоритизиране на определени поръчки може да бъде постановено от Комисията и чрез акт за изпълнение само за конкретно посочени продукти от особено значение при криза, при които са налице смущения или потенциални смущения, водещи до значителен недостиг. Съответното предприятие може да поиска от Комисията да преразгледа приоритетната поръчка, ако не е в състояние да я изпълни или ако изпълнението ѝ би създадо неприемлива икономическа тежест за него и би довело до особени затруднения. Освен това субектът на задължението е освободен от всякаква отговорност за щети поради нарушаване на договорни задължения, произтичащо от съобразяването със задължението.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Финансовият пакет за изпълнението на регламента в периода от XX XX XXXX г. до 31.12.2027 г. е в размер на 1500 милиона евро по текущи цени.

Въздействието върху периода на многогодишната финансова рамка по отношение на необходимия бюджет и човешки ресурси е описано подробно в законодателната финансова обосновка, приложена към предложението.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Комисията следва да изготви доклад за оценка на програмата и да го представи на Европейския парламент и на Съвета не по-късно от 30.6.2027 г. В този доклад ще бъде оценен по-специално напредъкът при постигането на определените в предложението цели. Също така, като вземе предвид доклада за оценка, Комисията може да представи предложения за подходящи изменения на настоящия регламент, по-специално с цел намиране на решение за остатъчните рискове, които пречат да се постигне търсената готовност на отбранителната промишленост на ЕС или са свързани със сигурността на доставките на отбранителни продукти в Европа.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на Програма за европейската отбранителна промишленост и рамка от мерки за гарантиране на своевременната наличност и доставка на отбранителни продукти (ПЕОП)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114, параграф 1, член 173, параграф 3, член 212, параграф 2 и член 322, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²,

като взеха предвид становището на Сметната палата³,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) На срещата си във Версай на 11 март 2022 г. държавните и правителствените ръководители от Съюза поеха ангажимент за „укрепване на [европейските] отбранителни способности“ в контекста на непровокираната и необоснована агресивна война на Русия срещу Украйна. Те се споразумяха да увеличат разходите за отбрана, да засилят сътрудничеството чрез съвместни проекти и съвместни поръчки за отбранителни способности, да преодолеят недостига, да стимулират иновациите и да укрепят и развият отбранителната промишленост на ЕС, включително чрез създаване на Програма за европейската отбранителна промишленост („програмата“).
- (2) Дългосрочното влошаване на регионалните и глобалните нива на заплахата налага съществена промяна в мащаба и скоростта, с които европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ) може да развива и осигурява пълния спектър от военни способности. Възобновяването на военните действия с висока интензивност и на териториалните конфликти в Европа оказва отрицателно въздействие върху сигурността на Съюза и държавите членки и налага значително увеличаване на капацитета на държавите членки, за да се укрепят техните отбранителни способности.

² ОВ С , г., стр. .

³ ОВ С , г., стр. .

- (3) На 14 и 15 декември 2023 г. Европейският съвет, след като разгледа извършената работа по изпълнението на Версайската декларация и Стратегическия компас за сигурност и отбрана, подчерта, че е необходимо да се направи повече за постигане на целите на Съюза за повишаване на отбранителната готовност. Предварително условие за постигането на такава готовност и за защита на Съюза е съществуването на силна европейска отбранителна промишленост, която да е по-устойчива, иновативна и конкурентоспособна.
- (4) На 18 май 2022 г. Комисията и върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност излязоха със съвместно съобщение относно анализа на недостига на инвестиции в отбраната и бъдещите действия, в което бе подчертано, че в Съюза е налице разминаване между потребностите и финансирането, промишления капацитет и способностите в областта на отбраната. На 18 октомври 2023 г. беше приет Регламент (ЕС) 2023/2418 на Европейския парламент и на Съвета⁴ за създаване на Инструмент за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки (EDIRPA), чиято цел е да се подпомогне сътрудничеството между държавите членки на етапа на поръчките с цел удовлетворяване чрез съвместни действия на най-неотложните и критично значими потребности, и по-специално на възникналите в отговор на агресивната война на Русия срещу Украйна. На 20 юли 2023 г. беше приет Регламент (ЕС) 2023/1525 на Европейския парламент и на Съвета⁵ относно подкрепата за производството на боеприпаси (ASAP), чиято цел бе да се окаже спешна подкрепа за увеличаване на производствените мощности на европейската отбранителна промишленост, да се гарантира сигурността на веригите за доставки, да се създадат условия за ефективност на процедурите за възлагане на поръчки, да се преодолее недостигът на производствени мощности и да се насърчат инвестициите.
- (5) EDIRPA и ASAP бяха разработени като краткосрочни програми за реагиране при извънредни ситуации, като срокът на действие и на двете програми изтича през 2025 г. (30 юни 2025 г. за ASAP и 31 декември 2025 г. за EDIRPA). Програмата следва да се основава на постиженията на EDIRPA и ASAP и да удължи валидността на аргументацията за тяхното прилагане за периода до 2027 г. чрез предоставяне на финансова подкрепа за укрепването на ЕОТИБ по предвидим, непрекъснат и навременен начин въз основа на интегриран подход. С оглед на настоящата ситуация по отношение на сигурността изглежда необходимо да се разшири подкрепата от Съюза за по-широк набор от военна техника, включващ различни консумативи, като безпилотните системи, които имат решаващо значение във военните действия в Украйна.
- (6) На заседанието си от 23 юни 2022 г. Европейският съвет реши да предостави статут на страна кандидатка на Украйна, която изрази силна воля да съчетае реконструкцията с реформи по своя път за присъединяване към Европейския съюз. През декември 2023 г. лидерите от ЕС решиха да започнат с Украйна

⁴ Регламент (ЕС) 2023/2418 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 г. за създаване на Инструмент за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки (EDIRPA) (ОВ L, 2023/2418, 26.10.2023 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

⁵ Регламент (ЕС) 2023/1525 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юли 2023 г. относно подкрепата за производството на боеприпаси (ASAP) (ОВ L 185, 24.7.2023 г., стр. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

переговори за присъединяване. На 15 декември 2023 г. Европейският съвет декларира, че Съюзът и неговите държави членки продължават да бъдат готови да допринасят, в дългосрочен план и заедно с партньорите, за ангажиментите към сигурността на Украйна, което ще помогне на държавата да се защитава, да се противопоставя на усилията за дестабилизация и да възпира актовете на агресия в бъдеще. Силната подкрепа за Украйна е ключов приоритет за Съюза и подходящ отговор на силния политически ангажимент на Съюза да подкрепя Украйна толкова дълго, колкото е необходимо.

- (7) Щетите, нанесени от агресивната война на Русия на украинската икономика, общество и инфраструктура, и по-специално щетите, причинени на украинската отбранителна технологична и индустриална база (украинската ОТИБ), налагат всеобхватна подкрепа за възстановяването ѝ. Това е от основно значение, за да се осигури на украинската държава капацитет да запази основните си функции, да се даде възможност за бързо възстановяване, реконструкция и модернизация на държавата и да се насърчи интеграцията ѝ с европейския пазар на военна техника. Съществуването на силна украинска ОТИБ е от жизненоважно значение за дългосрочната сигурност на Украйна, както и за реконструкцията на държавата.
- (8) В това отношение следва да се финансират действия в подкрепа на укрепването на украинската отбранителна технологична и индустриална база. Тази подкрепа допълва подкрепата, предоставяна по линия на механизма за Украйна, както и военната подкрепа, предоставяна на Украйна по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира и чрез двустранна помощ от държавите членки.
- (9) Русия трябва да поеме цялата отговорност и да плати за огромните вреди, причинени от агресивната ѝ война срещу Украйна, която представлява грубо нарушение на Устава на Организацията на Обединените нации. В тясно сътрудничество с други международни партньори Съюзът и неговите държави членки следва да продължат да работят за постигането на тази цел, в съответствие с правото на Съюза и международното право, като вземат предвид тежкото нарушение от страна на Русия на заложената в член 2, параграф 4 от Устава на Организацията на Обединените нации забрана за използване на сила и принципите за отговорността на държава за неправомерни действия от международен характер, включително задължението за обезщетяване за причинените финансово оценени вреди. Важно е, наред с другото, да се постигне напредък, в координация с международните партньори, относно начините, по които извънредните приходи, държани от частни субекти и произтичащи пряко от блокираните руски активи, биха могли да се насочат за подкрепа на Украйна, включително на отбранителната технологична и индустриална база на държавата, по начин, съгласуван с приложимите договорни задължения и в съответствие с правото на Съюза и международното право. Ако по предложение на върховния представител Съветът приеме решение в областта на ОВППС съгласно член 29 от ДЕС за прехвърляне към Съюза на извънредни парични салда на централните депозитари на ценни книжа, произтичащи от неочакваните и извънредни приходи от блокираните държавни активи на Русия, тази допълнителна подкрепа би могла да бъде получена от тези приходи в съответствие с целите на общата външна политика и политика на сигурност на Съюза.
- (10) С Украйна следва да бъде сключено рамково споразумение за установяване на принципите на сътрудничество между Съюза и Украйна съгласно настоящия

регламент. С Украйна и установените в Украйна правни субекти следва да бъдат сключени и споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства или за съвместно възлагане на обществени поръчки, за да се определят условията за отпускане на средства.

- (11) За да се финансират действията, насочени към укрепване на конкурентоспособността, способността за реагиране и възможностите на ЕОТИБ въз основа на член 173 от ДФЕС, и действията за сътрудничество с Украйна за укрепване на украинската ОТИБ съгласно член 212 от ДФЕС, с настоящия регламент следва да се установят общи цели и общи финансови механизми, като същевременно ясно се разграничат два бюджетни реда, съответстващи на всяка от преследваните цели, както и да се създадат програма за определяне на условията за финансова подкрепа от Съюза съгласно член 173 от ДФЕС и инструмент за подкрепа на Украйна за определяне на специфичните условия за финансова подкрепа от Съюза съгласно член 212 от ДФЕС.
- (12) С настоящия регламент се определя финансов пакет за целия срок на действие на програмата, който представлява основна референтна сума — по смисъла на точка 18 от Междуинституционалното споразумение от 16 декември 2020 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и относно новите собствени ресурси — за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (13) Възможностите, предвидени в член 73, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета, може евентуално да се прилагат, при условие че проектът е съобразен с правилата в посочения регламент и с обхвата на Европейския фонд за регионално развитие и Европейския социален фонд плюс в съответствие с посоченото съответно в регламенти (ЕС) 2021/1058 и (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета. Такъв би могъл да бъде по-специално случаят, когато производството на отбранителни продукти от интерес се сблъсква със специфична неефективност на пазара или неоптимални инвестиционни условия на териториите на държавите членки, по-специално в уязвими и отдалечени райони, и въпросните ресурси продължават да допринасят за постигане на целите на програмата, от която са били прехвърлени. В съответствие с член 24 от Регламент (ЕС) 2021/1060 Комисията трябва да разгледа представените от държавите членка изменени програми и да направи коментари в срок от два месеца от представянето на съответната изменена програма.
- (14) С оглед на необходимостта да се инвестира по по-ефективен начин и съвместно в отбранителни способности на държавите членки и асоциираните държави, както и във възстановяването, реконструкцията и модернизацията на отбранителната индустриална база на Украйна, следва да е възможно държавите членки, трети държави, международни организации, международни финансови институции или други източници да допринасят за изпълнението на програмата. Такъв принос следва да се извършва съгласно същите правила и условия и да представлява външни приходи по смисъла на член 21, параграф 2, буква а), подточка ii), букви г) и д) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Освен това държавите членки следва да могат да използват гъвкавостта при изпълнението на разпределените им при споделено управление средства, която е предвидена в Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета.

Поради това следва да бъде възможно прехвърляне до определен размер между разпределените при споделено управление средства и програмата при условията, посочени в съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета. Ресурсите, за които най-късно през 2028 г. не са поети задължения, може по искане на държавата членка да бъдат прехвърлени обратно към една или повече от съответните програми източници в съответствие с условията, посочени в съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2021/1060.

- (15) Тъй като с програмата се цели да се повиши конкурентоспособността и ефикасността на отбранителната промишленост на Съюза и на Украйна, за да може да се ползват от програмата, получателите на финансова подкрепа следва да бъдат правни субекти, които са установени в Съюза, в асоциирани държави или в Украйна и които не подлежат на контрол от неасоциирани трети държави, различни от Украйна, или от субекти от неасоциирани трети държави. Когато получателите на финансовата подкрепа, по-специално за действия за съвместни поръчки, са държави членки, асоциирани държави или Украйна, тези правила следва да се прилагат *mutatis mutandis* за изпълнителите или подизпълнителите по договорите за съвместни поръчки. В този контекст „контрол“ следва да се разбира като способността за упражняване на решаващо пряко или косвено влияние върху правен субект посредством един или повече междинни правни субекти. Освен това, за да се гарантира защитата на основните интереси на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната, инфраструктурата, съоръженията, активите и ресурсите на правните субекти, участващи в действията, които се използват за целите на конкретното действие, следва да се намират на територията на държава членка, на асоциирана държава или на Украйна.
- (16) При определени обстоятелства следва да е възможно да се допусне дерогация от принципа, че върху правните субекти, участващи в подкрепяно по програмата действие, не може да се упражнява контрол от страна на неасоциирана трета държава или субект от неасоциирана трета държава. В този контекст правен субект, установен в Съюза или в асоциирана трета държава и контролиран от неасоциирана трета държава или субект от неасоциирана трета държава, може да участва като получател, ако са изпълнени строги условия, свързани с интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната, както е установено в рамките на общата външна политика и политика на сигурност съгласно дял V от Договора за Европейския съюз (ДЕС), включително по отношение на укрепването на европейската отбранителна технологична и индустриална база.
- (17) Освен това отбранителните продукти, които са предмет на действия за подкрепа по програмата, не следва да бъдат предмет на контрол или ограничения от страна на неасоциирана трета държава или субект от неасоциирана трета държава.
- (18) Предвид особеностите на отбранителната промишленост, в която търсенето е почти изключително от държави, които също така контролират всяко придобиване на свързани с отбраната продукти и технологии, включително износа, за функционирането на промишления сектор на отбраната не се прилагат обичайните правила и стопански модели, на които се подчиняват по-традиционните пазари. Поради това отрасълът не пристъпва към значителни самостоятелно финансирани промишлени инвестиции, а прави това само при

твърди поръчки. Макар твърдите поръчки от държави членки да са предварително условие за всяка инвестиция, Комисията може да се намеси чрез компенсиране по отношение на сложността на сътрудничеството за целите на съвместните поръчки и като намали риска за инвестициите в промишлеността чрез безвъзмездни средства и заеми, позволяващи по-бързо приспособяване към текущите структурни промени на пазара. Като общо правило подкрепата от Съюза следва да покрива до 100 % от преките допустими разходи или 100 % от сумата, определена за действия, при които се прилага вариантът за несвързано с разходи финансиране. Подкрепата от Съюза за действия за укрепване на промишлеността следва да покрива до 50 % от преките допустими разходи, с което да се даде възможност на получателите да изпълнят действията възможно най-скоро, за да се намали рискът за техните инвестиции и съответно по-бързо да се осигури наличност на отбранителни продукти от интерес.

- (19) Програмата следва да осигури финансова подкрепа, чрез използване на предвидените в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 средства, за действия, които допринасят за своевременната наличност и доставка на отбранителни продукти, например сътрудничество за съвместни поръчки от публични органи, координиране на промишлеността и дейности по изграждане на мрежи, включително запазване на и натрупване на запаси от отбранителни продукти, достъп до финансиране за предприятия, участващи в производството на отбранителните продукти от интерес, запазване на производствени мощности („съоръжения в постоянна готовност“), промишлени процеси на възстановяване на продукти с изтекъл срок на годност, разширяване, оптимизиране, модернизиране, усъвършенстване или промяна на предназначението на съществуващи производствени мощности в тази област или изграждането на нови, както и обучение на персонал.
- (20) Безвъзмездните средства по линия на програмата следва да бъдат под формата на несвързано с разходите финансиране въз основа на постигането на резултати по отношение на работни пакети и етапни или крайни цели на процеса по възлагане на съвместни поръчки, така че да се постигне необходимият стимулиращ ефект.
- (21) Когато безвъзмездните средства от Съюза са под формата на несвързано с разходи финансиране, Комисията следва да определи в работната програма условията за финансиране на всяко действие, по-специално а) описание на действието, включващо сътрудничество за съвместни поръчки с цел посрещане на най-неотложните и критични потребности от капацитет, б) етапните цели за изпълнението на действието и в) максималния наличен принос от Съюза.
- (22) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия по отношение на приемането на работни програми с цел определяне на приоритетите за финансиране и приложимите условия за финансиране. Следва да бъде взета предвид спецификата на сектора на отбраната, по-специално отговорността на държавите членки, асоциираните държави или Украйна за процеса на планиране и придобиване. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета.
- (23) В съответствие с член 193, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 безвъзмездни средства може да бъдат предоставени за действие, което вече е започнало, ако заявителят може да обоснове необходимостта от започване на

действието преди подписването на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства. Разходите, направени преди датата на подаване на заявлението за безвъзмездни средства, обаче не са допустими, освен в надлежно обосновани изключителни случаи. За да се осигури непрекъснатост на възможностите за финансиране за действия, които е можело да бъдат подкрепени с разпределени за 2024 г. средства по линия на ASAP и EDIRPA, в решението за финансиране следва да бъде възможно да се предвиди финансов принос във връзка с действия, които обхващат период, започващ от 5 март 2024 г.

- (24) При оценката на представените от заявителите предложения Комисията следва да обърне специално внимание на приноса им за постигане на целите на програмата. Предложенията следва да бъдат оценени по-специално въз основа на техния принос за повишаване на отбранителната промишлена готовност, по-специално за увеличаване на производствените мощности и премахване на проблемните точки. Те следва да бъдат оценени също така въз основа на приноса им за насърчаване на отбранителната промишлена устойчивост чрез отчитане на съображения като своевременната наличност и доставка за всички места и укрепването на сигурността на доставките в целия Съюз, включително за онези държави членки, които са най-изложени на риска от реализиране на конвенционални военни заплахи. При оценките следва да се отчете и приносът за отбранителното промишлено сътрудничество чрез реално сътрудничество в областта на въоръжаването между държавите членки, асоциираните държави и Украйна и разработването и привеждането в действие на трансгранично сътрудничество между предприятията, по-специално в значителна степен между малки и средни предприятия (МСП) и малки дружества със средна пазарна капитализация, извършващи дейност в съответните вериги за доставки.
- (25) При разработването, предоставянето и използването на финансовата подкрепа от Съюза Комисията следва специално да гарантира, че тази подкрепа не се отразява неблагоприятно върху условията на конкуренция на вътрешния пазар.
- (26) По отношение на програмата се прилага Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 с последващите му изменения. В него са определени правилата за изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата за безвъзмездните средства, наградите, обществените поръчки, непрякото изпълнение и финансовите инструменти.
- (27) В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО, Евратом) № 2988/95, (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС) 2017/1939 на Съвета финансовите интереси на Съюза трябва да се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством мерки, свързани с предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности, включително измами, с възстановяване на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. По-специално, в съответствие с регламенти (Евратом, ЕО) № 2185/96 и (ЕС, Евратом) № 883/2013, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) има правомощието да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, с цел установяване наличието на измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Европейската прокуратура са предоставени правомощия да извършва разследване и наказателно

преследване за престъпления срещу финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета. В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 всички лица или субекти, получаващи средства от Съюза, трябва да оказват пълно съдействие за защитата на финансовите интереси на Съюза, да предоставят правата и достъпа, необходими на Комисията, на OLAF, на Сметната палата и, по отношение на държавите членки, участващи в засилено сътрудничество съгласно Регламент (ЕС) 2017/1939, на Европейската прокуратура, и да гарантират, че всички трети лица, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

- (28) Трети държави, които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП), може да участват в програми на Съюза в рамките на сътрудничеството, установено съгласно Споразумението за Европейското икономическо пространство, което предвижда, че програмите се изпълняват въз основа на решение, прието съгласно посоченото споразумение. В настоящия регламент следва да бъде въведена специална разпоредба, съдържаща изискването третите държави да предоставят правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, на OLAF и на Сметната палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. В съответствие с член 85 от Решение (ЕС) 2021/1764 на Съвета (18) физически лица и организации и институции, установени в отвъдморски страни и територии (ОСТ), имат право да получават финансиране при спазване на правилата и целите на програмата и на евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната ОСТ.
- (29) Въз основа, наред с другото, на опита от капиталовия механизъм в областта на отбраната, създаден в контекста на Европейския фонд за отбрана като операция за смесено финансиране по програмата InvestEU, Комисията следва да положи усилия да създаде специален механизъм като част от програмата, който да се нарича „Фонд за ускоряване на трансформацията на веригите за доставки в областта на отбраната (ФУТД)“. ФУТД следва да се управлява непряко. ФУТД ще привлече нови инвестиции, ще намали риска на инвестициите и ще ускори инвестициите, необходими за увеличаване на отбранителните производствени мощности на установените в ЕС МСП и малки дружества със средна пазарна капитализация, под формата на операция за смесено финансиране, предлагаща подкрепа под формата на дълг и/или собствен капитал. ФУТД следва да бъде създаден като операция за смесено финансиране, включително в рамките на програмата InvestEU, създадена с Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета (20), в тясно сътрудничество с партньорите по изпълнението.
- (30) ФУТД следва да постигне задоволителен мултиплициращ ефект в съответствие с комбинацията от дългово и капиталово финансиране и да допринесе за привличането на финансиране както от публичния, така и от частния сектор. За да се допринесе за общата цел за повишаване на конкурентоспособността на ЕОТИБ, ФУТД следва също така да предоставя подкрепа за МСП (включително новосъздадени и разрастващи се предприятия) и малки дружества със средна пазарна капитализация в целия ЕС, произвеждащи отбранителни технологии и продукти, както и дружества — действителни или потенциални участници във веригата за доставки на отбранителната промишленост, които са изправени пред трудности при достъпа до финансиране. ФУТД следва също така да ускори

инвестициите в областта на производството на отбранителни технологии и продукти и съответно да укрепят сигурността на доставките по веригите за създаване на стойност в отбранителната промишленост на Съюза.

- (31) Програмите за сътрудничество в областта на въоръжаването в Съюза са изправени пред значителни предизвикателства — най-често създадени по конкретен повод, те са засегнати от сложност, закъснения и превишаване на разходите. За да се коригира това положение и да се осигури непрекъснатата ангажираност на държавите членки през целия жизнен цикъл на отбранителните способности, е необходим по-структуриран подход на равнището на ЕС. За тази цел Комисията следва да подкрепи усилията на държавите членки, като предостави нова правна уредба — структурата за европейска програма за въоръжаване (СЕПВ) — за подкрепа и укрепване на сътрудничеството в областта на отбраната. Предприеманите съгласно тази уредба действия следва да се подсилват взаимно с извършваните в рамките на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС), по-специално в контекста на плана за развитие на способностите (ПРС) и на ПСС.
- (32) В рамките на тази структура за европейска програма за въоръжаване държавите членки следва да се ползват от стандартизирани процедури за даване на ход и управление на програми за сътрудничество в областта на отбраната. Сътрудничеството съгласно тази уредба следва също така да даде възможност на държавите членки, при определени условия, да се ползват от увеличен процент на финансиране, опростени и хармонизирани процедури за възлагане на поръчки, а когато държавите членки притежават съвместно закупеното оборудване — от освобождаване от ДДС. Освен това статутът на международна организация следва да позволи на държавите членки, ако желаят, да емитират облигации, за да осигурят дългосрочния план за финансиране на програмите за въоръжаване. Въпреки че Съюзът няма да носи отговорност за емитираните от държавите членки дългови инструменти, приносът по ПЕОП за функционирането на СЕПВ може да подобри условията за финансиране от държавите членки на допустимите за подкрепа от Съюза програми за въоръжаване.
- (33) За да се даде възможност за ефективна процедура за създаване на СЕПВ, е необходимо държавите членки, асоциираните държави или Украйна, желаещи да създадат СЕПВ, да подадат заявление до Комисията, която следва да прецени дали предложените основни правила за програмата за въоръжаване са в съответствие с настоящия регламент. Това заявление следва да съдържа декларация от приемащата държава членка, с която от създаването на структурата СЕПВ се признава за международен орган или международна организация за целите на прилагането на Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност и Директива (ЕС) 2020/262 на Съвета от 19 декември 2019 г. за определяне на общия режим на облагане с акциз.
- (34) От съображения за прозрачност решението за създаване на СЕПВ следва да се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*. От същите съображения към такива решения следва да бъдат приложени основните елементи от устава.
- (35) За да изпълнява задачите си по най-ефикасния начин, СЕПВ следва да има правосубектност и пълна юридическа правоспособност от деня на влизане в сила на решението за създаването ѝ. За определянето на приложимото право

структурата следва да е със седалище на територията на член на тази СЕПВ, който е държава членка.

- (36) Сред членовете на СЕПВ следва да има най-малко три държави членки, като членове може да бъдат и асоциирани държави и Украйна.
- (37) За изпълнението на СЕПВ следва в устава да бъдат предвидени по-подробни разпоредби, въз основа на които Комисията следва да проучи съответствието на дадено заявление с установените в настоящия регламент правила.
- (38) Необходимо е да се гарантира чрез съответен контрол на равнището на Съюза, от една страна, че СЕПВ ще разполага с необходимата гъвкавост, за да изменя устава си, а от друга страна, че някои основни елементи, по-специално тези, които са били необходими за одобряването на устава на СЕПВ, ще бъдат запазени. Ако изменение засяга основен елемент от устава, приложено към решението за създаване на СЕПВ, това изменение, преди да породи действие, следва да бъде одобрено с решение на Комисията, взето при следване на същата процедура като при създаването на СЕПВ. Комисията следва да бъде уведомена за всяко друго изменение и да има възможност за възражение, ако сметне, че изменението противоречи на настоящия регламент.
- (39) СЕПВ следва да може да назначи агент по поръчките, който да действа от свое име. СЕПВ следва да може да възлага поръчки за отбранителни продукти от свое име или от името на своите членове. В случай че възлага поръчки от свое име, СЕПВ следва да се счита за международна организация, която извършва покупки за свои собствени цели по смисъла на член 12, буква в) от Директива 2009/81/ЕО в съответствие с правилата за държавна помощ. Когато възлага поръчки от името на своите членове, за да се осигури подходящ стимул за държавите членки да участват в сътрудничество в рамките на СЕПВ, структурата следва да може да определи свои собствени правила за възлагане на поръчки чрез дерогация от Директива 2009/81/ЕО. Тези правила следва да гарантират съответствие с приложимите за обществените поръчки принципи на първичното право на ЕС, по-специално принципите на прозрачност, недискриминация и конкуренция.
- (40) Дадена СЕПВ може да отговаря на условията за финансиране в съответствие с дял VI от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Може да се допуска финансиране и по линия на политиката на сближаване съгласно съответното законодателство на Общността.
- (41) За да изпълнява задачите си по най-ефикасния начин и като логическо следствие от правосубектността си, СЕПВ следва да бъде отговорна за задълженията си. За да се позволи на членовете да намерят подходящи решения по отношение на отговорността си, следва в устава да се предостави възможност за различни режими на отговорност, които да надхвърлят отговорността, ограничена до вноските на членовете.
- (42) Тъй като СЕПВ се създава съгласно правото на Съюза, тя следва да се урежда от правото на Съюза, в допълнение към правото на държавата, в която се намира седалището ѝ. СЕПВ обаче може да извършва дейността си в друга държава. Правото на въпросната държава следва да се прилага по отношение на определени въпроси, определени в устава на СЕПВ. Освен това СЕПВ следва да се управлява в съответствие с правила за изпълнение, съответстващи на устава.

- (43) За да се гарантира достатъчен контрол на спазването на настоящия регламент, СЕПВ следва да представя на Комисията и на съответните публични органи годишния си доклад и всяка информация за обстоятелства, заплашващи да попречат сериозно на изпълнението на нейните задачи. Ако Комисията получи сведения чрез годишния доклад или по друг начин, че СЕПВ действа в тежко нарушение на настоящия регламент или на друго приложимо право, тя следва да изиска обяснения и/или действия от СЕПВ и/или от нейните членове. В изключителни случаи и ако не бъде предприето коригиращо действие, Комисията би могла да отмени решението за създаване на СЕПВ, с което да започне процедура за ликвидация на СЕПВ.
- (44) След приемането на ASAP Европейският парламент и Съветът призоваха Комисията да обмисли възможността да предложи правна уредба за гарантиране на сигурността на доставките (съвместно изявление от 11 юли 2023 г.). Това съвместно изявление на съзакондателите възпроизвежда заключенията на Европейския съвет от декември 2013 г., в които се призовава за всеобхватен режим за сигурност на доставките в целия ЕС, и препоръката на Европейския парламент от 8 юни 2022 г., в която Комисията настоятелно се призовава незабавно да представи предложение за такъв режим.
- (45) Кризата, породена от агресивната война на Русия срещу Украйна, не само разкри някои недостатъци в сектора на отбранителната промишленост на Съюза и на Украйна, но и затрудни функционирането на вътрешния пазар за отбранителни продукти. Действително, продължаващото влошаване на геополитическия контекст вече доведе до значително и трайно увеличаване на търсенето, което може да засегне функционирането на вътрешния пазар по отношение на производството и продажбата в Съюза на някои отбранителни продукти и техните компоненти. Някои държави членки са предприели или е вероятно да предприемат мерки за съхраняване на собствените запаси от съображения за национална сигурност, докато други имат трудности, свързани с достъпа до стоки, необходими за производството или придобиването на отбранителни продукти от интерес. Понякога затрудненият достъп само до една суровина или специфичен компонент затруднява цялата производствена верига. За да се гарантира функционирането на вътрешния пазар при всякакви обстоятелства и той да стане устойчив на всякакви сътресения, е необходимо да се установят по координиран начин хармонизирани правила, които да повишат сигурността на доставките на отбранителни продукти. Тези мерки следва да се основават на член 114 от ДФЕС.
- (46) От значение за общата цел на обществената политика в областта на сигурността е да се изградят възможно най-бързо производствени съоръжения за производството на отбранителни продукти от интерес, като същевременно административната тежест се сведе до минимум. Поради това държавите членки следва да обработват по възможно най-бързия начин заявленията, свързани с планирането, изграждането и експлоатацията на заводи и съоръжения за производство на отбранителни продукти от интерес. Тези заявления следва да се ползват с предимство при търсенето на баланса между правните интереси във всеки конкретен случай.
- (47) С оглед на целта на настоящия регламент, както и на извънредната ситуация и обстоятелства, свързани с приемането му, държавите членки следва да обмислят използването на изключения, свързани с отбраната, съгласно националното и приложимото право на Съюза, като разглеждат всеки случай поотделно, ако

смятат, че използването на тези изключения би улеснило постигането на посочената цел. Това може да се отнася по-специално за правни актове на Съюза по въпроси, свързани с околната среда, здравето и безопасността, които са абсолютно необходими за подобряване на защитата на човешкото здраве и околната среда, както и за постигане на устойчиво и безопасно развитие. Прилагането на тези правни актове обаче може също така да създаде регулаторни пречки, които да повлияят отрицателно на потенциала на отбранителната промишленост на Съюза да разрасне производството и да ускори доставките на отбранителни продукти от интерес. Съюзът и неговите държави членки носят колективна отговорност за спешното проучване на всички действия, които може да предприемат за ограничаване на последствията от евентуални пречки. Всички такива действия, независимо дали на равнището на Съюза, на регионално или национално равнище, не следва да са във вреда на околната среда, здравето и безопасността.

(48) С Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета се цели хармонизиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки в областта на отбраната и сигурността, като по този начин се дава възможност да се изпълнят изискванията на държавите членки в областта на сигурността и задълженията, произтичащи от ДФЕС. По-конкретно посочената директива съдържа специални разпоредби, уреждащи ситуации на спешност, породени от криза, а именно за съкратени срокове за получаване на оферти и възможност за използване на процедурата на договаряне без предварително обявление. При изключителна спешност обаче, по-специално по време на кризи с доставките и засягащи сигурността кризи, тези правила може да са несъвместими дори с посочените разпоредби в случаи, когато две или повече държави членки имат намерение да започнат съвместна поръчка. В някои случаи единственото решение, което гарантира интересите на тези държави членки в областта на сигурността, е да се предостави достъп до съществуващо рамково споразумение на възлагащи органи/възложители от държави членки, които първоначално не са били страни по него, дори подобна възможност да не е била предвидена в първоначалното рамково споразумение.

(49) В съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз измененията на обществени поръчки трябва да са строго ограничени до абсолютно необходимото в конкретния случай, като същевременно се спазват във възможно най-голяма степен принципите на недискриминация, прозрачност и пропорционалност. В това отношение следва да е възможна дерогация от Директива 2009/81/ЕО чрез увеличаване на количествата, предвидени в дадено рамково споразумение, като същевременно се предостави достъп до него на възлагащи органи/възложители от други държави членки. По отношение на тези допълнителни количества тези възлагащи органи/възложители следва да се ползват от същите условия като първоначалния възлагащ орган/възложител, който е сключил първоначалното рамково споразумение. В такива случаи първоначалният възлагащ орган/възложител следва също така да допусне присъединяването към рамковото споразумение на всеки икономически оператор, който отговаря на условията на възлагащия орган/възложителя, първоначално определени в процедурата за възлагане на поръчки за рамковото споразумение, включително изискванията за качествен подбор, посочени в членове 39—46 от Директива 2009/81/ЕО. Освен това следва да се приемат подходящи мерки за прозрачност, за да се гарантира, че всички потенциално заинтересовани страни са информирани.

- (50) Въпреки че реакцията на ЕС и неговите държави членки на непосредственото предизвикателство на руската агресивна война срещу Украйна беше бърза и решителна, е време ЕС да премине от етапа на реагиране при извънредната ситуация към изграждането на дългосрочната готовност на ЕС. Устойчивостта е предпоставка за готовността и конкурентоспособността на ЕОТИБ. ЕС вече е разработил инструменти и рамки за повишаване на промишлената готовност и устойчивост за справяне с бъдещи кризисни ситуации. Няма обаче такива мерки за подкрепа на ЕОТИБ.
- (51) Поради това е необходимо да бъде създаден модулен и основан на степени режим на ЕС за сигурност на доставките, за да се подсили солидарността и ефективността в отговор на напрежение по веригите за доставки или на засягащи сигурността кризи и да се даде възможност за навременно набелязване на потенциални проблемни точки. Този режим следва да даде възможност на ЕС и неговите държави членки да предвиждат и да се справят с последиците от кризи с доставките, когато недостиг на компоненти за изделия за гражданска употреба или за изделия с двойна употреба или на суровини сериозно застрашава своевременната наличност и доставка на отбранителни продукти, както и с последиците от кризи с доставките, които са пряко свързани с наличието на засягаща сигурността криза в рамките на Съюза или в съседните му държави и които водят до недостиг на определени отбранителни продукти.
- (52) За да се даде възможност за предвиждане на потенциален недостиг, националните компетентни органи следва да предупредят Комисията, ако узнаят за риск от сериозни смущения в доставките на продукти от особено значение при криза или разполагат с конкретна и надеждна информация за някакъв друг рисков фактор или настъпващо събитие. С цел да се гарантира координиран подход, Комисията следва, когато научи за риск от сериозни смущения в доставките на отбранителни продукти или разполага с конкретна и надеждна информация за някакъв друг рисков фактор или настъпващо събитие, да свика извънредно заседание на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост, за да обсъди сериозността на смущенията и евентуалното започване на процедурата за задействане на положение на криза с доставките, както и дали може да е целесъобразно, необходимо и пропорционално държавите членки да започнат диалог със заинтересованите страни с цел определяне, подготовка и евентуално координиране на тези превантивни мерки. При необходимост Комисията следва да се консултира и да си сътрудничи със съответните трети държави с цел съвместно преодоляване на смущенията във веригата за доставки, в съответствие с международните задължения и без да се засягат процедурните изисквания.
- (53) С оглед на сложността на веригите за доставки в областта на отбраната и риска от недостиг в обозримо бъдеще, с настоящия регламент следва да се предоставят инструменти за координиран подход за картографиране и наблюдение на веригите за доставки на определени отбранителни продукти и за ефективно справяне с евентуални смущения на пазара по пропорционален начин.
- (54) Целта на картографирането на веригите за доставки в областта на отбраната в Съюза следва да е да се направи анализ на техните силни и слаби страни, за да се гарантира сигурността на доставките и устойчивостта. За тази цел Комисията, въз основа на ресурсите и съветите на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост, следва да определи продуктите, компонентите и суровините, които се считат за имащи критично значение за доставките на

отбранителни продукти от особена важност за интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на отбраната (продукти от особено значение при криза). Картографирането следва да се основава на публично достъпни и налични в търговската мрежа данни и, ако е необходимо, на данни, получени чрез искания до предприятията за доброволно предоставяне на информация, в консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост.

- (55) С цел прогнозиране и подготовка за бъдещи смущения на различните етапи от веригите за доставки в областта на отбраната в Съюза и на търговията в рамките на Съюза, Комисията, подпомагана от Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост и въз основа на резултатите от картографирането, следва да набележи и да изготви списък с показатели за ранно предупреждение. Тези показатели може да включват необичайни увеличения на срока за изпълнение, наличието на суровини, междинни продукти и човешки капитал, необходими за производството на продукти от особено значение при криза, или на подходящо производствено оборудване, прогнозирано търсене, скокове на цените, надвишаващи нормалните ценови колебания, въздействието на засягащи сигурността кризи, произшествия, нападения, природни бедствия или други сериозни събития, въздействието на търговски политики, мита, ограничения на износа, пречки пред търговията и други свързани с търговията мерки, както и въздействието на прекратявания на производството, преместване на дейността или поглъщания на ключови участници на пазара. Дейностите по наблюдение от страна на Комисията следва да се съсредоточат върху тези показатели за ранно предупреждение.
- (56) За да се сведе до минимум тежестта за предприятията, участващи в наблюдението, и за да се гарантира, че получената информация може да бъде представена по съдържателен начин, Комисията следва да предвиди стандартизирани и сигурни средства за събирането на информация. Тези средства следва да гарантират, че всяка събрана информация се обработва поверително при опазване на търговските тайни и гарантиране на киберсигурността.
- (57) Въз основа на това Комисията следва да изготви списък, в който се определят отбранителните продукти от особено значение при криза и суровините или компонентите за тях, които са засегнати от смущения или потенциални смущения във функционирането на единния пазар и неговите вериги за доставки, водещи до значителен недостиг. Комисията следва редовно да актуализира този списък, за да се съсредоточи единствено върху възможните смущения или проблемни точки, засягащи сигурността на доставките на отбранителните продукти от интерес, както и на суровините и компонентите за тях.
- (58) Поради чувствителния характер на решението за задействане на положение на криза с доставките или положение на свързана със сигурността криза с доставките и на потенциалните мерки, които може да бъдат предприети в отговор на това, включително значителното въздействие, което тези мерки може да окажат върху частните предприятия в Съюза, на Съвета следва да бъде предоставено правомощието да приеме акт за изпълнение по отношение на задействането, удължаването и прекратяването на тези положения.

- (59) Когато бъде задействано положение на криза с доставките или положение на свързана със сигурността криза с доставките, Комисията следва да може да поиска от предприятията, занимаващи се със съответните продукти и суровини или компоненти за тях, със съгласието на държавата членка, в която са установени, да получи необходимата информация, за да се гарантира своевременната наличност на продукти от особено значение при криза. Тази информация следва да служи като основа за решението на Комисията за подходящи мерки съгласно настоящия регламент за преодоляване на евентуални смущения или на проблемните точки, засягащи сигурността на доставките на отбранителните продукти от интерес, както и на съответните суровини и компоненти.
- (60) Такъв механизъм на определяне, картографиране и непрекъснато наблюдение следва да даде възможност за анализ в почти реално време на производствените мощности в Съюза, на критичните фактори, които влияят на сигурността на доставките на отбранителни продукти от интерес, и на състоянието на запасите. Той също така следва да даде възможност на Комисията да разработва мерки за реагиране при извънредни ситуации в случай на действителен или очакван недостиг.
- (61) Избягването на недостига на отбранителни продукти от интерес е от съществено значение за опазване на сигурността на Съюза и неговите държави членки, което е цел от общ интерес и представлява основание, когато това е необходимо, за съразмерно нарушаване на основните права на предприятията, предоставящи продукти от особено значение при криза, като например свободата на стопанска инициатива в съответствие с член 16 от Хартата и правото на собственост в съответствие с член 17 от Хартата, при спазване на член 52 от Хартата. Такава намеса може да бъде оправдана, по-специално когато няколко държави членки са положили конкретни усилия за консолидиране на търсенето чрез съвместно възлагане на обществени поръчки, с което допринасят за по-нататъшната интеграция и гладко функциониране на вътрешния пазар за отбранителните продукти от интерес.
- (62) Като крайна мярка, за да се гарантира, че секторите от критично значение могат да продължат да функционират по време на криза, и само когато е необходимо и пропорционално за целта, Комисията може да изисква съответните предприятия да приемат и обработват с приоритет поръчките на продукти от особено значение при криза. Решението за възлагане на задължение за изпълнение на поръчка с приоритет следва да се взема в съответствие с всички приложими правни задължения на Съюза, като се вземат предвид обстоятелствата по случая. Задължението за изпълнение на поръчка с приоритет следва да има предимство пред всяко задължение за изпълнение съгласно частното или публичното право, с изключение на пряко свързаните с военни поръчки, като същевременно се зачитат законните цели на предприятията и разходите и усилията, необходими за всяка промяна в производствената последователност. Всяка поръчка с приоритет следва да се възлага на справедлива и разумна цена, която следва да отчита алтернативните разходи на предприятието спрямо съществуващите договори.
- (63) Задължението за производство с приоритет на някои продукти следва да не засяга непропорционално свободата на стопанска инициатива и свобода на договарянето, прогласени в член 16 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), и правото на собственост, прогласено в член 17 от Хартата. В съответствие с член 52, параграф 1 от

Хартата всяко ограничаване на тези права следва да се предвижда в закон, да зачита основното съдържание на тези права и свободи и да спазва принципа на пропорционалност.

- (64) Когато, въз основа на оценката на Комисията с подкрепата на върховния представител, бъде задействано положение на свързана със сигурността криза с доставките, наличните при положение на криза с доставките мерки следва също да са налични. В допълнение към последните Съветът следва да задейства и мерките, които счита за подходящи за справяне с кризата. За тази цел Съветът следва да обърне специално внимание на необходимостта да се гарантира високо равнище на сигурност на Съюза, на държавите членки и на европейските граждани.
- (65) Когато бъде задействано положение на свързана със сигурността криза с доставките и с цел справяне със случаи, в които дадена държава членка е засегната или може да бъде засегната от сериозни затруднения при възлагането на поръчка или при изпълнението на договор за доставка на отбранителни продукти поради недостиг или сериозни рискове от недостиг на продукти от особено значение при криза, Съветът следва да може да задейства на равнището на Съюза мерки за гарантиране на наличността на стоки от особено значение при криза, например искания с приоритет, за да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар и неговите вериги за доставки в областта на отбраната.
- (66) Като крайна мярка исканията с приоритет следва да имат за цел справяне със ситуации, при които не е било възможно чрез други мерки да се осъществи производство или доставка на продукти от особено значение при криза, представляващи отбранителни продукти. Искането с приоритет следва да се разглежда въз основа на обективни, фактически, измерими и обосновани данни. То следва да отчита законните интереси на предприятията, както и разходите и усилията, необходими за всяка промяна в производствената последователност. Когато бъде прието, задължението за изпълнение на искането с приоритет следва да има предимство пред всяко задължение за изпълнение съгласно частното или публичното право. Всяко искане с приоритет следва да се възлага на справедлива и разумна цена.
- (67) С цел да се подпомогне Комисията при изпълнението на настоящия регламент, следва да се създаде европейски Консултативен съвет за готовност на отбранителната промишленост, съставен от Комисията, върховния представител/ръководител на Агенцията и държавите членки. Освен това извън рамките на настоящия регламент върховният представител/ръководител на Агенцията и Комисията по своя инициатива ще свикват и съпредседателстват заседания на членовете в контекста на Консултативния съвет, за да упражняват функцията за съвместно планиране и възлагане на обществени поръчки и да предоставят стратегически насоки и съвети с оглед повишаване на отбранителната промишлена готовност на ЕОТИБ в съответствие със Стратегията за европейската отбранителна промишленост.
- (68) Настоящият регламент следва да се прилага, без да се засягат правилата на Съюза в областта на конкуренцията, по-специално членове 101—109 от ДФЕС, и законодателните актове, които привеждат в действие посочените членове.

(69) В съответствие с член 41, параграф 2 от ДЕС оперативните разходи, произтичащи от дял V, глава 2 от ДЕС, се поемат от бюджета на Съюза, с изключение на разходите за военни операции или в областта на отбраната.

(70) Настоящият регламент следва да се прилага, без да се засяга специфичният характер на политиката за сигурност и отбрана на определени държави членки,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се установява бюджет и се определя набор от мерки с цел подкрепа за готовността на отбранителната промишленост на Съюза и неговите държави членки чрез укрепване на конкурентоспособността, способността за реагиране и възможностите на европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ), за да се гарантира своєвременната наличност и доставка на отбранителни продукти, и с цел допринасяне за възстановяването, реконструкцията и модернизацията на украинската отбранителна технологична и индустриална база (украинската ОТИБ), по-специално чрез следното:

- 1) създаването на Програма за европейската отбранителна промишленост („програмата“), обхващаща мерки за укрепване на конкурентоспособността, способността за реагиране и възможностите на ЕОТИБ, която може да включва създаването на Фонд за ускоряване на трансформацията на веригите за доставки в областта на отбраната (ФУТД);
- 2) създаването на програма за сътрудничество с Украйна с оглед на възстановяването, реконструкцията и модернизацията на украинската отбранителна технологична и индустриална база („инструмент за подкрепа на Украйна“);
- 3) правна уредба за определяне на изискванията и процедурите за създаване и последиците от създаването на структурата за европейска програма за въоръжаване (СЕПВ) съгласно посоченото в глава III;
- 4) правна уредба, насочена към гарантиране на сигурността на доставките, премахване на пречките и проблемните точки и подкрепа за производството на отбранителни продукти съгласно посоченото в глава IV;
- 5) създаване на Консултативен съвет за готовност на отбранителната промишленост съгласно посоченото в глава V.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „споразумение за предварително закупуване“ означава договор за обществена поръчка с едно или няколко предприятия, чиято цел е да се подкрепи бързото разработване и/или производство на даден продукт и по силата на който правото на закупуване на определен брой продукти в определен срок и на определена цена се предоставя при предварително финансиране на част от първоначалните разходи на съответните предприятия. Въпреки че споразумението за предварително закупуване е правно обвързващо за участващите възлагащи органи и за изпълнителя, то трябва да бъде допълнително изпълнено чрез сключване на договори със съответните изпълнители;
- 2) „проблемна точка“ означава точка на претоварване в производствена система, в която производството спира или сериозно се забавя;
- 3) „операция за смесено финансиране“ означава действие, получаващо подкрепа от бюджета на Съюза, включително в рамките на механизъм или платформа за смесено финансиране съгласно определението в член 2, точка 6 от Регламент (ЕС, Евратом) [2018/1046], при което се съчетават форми на неподлежаща на връщане подкрепа и/или финансови инструменти от бюджета на Съюза с форми на подлежаща на връщане подкрепа от финансови институции в областта на развитието или от други публични финансови институции, или от търговски финансови институции и инвеститори;
- 4) „съвместна поръчка“ означава поръчка, която се възлага съвместно от най-малко три държави членки;
- 5) „контрол“ означава способността за упражняване на решаващо пряко или косвено влияние върху правен субект посредством един или повече междинни правни субекти;
- 6) „класифицирана информация“ означава информация или материал, под каквато и да е форма, чието неразрешено разкриване би могло да навреди в различна степен на интересите на Съюза или на една или повече държави членки, и които носят гриф за сигурност на ЕС или съответстващ му гриф за сигурност, установен в Споразумението между държавите — членки на Европейския съюз, заседаващи в рамките на Съвета, относно защитата на класифицирана информация, която се обменя в интерес на Европейския съюз;
- 7) „отбранителни продукти“ означава всякакви свързани с отбраната продукти в съответствие с посоченото в член 2 от Директива 2009/43/ЕО;
- 8) „изпълнителна управленска структура“ означава орган на правен субект, назначен в съответствие с националното право и отчитащ се пред главния изпълнителен директор, когато това е приложимо, на който са възложени правомощия да определя стратегията, целите и цялостното ръководство на правния субект и който упражнява надзор и наблюдение над вземането на свързани с управлението решения;
- 9) „правен субект“ означава юридическо лице, учредено и признато в това си качество съгласно правото на Съюза, националното право или международното право, което има правосубектност и способността да действа от свое име, да упражнява права и да поема задължения, или субект, който няма правосубектност, в съответствие с посоченото в член 197, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046;

- 10) „иновационно действие в областта на отбраната“ означава действие, което включва преди всичко дейности, пряко предназначени за изготвяне на планове, ред и условия или проекти за нови, променени или подобрени отбранителни продукти, процеси или услуги, в това число евентуално изготвяне на прототипи, изпитвания, демонстрации, пилотни проекти, мащабно валидиране на продукти и въвеждане на пазара;
- 11) „дружество със средна пазарна капитализация“ означава предприятие, което не е МСП и е с до 3 000 служители, като броят на служителите се изчислява в съответствие с членове 3—6 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО;
- 12) „субект от неасоциирана трета държава“ означава правен субект, който е установен в неасоциирана трета държава, или правен субект, който е установен в Съюза или в асоциирана държава, но чиито изпълнителни управленски структури са в неасоциирана трета държава;
- 13) „споразумение за изкупуване“ означава всяко договорно споразумение между най-малко [три] държави членки и поне един производител на отбранителни продукти, което съдържа или ангажимент от страна на държавите членки да възложат поръчки за определено количество отбранителни продукти за определен период от време, или ангажимент от страна на производителя на отбранителни продукти да предостави на държавите членки възможността да направят това;
- 14) „агент по поръчките“ означава установен в държава членка или в асоциирана държава възлагащ орган съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 1 от Директива 2014/24/ЕС и член 3, параграф 1 от Директива 2014/25/ЕС, Европейската агенция по отбрана, структура за европейска програма за въоръжаване или международна организация, който/която и е определен(а) от държавите членки, асоциираните държави или Украйна да възлага съвместни поръчки от тяхно име;
- 15) „срок за изпълнение“ означава периодът от възлагането на поръчката за покупка до приключването на поръчката от производителя;
- 16) „суровини“ означава материалите, които са необходими за производството на отбранителни продукти;
- 17) „печат за високи постижения“ означава знак за качество, който показва, че дадено предложение, представено по покана за представяне на предложения в рамките на Инструмента, е преминало всички прагове за оценка, определени в работната програма, но не е могло да бъде финансирано, тъй като в работната програма няма наличен бюджет за тази покана за представяне на предложения, и което може да получи подкрепа от други източници на финансиране от Съюза или на национално равнище;
- 18) „засягаща сигурността криза“ означава всяка ситуация в държава членка, асоциирана трета държава или неасоциирана трета държава, в която е настъпило или се счита, че предстои да настъпи вредоносно събитие, което по своя мащаб явно превишава вредоносните събития от всекидневния живот и което значително застрашава или ограничава живота и здравето на хората, или налага мерки за снабдяване на населението със стоки от първа необходимост, или оказва значително въздействие върху стойността на имуществото, включително въоръжени конфликти и войни;

- 19) „чувствителна информация“ означава информация и данни, включително класифицирана информация, които трябва да бъдат защитени от неразрешен достъп или разкриване поради задължения, предвидени в правото на Съюза или националното право, или с цел защита на неприкосновеността на личния живот или сигурността на физическо или юридическо лице;
- 20) „малки и средни предприятия“ или „МСП“ означава малки и средни предприятия съгласно определението в член 2 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията;
- 21) „подизпълнители в съвместната поръчка“ означава всеки правен субект, който осигурява ресурси от критично значение с уникални характеристики, които са от основно значение за функционирането на даден продукт и за когото са разпределени най-малко 15 % от стойността на договора.
- 22) „малко дружество със средна пазарна капитализация“ означава предприятие, което не е МСП и е с не повече от 499 служители, изчислени в съответствие с членове 3—6 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО, и чийто годишен оборот не надвишава 100 милиона евро или стойността на годишния счетоводен баланс на което не надвишава 86 милиона евро;
- 23) „продукти от особено значение при криза“ означава отбранителни продукти или ключови компоненти или суровини за тях, или всякакви продукти или услуги от критично значение за тяхното производство, за които е установено, че са сериозно засегнати от смущения или потенциални смущения във функционирането на вътрешния пазар и неговите вериги за доставки, водещи до действителен или потенциално значителен недостиг.

Глава II

Раздел 1: Общи разпоредби, приложими за програмата и за инструмента за подкрепа на Украйна

Член 3

Използване на несвързано с разходи финансиране

1. Безвъзмездните средства може да са под формата на несвързано с разходи финансиране съгласно член 180, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
2. Когато безвъзмездните средства от Съюза са под формата на несвързано с разходи финансиране за действия за укрепване на ЕОТИБ, размерът на приноса от Съюза за всяко действие може да бъде определен въз основа на фактори като:
 - а) комплексността на съвместната поръчка, за първоначална оценка на която може да послужат част от прогнозната стойност на договора за съвместна поръчка и опитът от подобни действия;
 - б) характеристиките на сътрудничеството, които вероятно ще доведат до по-голяма оперативна съвместимост и ще дадат на промишлеността сигнал за дългосрочността на инвестициите, по-специално когато съвместната поръчка обхваща дейности, които биха били допустими за финансиране от бюджета на Съюза, например научноизследователска и развойна

- дейност, изпитване и сертифициране, първоначално производство или дейности за поддръжка по време на експлоатация;
- в) броя на участващите държави членки и асоциираните държави или включването на допълнителни държави членки или асоциирани държави в съществуващите сътрудничества;
 - г) усилията, свързани с увеличаването на необходимите производствени мощности;
 - д) възлагането на поръчки за допълнителни количества за други държави членки (резерв за отбранителна готовност).
3. Когато безвъзмездните средства от Съюза са под формата на несвързано с разходи финансиране за действия за укрепване на украинската ОТИБ, размерът на приноса от Съюза може освен въз основа на посочените в параграф 2 фактори да бъде определен и въз основа на фактори като:
- а) сложността на процеса на присъединяване на Украйна, включително структурните реформи и мерките за насърчаване на сближаването с достиженията на правото на Съюза;
 - б) усилията за адаптиране на украинските процедури за възлагане на поръчки в областта на отбраната и средата за украинската отбранителна промишленост, включително за да се постигне съответствие със стандартите на НАТО;
 - в) усилията и рисковете, свързани с продължаващата агресивна война, като се отчита необходимостта от възстановяване и модернизирание на повредената във войната инфраструктура по устойчив начин, и при необходимост придружени от подходящи мерки за избягване, предотвратяване или намаляване и ако е възможно, компенсиране на тези последици.

Член 4

Цели

1. С програмата и с инструмента за подкрепа на Украйна се цели да се повиши отбранителната промишлена готовност на ЕОТИБ и на украинската ОТИБ, по-специално чрез:
- а) започване и ускоряване на приспособяването на промишлеността към структурните промени, включително чрез създаване и увеличаване на производствените ѝ мощности и отваряне на веригите за доставки за трансгранично сътрудничество и ефективно осигуряване на наличност и доставки в целия Съюз, със значително участието по-специално на МСП, малките дружества със средна пазарна капитализация и други дружества със средна пазарна капитализация;
 - б) стимулиране на сътрудничеството при възлагането на поръчки в областта на отбраната, за да се допринесе за солидарността, да се предотврати изместването на частните инвестиции, да се повиши ефективността на публичните разходи и да се намали прекомерната разпокъсаност, като в крайна сметка се увеличат стандартизацията на отбранителните системи и оперативната съвместимост.

2. При действията, допринасящи за възстановяването, реконструкцията и модернизацията на украинската ОТИБ, се взема предвид евентуалното ѝ бъдещо интегриране в ЕОТИБ, като по този начин се допринася за взаимната стабилност, сигурността, мира, просперитета и устойчивостта.
3. Целите по параграф 1, буква а) се преследват с акцент върху започването и ускоряването на приспособяването на промишлеността към бързите структурни промени, наложени от променящата се обстановка по отношение на сигурността. Това може да включва подобряването и ускоряването на капацитета за адаптиране на веригите за доставки на продукти от особено значение при криза, създаването на производствени мощности или увеличаването им, както и намаляването на срока за производство на отбранителни продукти в целия Съюз, като се вземат предвид целите на Стратегическия компас за сигурност и отбрана и съветите на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост.
4. Целите по параграф 1, буква б) се преследват с акцент върху развитието на ЕОТИБ в целия Съюз, за да може тази база да отговори по-специално на свързаните с отбранителни продукти нужди на държавите членки по отношение на качеството, наличността и срока и мястото на доставка, в съответствие с приоритетите в областта на отбранителните способности, съвместно договорени от държавите членки в рамките на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС), по-специално в контекста на плана за развитие на способностите, като се вземат предвид целите на Стратегическия компас за сигурност и отбрана и съветите на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост.
5. Целите по параграф 2 се преследват с акцент върху засилването на трансграничното сътрудничество между ЕОТИБ и украинската ОТИБ, като се вземат предвид нуждите на Украйна от отбранителни продукти, чрез създаване на производствени мощности или увеличаването им в съответствие със стандартите на НАТО, защита на активи, техническа помощ и обмен на персонал, засилено сътрудничество за съвместни поръчки за отбранителни продукти за Украйна и сътрудничество за лицензиране за производство чрез публично-частни партньорства или други форми на сътрудничество, например съвместни предприятия. Обръща се специално внимание на целта да се окаже подкрепа на Украйна за постепенно привеждане на законодателството на държавата в съответствие с правилата, стандартите, политиките и практиките на Съюза („достиженията на правото на ЕС“) с оглед на бъдещото членство в Съюза.

Член 5

Бюджет

1. Финансовите пакети за изпълнението на програмата и инструмента за подкрепа на Украйна се състоят от:
 - а) за действия за укрепване на ЕОТИБ: 1 500 милиона евро по текущи цени за периода от [...] — да се въведе конкретна дата] до 31 декември 2027 г., както и допълнителни вноски в съответствие с член 6;

- б) за действия за укрепване на украинската ОТИБ: размера на допълнителните вноски в съответствие с член 6 до заделеното за целта ниво, при условие че бъде сключено споразумението по член 57.
2. За да се реагира на непредвидени ситуации или на нови събития и потребности, Комисията може да преразпредели най-много 20 % от сумата, разпределена за действията по параграф 1, с изключение на допълнителните финансови ресурси по член 6, параграф 2, които не може да се преразпределят.
 3. Сумите по параграфи 1 и 5 от настоящия член и сумите от допълнителните вноски по член 6, може да се използват и за техническа и административна помощ за изпълнението на програмата, например за дейности за подготовка, наблюдение, контрол, одит и оценка, включително ценови разследвания и корпоративни информационни системи и платформи, както и за всякаква друга техническа и административна помощ или свързани с персонала разходи, направени от Комисията за управлението на програмата/други елементи от предмета на настоящия регламент.
 4. В допълнение към член 12, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 неизползваните бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания автоматично се пренасят и за тях може да бъдат поети задължения и те да бъдат съответно използвани до 31 декември на следващата финансова година. Пренесената сума се използва първа през следващата финансова година. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за бюджетните кредити за поети задължения, пренесени в съответствие с член 12, параграф 6 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
 5. Чрез дерогация от член 209, параграф 3, първа, втора и четвърта алинея от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, всички приходи и възстановени средства от установени съгласно настоящия регламент финансови инструменти представляват вътрешни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 за програмата или за нейната програма приемник.
 6. В допълнение към член 15 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 бюджетните кредити за поети задължения, съответстващи на размера на възстановените суми и отменените бюджетни задължения, се предоставят отново за програмата или за инструмента за подкрепа на Украйна или на техните приемници в контекста на бюджетната процедура.
 7. Бюджетните задължения за дейности, които продължават над една финансова година, може да се разпределят за няколко години под формата на годишни вноски.
 8. В бюджета на Съюза може да се записват бюджетни кредити за поети задължения и след 2027 г. за покриване на разходите, необходими за изпълнение на посочените в член 4 цели, за да е възможно управлението на действията, които не са приключили до края на програмата, както и за покриване на разходи за оперативни дейности и услуги от критично значение.

Член 6

Допълнителни финансови ресурси

1. Държавите членки, институциите, органите и агенциите на Европейския съюз, трети държави, международни организации, международни финансови институции или други трети страни може да предоставят допълнителни финансови вноски за програмата, включително за Фонда за ускоряване на трансформацията на веригите за доставки в областта на отбраната (ФУТД) по член 19 в съответствие с член 208, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. Тези финансови вноски представляват външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 2, буква а), подточка ii) [буква а) от преработения Финансов регламент], буква г) или буква д) или член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
2. Всички допълнителни суми, получени в резултат на съответните ограничителни мерки на Съюза, се считат за външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и се използват за действия по линия на инструмента за подкрепа на Украйна, включително действия за укрепване на украинската ОТИБ.
3. Ресурсите, разпределени на държавите членки в режим на споделено управление, могат, по искане на съответната държава членка, да бъдат прехвърлени към програмата при условията, посочени в съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета⁶. Комисията изпълнява тези ресурси пряко в съответствие с член 62, параграф 1, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 или непряко — в съответствие с буква в) от посочената алинея. Те се добавят към ресурсите по член 5, параграф 3, буква а). Тези ресурси се използват в полза на съответната държава членка.
4. Когато най-късно през 2028 г. Комисията не е поела правно задължение при пряко или непряко управление за прехвърлени съгласно параграф 3 ресурси, съответстващите ресурси, за които не са поети задължения, може по искане на държавата членка да бъдат прехвърлени обратно към една или повече от съответните програми източници в съответствие с условията, посочени в съответните разпоредби от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета.

Раздел 2: Програма

Член 7

Алтернативно, комбинирано и кумулативно финансиране

1. Програмата се изпълнява в полезно взаимодействие с други програми на Съюза. За действие, за което е получен принос по друга програма на Съюза,

⁶ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159—706).

може да бъде получен принос и по програмата, при условие че приносът не покрива същите разходи. Правилата за съответната програма на Съюза се прилагат за съответния принос или единен набор от правила за всяка от допринасящите програми на Съюза може да се прилага за всеки принос, като може да бъде поето единно правно задължение. Кумулативната подкрепа от бюджета на Съюза не може да превишава общите допустими разходи за действието и може да бъде изчислена пропорционално в съответствие с документите, в които се определят условията за предоставяне на подкрепата.

2. За да получат „печат за високи постижения“ по програмата, действията трябва да отговарят на следните условия:
 - а) да са били оценени в рамките на покана за представяне на предложения по програмата;
 - б) да отговарят на минималните изисквания за качество съгласно тази покана за представяне на предложения;
 - в) да не са финансирани по тази покана за представяне на предложения поради бюджетни ограничения.
3. В съответствие със съответните разпоредби от Регламент (ЕС) 2021/1060 ЕФРР или ЕСФ+ може да подкрепят предложения, представени по покана за представяне на предложения по програмата, които са получили „печат за високи постижения“ по програмата.

Член 8

Изпълнение и форми на финансиране от Съюза

1. Програмата се изпълнява при пряко управление в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 или при непряко управление с органи, посочени в член 62, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
2. Финансирането от Съюза може да се предоставя под всяка от формите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, по-специално безвъзмездни средства, награди, обществени поръчки и финансови инструменти в рамките на операциите за смесено финансиране по програмата InvestEU в съответствие с дял X от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.
3. Чрез дерогация от член 192, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, за дейностите по член 11, параграф 3, буква г), за които е предоставено финансиране от Съюза под формата на безвъзмездни средства и с които е реализирана печалба, Комисията може да извърши възстановяване за процента от печалбата, съответстващ на приноса от Съюза за допустимите разходи, действително направени от извършилия действието бенефициер, до окончателния размер на приноса от Съюза. Печалбата се изчислява като излишък на приходите над допустимите разходи за действието, като приходите са ограничени до финансирането от Съюза, финансирането от държавите членки, включително обществените поръчки, други генерирани при действието постъпления и всички произтичащи от действието постъпления. Работната програма може да съдържа допълнителни подробности.
4. Чрез дерогация от член 193, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, финансовият принос може, когато е целесъобразно и необходимо за изпълнението на дадено действие, да покрива действия и разходи, съответно

започнали и направени преди датата на представяне на предложението за тези действия, при условие че тези действия не са започнали преди 5 март 2024 г. и не са приключили преди подписването на споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства.

Член 9

Трети държави, асоциирани към програмата

Програмата е отворена за участие на държавите — членки на Европейската асоциация за свободна търговия, които са членки на ЕИП, в съответствие с условията, определени в Споразумението за Европейското икономическо пространство (асоциирани държави).

Член 10

Допустими правни субекти

1. В допълнение към критериите, определени в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, се прилагат и определените в параграфи 2—7 критерии за допустимост.
2. Получателите на финансиране от Съюза трябва да са установени в Съюза или в асоциирана държава.
3. Инфраструктурата, съоръженията, активите и ресурсите на получателите, които се използват за целите на действието, трябва да се намират на територията на държава членка или на асоциирана държава. Когато получателите не разполагат с налични алтернативи или съответна инфраструктура, съоръжения, активи и ресурси в Съюза или в асоциирана държава, те може да използват своя инфраструктура, съоръжения, активи и ресурси, които са разположени или съхранявани извън територията на държавите членки или на асоциираните държави, ако използването им не противоречи на интересите на Съюза и държавите членки в областта на сигурността и отбраната и съответства на посочените в член 4 цели.
4. За целите на подкрепяно по програмата действие, върху получателите не може да се упражнява контрол от неасоциирана трета държава или от субект от неасоциирана трета държава.
5. Чрез дерогация от параграф 4 се счита, че правен субект, установен в Съюза или в асоциирана държава и контролиран от неасоциирана трета държава или субект от неасоциирана трета държава, може да бъде получател, ако придобиването на контрол от неасоциирана трета държава или субект от неасоциирана трета държава е било предмет на скрининг по смисъла на Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета и при необходимост на подходящи смекчаващи мерки, като се вземат предвид целите по член 4 от настоящия регламент, или ако на Комисията са предоставени гаранции, одобрени от държавата членка или асоциираната държава, в която субектът е установен в съответствие с националните ѝ процедури.

Гаранциите трябва да съдържат уверения, че участието в действие на такъв правен субект няма да е в противоречие нито с интересите в областта на сигурността и отбраната на Съюза и неговите държави членки, определени в рамките на ОВППС съгласно дял V от Договора за Европейския съюз (ДЕС),

нито с посочените в член 4 цели. Гаранциите трябва да са в съответствие и с член 11, параграф 8, буква в). Гаранциите трябва по-специално да доказват, че за целите на дадено действие са въведени мерки, с които се гарантира следното:

- а) контролът върху правния субект не се упражнява по начин, който да възпрепятства или ограничава способността му да изпълнява действието и да постига резултати, нито по начин, който да налага ограничения по отношение на неговата инфраструктура, съоръжения, активи, ресурси, интелектуална собственост или ноу-хау, необходими за целите на действието, нито по начин, който намалява неговите способности и стандарти, необходими за изпълнение на действието;
- б) достъпът на неасоциирани трети държави или на субекти от неасоциирани трети държави до свързана с действието чувствителна информация е предотвратен, а участващите в действието служители и други лица разполагат с национално разрешение за достъп до класифицирана информация, издадено от държава членка или асоциирана държава, в зависимост от случая.

Ако държавата членка или асоциираната държава, в която е установен правният субект, счита за подходящо, може да бъдат предоставени допълнителни гаранции.

Комисията информира комитета по член 57 за всеки правен субект, който се счита за допустим в съответствие с настоящия параграф.

6. При изпълнението на допустимо действие получателите може да си сътрудничат и с правни субекти, установени извън територията на държавите членки или асоциираните държави, или контролирани от неасоциирана трета държава или от субект от неасоциирана трета държава, включително да използват активи, инфраструктура, съоръжения и ресурси на такива правни субекти, ако това не противоречи на интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната. Това сътрудничество трябва да съответства на посочените в член 4 цели и да е съобразено с член 11, параграф 8, буква в).

Не се допуска неразрешен достъп от страна на неасоциирана трета държава или друг субект от неасоциирана трета държава до класифицирана информация, свързана с изпълнението на действието, и се избягват потенциални отрицателни последици за сигурността на доставките на ресурси от критично значение за действието.

Свързаните с такива действия разходи не са допустими за подкрепа от програмата.

7. Параграфи 2—6 не се прилагат за:

- а) възлагащи органи от държави членки и асоциирани държави;
- б) международни организации;
- в) структури за европейска програма за въоръжаване;
- г) Европейската агенция по отбрана.

Допустими действия

1. Допустими за финансиране са само действията в изпълнение на посочените в член 4 цели. Допустимото действие трябва да се отнася за една или повече от посочените в параграфи 2—5 дейности.
2. Дейностите, свързани със сътрудничество на публични органи в процедури за възлагане на поръчки в областта на отбраната (действия за сътрудничество в областта на отбраната), може да обхващат сътрудничеството за съвместни поръчки за отбранителни продукти през целия жизнен цикъл на отбранителните продукти, включително с цел изграждане на резерв за отбранителна промишлена готовност в съответствие с посоченото в член 14, параграф 1, буква б).
3. Дейностите, свързани с ускоряване на приспособяването към структурните промени в производствените мощности за отбранителни продукти, включително техните компоненти и съответните суровини, доколкото са предназначени или се използват изцяло за производството на отбранителни продукти (действия за укрепване на промишлеността), може да обхващат:
 - а) оптимизиране, разширяване, модернизирание, усъвършенстване или промяна на предназначението на съществуващи производствени мощности или създаване на нови производствени мощности, доколкото тези компоненти и суровини са предназначени или се използват изцяло за производството на отбранителни продукти, по-специално с оглед увеличаване на производствените мощности или съкращаване на срока за производство, включително чрез възлагане на поръчки за или придобиване на необходимите металообработващи машини и всякакви други необходими ресурси;
 - б) създаване на трансгранични промишлени партньорства, включително чрез публично-частни партньорства или други форми на промишлено сътрудничество, в рамките на съвместни усилия на промишлеността, включително дейности, насочени към координиране на набавянето или запазването на и натрупването на запаси от отбранителни продукти, компоненти и съответстващите суровини, доколкото тези компоненти и суровини са предназначени или се използват изцяло за производството на отбранителни продукти, както и към координиране на производствени мощности и планове за производство;
 - в) изграждане и предоставяне на запазени производствени мощности за бързо увеличаване на производството (съоръжения в постоянна готовност) на отбранителни продукти, техни компоненти и съответстващи суровини, доколкото тези компоненти и суровини са предназначени или се използват изцяло за производството на отбранителни продукти, в съответствие с поръчаните или планираните производствени обеми;
 - г) насърчаване на внедряването и търговската реализация на отбранителни продукти, разработени в рамките на финансирани от Съюза действия или други съвместни дейности, провеждани с подкрепата на най-малко две държави членки, включително чрез създаване на трансгранични

промишлени партньорства, публично-частни партньорства или други форми на промишлено сътрудничество, увеличаване на първоначалното производство, както и лицензиране за производство, когато е целесъобразно;

- д) изпитване, включително необходимата инфраструктура, и в зависимост от случая, сертифициране за възстановяване на отбранителни продукти с цел решаване на въпроса с тяхното остаряване и привеждането им към годност за използване от крайни ползватели.
4. Дейности за подкрепа на изпълнението на европейски проект в областта на отбраната от общ интерес.
5. Спомагателните дейности („действия за подкрепа“) може да обхващат:
- а) дейности за повишаване на оперативната съвместимост и взаимозаменяемостта, включително кръстосано сертифициране на отбранителни продукти и дейности, водещи до взаимно признаване на сертифицирането, или за улесняване на изпълняването на военни стандарти;
 - б) дейности за укрепване на сигурността на доставките и устойчивостта, по-специално чрез улесняване на достъпа до пазара на отбранителни продукти за МСП, малки дружества със средна пазарна капитализация, други дружества със средна пазарна капитализация и новосъздадени предприятия, и подкрепа за получаване на необходимите сертификати за качество и производство;
 - в) обучение, преквалификация или повишаване на квалификацията на персонала във връзка с посочените в настоящия член дейности;
 - г) възлагане на поръчки за системи за физическа и киберзащита във връзка с дейностите по параграф 3, включително ефективно обстрелване на цел;
 - д) действия за координация и (техническа) подкрепа, по-специално в отговор на установени проблемни точки в производствените мощности и веригите за доставки с цел обезпечаване и ускоряване на производството на продукти от особено значение при криза, за да се гарантират ефективните доставки и своевременната наличност на такива продукти;
 - е) подкрепа от Съюза за структури за европейска програма за въоръжаване, по-специално за целите на управлението и поддържането на резерв за отбранителна промишлена готовност в съответствие с посоченото в член 14, параграф 1, буква б);
 - ж) дейности при извънредни ситуации, включително иновации в областта на отбраната при извънредни ситуации, когато е задействана мярката по член 52.
6. За дейностите по параграф 2, параграф 3, буква г) и параграф 55, буква а) действието се изпълнява от правни субекти, които си сътрудничат в рамките на консорциум от най-малко три допустими правни субекта, установени в най-малко три различни държави членки или асоциирани държави. Най-малко три от тези допустими правни субекти, установени в най-малко две различни държави членки или асоциирани държави, не може да са контролирани — било то пряко или косвено — от същия правен субект, нито взаимно да се контролират, през целия срок на изпълнение на действието.

7. Чрез дерогация от параграф 6 действието може да се изпълнява от структура за европейска програма за въоръжаване.
8. Следните действия не са допустими за финансиране по програмата:
 - а) действия, свързани със стоки или услуги, които са забранени от приложимото международно право;
 - б) действия, свързани със смъртоносни автономни оръжия без възможност за пълноценен човешки контрол по отношение на решенията за избор на цел и предприемане на действия при употреба на сила срещу хора;
 - в) действия, свързани със стоки или услуги, които са обект на контрол или ограничение от страна на неасоциирани трети държави или субекти от неасоциирани трети държави, било то пряко или косвено — чрез един или повече междинни правни субекти, включително по отношение на трансфера на технологии;
 - г) действия или етапи от тях, които са вече изцяло финансирани от други публични или частни източници.

Член 12

Специални разпоредби, приложими за действията за съвместни поръчки

1. За финансиране по програмата са допустими само следните правни субекти:
 - а) публични възлагачи органи от държави членки или асоциирани държави;
 - б) международни организации;
 - в) структурите за европейска програма за въоръжаване;
 - г) Европейската агенция по отбрана.
2. Държавите членки и асоциираните държави, участващи в съвместна поръчка, определят с единодушие допустим правен субект за агент по поръчките, който да действа от тяхно име за целите на тази съвместна поръчка. Агентът по поръчките провежда процедурите за възлагане на поръчки и сключва произтичащите от тях договори с изпълнителите от името на участващите държави. Агентът по поръчките може да участва в действието като бенефициер и да действа като координатор на консорциума, и съответно може да управлява и комбинира средства от програмата и от участващите държави членки и асоциираните държави.
3. Настоящият регламент не засяга правилата относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, за доставки и за услуги от възлагачи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността, определени в Директива 2009/81/ЕО.
4. Посочените в параграф 2 процедури за възлагане на поръчки трябва да се основават на споразумение, подписано между участващите държави членки и асоциирани държави и агента по поръчките при установените в работната програма условия. В споразумението по-специално се определят практическите правила, уреждащи съвместните поръчки и процеса на вземане на решения относно избора на процедура, оценката на офертите и възлагането на поръчката.

5. Агентът по поръчките прилага условия, равностойни на посочените в член 10, *mutatis mutandis*, по отношение на процедурите за възлагане на поръчки и в договорите с изпълнители и подизпълнители в съвместната поръчка.
6. Агентите по поръчките предоставят на Комисията гаранции и смекчаващи мерки в съответствие с посоченото в член 10, параграф 6. При поискване на Комисията се предоставя допълнителна информация за гаранциите и смекчаващите мерки. Комисията информира комитета по член 58 за всяко предоставено уведомление в съответствие с настоящия параграф.
7. Договорът за съвместна поръчка трябва да включва разпоредби, уреждащи закупуването на допълнителни количества отбранителни продукти за други държави членки, асоциирани държави или Украйна.
Тези правила не може да засягат приложимото право на Съюза и трябва да са в съответствие с националните законови и подзаконови актове на държавите членки, свързани с износа на свързани с отбраната продукти.

Член 13

Специални разпоредби, приложими за действията за укрепване на промишлеността

1. За да бъдат допустими за финансиране, дейностите по член 11, параграф 3, букви а), б) и в) трябва да са свързани изключително с производствените мощности за отбранителни продукти, включително техните компоненти и суровини, доколкото са предназначени или се използват изцяло за производството на отбранителни продукти.
2. Тези действия не може да засягат правилата на Съюза в областта на конкуренцията, и по-специално член 101 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

Член 14

Специални разпоредби, приложими за дейностите с принос за европейски механизъм за военни продажби

1. За да се гарантира наличността на отбранителни продукти на ЕС в необходимите срокове и обеми, с което да се подпомогне конкурентоспособността на ЕОТИБ, както и според случая на украинската ОТИБ, Комисията подкрепя следния набор от мерки (МВП на ЕС):
 - а) създаването на единен, централизиран и актуален каталог на отбранителните продукти, разработвани от ЕОТИБ;
 - б) създаването на резерв за отбранителна промишлена готовност, за да се увеличи наличността и да се съкрати срокът за доставка на произведения в ЕС отбранителни продукти, като се гарантира възможността за незабавно и преференциално закупуване или използване/лизинг за държавите членки, асоциираните държави и Украйна;
 - в) улесняването и ускоряването на процедурите за възлагане на поръчки в дух на солидарност;

- г) подкрепата за изграждане на административен капацитет, свързан с обществените поръчки за отбранителни продукти, с цел улесняване на съвместното възлагане на обществени поръчки.
2. Комисията изготвя техническите спецификации и възлага поръчка за корпоративната информационно-технологична платформа, необходима за създаването на посочения в параграф 1, буква а) от настоящия член каталог, въз основа на консултации с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост.
3. Когато държавите членки възлагат съвместни поръчки за допълнителни количества или допринасят чрез вноски в натура за изграждането на резерв за отбранителна промишлена готовност в съответствие с посоченото в параграф 2, буква б), в контекста на структура за европейска програма за въоръжаване, Комисията подкрепя финансово инициативата чрез:
- а) подкрепа за съвместни поръчки за допълнителни количества в съответствие с посоченото в член 11, параграф 2;
- б) принос за преките и непреките разходи за управление и поддържане на резерва за отбранителна промишлена готовност в съответствие с посоченото в член 11, параграф 5, буква е);
- в) принос за изграждането на административен капацитет в съответствие с посоченото в член 11, параграф 5.
4. За целите на закупуването от държавите членки, асоциираните държави или Украйна от резерва за отбранителна промишлена готовност, управляван от структура за европейска програма за въоръжаване, поръчката се счита за договор между правителства в съответствие с посоченото в член 13, буква е) от Директива 2009/81/ЕО.

Член 15

Специални разпоредби, приложими за дейностите с принос за европейски проекти в областта на отбраната от общ интерес

1. Комисията може да определи за финансиране европейски проекти в областта на отбраната от общ интерес в работна програма по член 18.
2. При определянето на проектите по параграф 1 Комисията:
- а) надлежно взема предвид насоките, предоставени в контекста на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост, по-специално приноса на проекта за приоритета по отношение на способностите, определен в контекста на ОВППС, по-специално на плана за развитие на способностите, и целите на Стратегическия компас за сигурност и отбрана;
- б) определя общите потребности от финансиране и потенциалните въздействия върху бюджета на Съюза;
- в) взема предвид становищата на държавите членки.
3. Европейските проекти в областта на отбраната от общ интерес трябва да отговарят на следните общи критерии:

- а) с дадения проект да се цели развитието на способности, включително за осигуряване на достъп до стратегически области и оспорвани пространства, стратегически спомагателни способности и, според случая, системи, действащи като европейска отбранителна инфраструктура от общ интерес и за общо използване;
 - б) потенциалните общи ползи от дадения проект да надвишават разходите за него, включително в дългосрочен план.
- 4. Европейските проекти в областта на отбраната от общ интерес трябва да включват най-малко четири държави членки. При необходимост Европейската комисия може да участва в конкретен проект.
 - 5. Счита се, че европейските проекти в областта на отбраната от общ интерес допринасят за отбранителните способности, които са от критично значение за интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната, и следователно са от обществен интерес. Те може да бъдат създадени в рамките на структури за европейски програми за въоръжаване съгласно посоченото в глава 3.
 - 6. Без да се засягат членове 107 и 108 от ДФЕС, държавите членки може да прилагат схеми за подкрепа и да предвиждат административна подкрепа за европейски проекти в областта на отбраната от общ интерес.
 - 7. Финансовият принос от Съюза по член 17 не може да надвишава 25 % от посочената в член 5, параграф 1 сума.
 - 8. Изпълнението на европейски проекти в областта на отбраната от общ интерес може да се счита за наложителна причина от по-висш обществен интерес по смисъла на член 6, параграф 4 и член 16, параграф 1, буква в) от Директива 92/43/ЕИО и от по-висш обществен интерес по смисъла на член 4, параграф 7 от Директива 2000/60. Поради това планирането, изграждането и експлоатацията на съответни производствени съоръжения може да се счита за по-висш обществен интерес, при условие че са изпълнени останалите условия, посочени в тези разпоредби.

Член 16

Критерии за възлагане

- 1. Всяко предложение се оценява въз основа на следните критерии:
 - а) отбранителна промишлена готовност: принос за конкурентоспособността, увеличаване на производствените мощности, съкращаване на сроковете за изпълнение и премахване на проблемните точки, съответно увеличаване на оперативната съвместимост и взаимозаменяемостта;
 - б) отбранителна промишлена устойчивост: принос за устойчивостта, увеличаване на своевременната наличност и доставка за всички места и укрепване на сигурността на доставките в целия Съюз и независимостта от източници от неасоциирани трети държави;
 - в) отбранително промишлено сътрудничество: насърчаване на реалното сътрудничество в областта на въоръжаването между държавите членки, асоциираните държави или Украйна и разработване и привеждане в действие на трансгранично сътрудничество между предприятия,

установени в различни държави членки, асоциирани държави или Украйна, включващо по-специално в значителна степен МСП, малки дружества със средна пазарна капитализация и други дружества със средна пазарна капитализация като получатели, подизпълнители или други предприятия във веригата за доставки;

- г) качеството на плана за изпълнение на действието, по-специално мерките по отношение на сроковете за изпълнение на доставката, включително по отношение на неговите процеси и наблюдение.
2. Работната програма трябва да съдържа допълнителни подробности относно прилагането на определените в параграф 1 критерии за възлагане, включително евентуално приложимо претегляне. В работната програма не се определят индивидуални прагове.

Член 17

Финансов принос от Съюза

1. Чрез дерогация от член 190 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 по програмата може да бъдат финансирани до 100 % от допустимите разходи. За дейности по член 11, параграф 3 обаче подкрепата от програмата не може да надхвърля 35 % от допустимите разходи;
2. Дадено действие се счита за допустимо за увеличен процента на финансиране, когато отговаря на един или повече от следните критерии:
 - а) действието да е разработено в контекста на структура за европейска програма за въоръжаване (СЕПВ) в съответствие с посоченото в глава III от настоящия регламент или в контекста на проект по линия на ПСС, при условие че този проект е в съответствие със задължения, сравними с тези по член 22, параграф 1, член 23, параграф 1 и членове 25 и 26 от настоящия регламент, и че за него не е ползван подобен увеличен процент на финансиране по линия на друга програма на ЕС за финансиране;
 - б) Украйна да е получател на произведения или закупени по програмата отбранителни продукти и тези продукти да подлежат на финансова подкрепа по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира;
 - в) държавите членки да се споразумеят за общ подход към износа на отбранителни продукти, разработени и закупени в контекста на структура за европейска програма за въоръжаване (СЕПВ);
 - г) бенефициерът да е МСП или малко дружество със средна пазарна капитализация или по-голямата част от участващите в консорциум бенефициери да са МСП или малки дружества със средна пазарна капитализация.
3. В съответната работна програма се определят допълнителни подробности, включително според случая увеличените проценти на финансиране по параграф 3.

Член 18

Работни програми

1. Програмата се изпълнява чрез работни програми в съответствие с посоченото в член 110 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046. В работните програми се определят действията и свързаният с тях бюджет, необходими за постигане на целите на програмата и когато е приложимо, общата сума, предназначена за операции за смесено финансиране.
2. Работните програми се приемат от Комисията чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане съгласно член 58, параграф 3.

Член 19

Фонд за ускоряване на трансформацията на веригите за доставки в областта на отбраната (ФУТД)

1. С цел привличане на нови инвестиции, намаляване на риска на инвестициите и ускоряване на инвестициите, необходими за увеличаване на отбранителните производствени мощности на МСП и малките дружества със средна пазарна капитализация, може да бъде създадена операция за смесено финансиране, предлагаща дългова и/или капиталова подкрепа (Фонд за ускоряване на трансформацията на веригите за доставки в областта на отбраната — ФУТД). Тя трябва да бъде изпълнявана в съответствие с дял X от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и Регламент (ЕС) 2021/523⁷.
2. Специфичните цели на ФУТД са следните:
 - а) постигане на задоволителен мултиплициращ ефект в съответствие с комбинацията от дългово и капиталово финансиране и допринасяне за привличането на финансиране както от публичния, така и от частния сектор;
 - б) предоставяне на подкрепа за МСП (включително новосъздадени и разрастващи се предприятия) и малките дружества със средна пазарна капитализация в целия Съюз, които са изправени пред трудности при достъпа до финансиране и които:
 - i) внедряват отбранителни технологии и/или произвеждат отбранителни продукти, или имат непосредствени планове за това; или
 - ii) са част от веригата за доставки на отбранителната промишленост или имат непосредствени планове да станат част от нея;
 - в) ускоряване на инвестициите в областта на производството на отбранителни технологии и продукти и съответно укрепване на сигурността на доставките по веригите за създаване на стойност в отбранителната промишленост на Съюза.

⁷ Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30—89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

Раздел 3: Инструмент за подкрепа на Украйна

Член 20

Специални разпоредби, приложими за инструмента за подкрепа на Украйна

1. Член 13 се прилага за действия по линия на инструмента за подкрепа на Украйна. Членове 8, 11, 12, 14, 16, 17 и 18 се прилагат *mutatis mutandis*.
2. Чрез дерогация от член 17, параграф 1 за дейностите по член 11, параграф 3 може да бъдат финансирани до 100 % от допустимите разходи.
3. Позоваванията на асоциираните държави в членове 8, 9, 11, 12, 14 и 16 не се прилагат за настоящия раздел.
4. Позоваванията на операциите за смесено финансиране в член 8 не се прилагат за настоящия раздел.

Член 21

Допустими правни субекти

1. В допълнение към критериите, определени в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, се прилагат и определените в параграфи 2—7 критерии за допустимост.
2. Получателите на финансиране от Съюза трябва да са установени в Съюза или в Украйна.
3. Инфраструктурата, съоръженията, активите и ресурсите на получателите, които се използват за целите на действието, трябва да се намират на територията на държава членка или на Украйна. Когато получателите не разполагат с налични алтернативи или съответна инфраструктура, съоръжения, активи и ресурси в Съюза или в Украйна, те може да използват своя инфраструктура, съоръжения, активи и ресурси, които са разположени или съхранявани извън територията на държавите членки или на Украйна, ако използването им не противоречи на интересите на Съюза и държавите членки в областта на сигурността и отбраната и съответства на посочените в член 4 цели.
4. За целите на подкрепяно с инструмента за подкрепа на Украйна действие, върху получателите не може да се упражнява контрол от трета държава или от субект от трета държава.
5. Чрез дерогация от параграф 4 се счита, че правен субект, установен в Съюза и контролиран от трета държава или субект от трета държава, може да бъде получател, ако е бил предмет на скрининг по смисъла на Регламент (ЕС) 2019/452 на Европейския парламент и на Съвета и при необходимост на смекчаващи мерки, като се вземат предвид целите по член 4 от настоящия регламент, или ако на Комисията са предоставени гаранции, одобрени от държавата членка, в която субектът е установен в съответствие с националните ѝ процедури.

Гаранциите трябва да съдържат уверения, че участието в действие на такъв правен субект няма да е в противоречие нито с интересите в областта на

сигурността и отбраната на Съюза и неговите държави членки, определени в рамките на ОВППС съгласно дял V от Договора за Европейския съюз (ДЕС), нито с посочените в член 4 цели. Гаранциите трябва да са в съответствие и с член 11, параграф 8, буква в). Гаранциите трябва по-специално да доказват, че за целите на дадено действие са въведени мерки, с които се гарантира следното:

- а) контролът върху правния субект не се упражнява по начин, който да възпрепятства или ограничава способността му да изпълнява действието и да постига резултати, нито по начин, който да налага ограничения по отношение на неговата инфраструктура, съоръжения, активи, ресурси, интелектуална собственост или ноу-хау, необходими за целите на действието, нито по начин, който намалява неговите способности и стандарти, необходими за изпълнение на действието;
- б) достъпът на трети държави или на субекти от трети държави до свързана с действието чувствителна информация е предотвратен, а участващите в действието служители и други лица разполагат с издадено от държава членка национално разрешение за достъп до класифицирана информация, в зависимост от случая.

Ако държавата членка, в която е установен правният субект, счита за подходящо, може да бъдат предоставени допълнителни гаранции.

Комисията информира комитета по член 57 за всеки правен субект, който се счита за допустим в съответствие с настоящия параграф.

6. При изпълнението на допустимо действие получателите може да си сътрудничат и с правни субекти, установени извън територията на държавите членки или на Украйна, или контролирани от трета държава или от субект от трета държава, включително да използват активи, инфраструктура, съоръжения и ресурси на такива правни субекти, ако това не противоречи на интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната. Това сътрудничество трябва да съответства на посочените в член 4 цели и да е съобразено с член 11, параграф 8, буква в).

Не се допуска неразрешен достъп от страна на трета държава или друг субект от трета държава до класифицирана информация, свързана с изпълнението на действието, и се избягват потенциални отрицателни последици за сигурността на доставките на ресурси от критично значение за действието.

Свързаните с такива действия разходи не са допустими за подкрепа от програмата.

7. Параграфи 2—6 не се прилагат за:
 - а) възлагащи органи от държави членки и Украйна;
 - б) международни организации;
 - в) структурите за европейска програма за въоръжаване;
 - г) Европейската агенция по отбрана.

Глава III

Структура за европейска програма за въоръжаване

Член 22

Специфична цел и дейности на СЕПВ

1. Структура за европейска програма за въоръжаване (СЕПВ) насърчава конкурентоспособността на ЕОТИБ и на украинската ОТИБ чрез обединяване на търсенето на отбранителни продукти през целия им жизнен цикъл.
2. За постигането на целта по параграф 1 основните задачи на СЕПВ са следните:
 - а) възлагане на съвместни поръчки за отбранителни продукти, технологии или услуги, включително научноизследователска и развойна дейност, изпитване и сертифициране, както и еднократни инвестиции, свързани с първоначално производство или поддръжка по време на експлоатация, в областта на отбраната;
 - б) съвместно управление на отбранителните продукти през целия им жизнен цикъл, включително възлагане на поръчки за резервни части, логистични услуги и при необходимост създаване на публично-частни партньорства за гарантиране на ефективността на отбранителните продукти и наличието на големи количества от тях;
 - в) динамично управление на наличностите за допълнителни количества при гарантиране на възможността за незабавно и преференциално закупуване или използване/лизинг за държавите членки, асоциираните държави или Украйна (резерва за отбранителна промишлена готовност).

Член 23

Изисквания по отношение на създаването на СЕПВ

1. СЕПВ трябва да отговаря на следните изисквания:
 - а) СЕПВ трябва да подкрепя основаното на сътрудничество разработване и закупуване на отбранителни продукти и услуги в съответствие с приоритетите по отношение на способностите, съвместно договорени от държавите членки в рамките на ОВППС, включително в контекста на плана за развитие на способностите;
 - б) СЕПВ се създава от най-малко три държави членки, асоциирани държави или Украйна;
 - в) сред членовете на СЕПВ трябва да има най-малко две държави членки;
 - г) СЕПВ трябва да продължи жизнения цикъл на съответния отбранителен продукт или съответната технология до неговото/нейното извеждане от експлоатация.
2. СЕПВ трябва да използва стандартизирани процедури за даване на ход и управление на програми за сътрудничество в областта на отбраната и да спазва

всички предоставени ѝ от Комисията насоки или образци, включително насоки за управлението на проекти, финансирането и докладването.

Член 24

Заявление за създаване на СЕПВ

1. Държавите членки, които искат да създадат СЕПВ (в качеството си на „заявители“), подават заявление до Комисията. Заявлението трябва да съдържа следното:
 - а) искане към Комисията за създаване на СЕПВ;
 - б) предложени устав на СЕПВ в съответствие с посоченото в член 27, подписан и приет в надлежна форма от всички правни субекти, които са заявители за създаването на предложената СЕПВ;
 - в) описание на военната техника или отбранителната технология или услуга, за която СЕПВ ще възлага съвместни поръчки и ще извършва съвместно управление, като се вземат предвид по-специално изискванията по член 23, параграф 1, букви а) и г);
 - г) декларация на приемащата държава членка, че тя признава СЕПВ от самото ѝ създаване за международен орган по смисъла на член 143, параграф 1, буква ж) и член 151, параграф 1, буква б) от Директива 2006/112/ЕО и за международна организация по смисъла на член 11, параграф 1 от Директива (ЕС) 2020/262. Ограниченията и условията на предвидените в тези разпоредби освобождавания се определят в споразумение, сключено от членовете на СЕПВ.
2. Комисията оценява заявлението според определените в настоящия регламент изисквания. Резултатът от тази оценка се съобщава на заявителите, които при необходимост се приканват да допълнят или изменят заявлението си.
3. Като вземе предвид резултатите от оценката по параграф 2 и в съответствие с процедурата по член 58, параграф 3, Комисията приема акт за изпълнение:
 - а) за създаване на СЕПВ, след като се е уверила, че определените в настоящия регламент изисквания са изпълнени; или
 - б) за отхвърляне на заявлението, ако е стигнала до заключението, че определените в настоящия регламент изисквания не са спазени, включително при липса на декларацията по параграф 1, буква г).
4. Заявителите се уведомяват за решението по заявлението. В случай на отказ решението се пояснява на заявителите с ясни и точни аргументи.
5. Решението за създаване на СЕПВ се публикува в серия L на *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 25

Статут и седалище на СЕПВ

1. СЕПВ има юридическа правосубектност от датата на породяване на действие на решението за нейното създаване.

2. Във всяка държава членка СЕПВ се ползва с най-широката правоспособност, предоставяна на правните субекти съгласно националното законодателство. Структурата по-специално може да сключва договори и да бъде страна в съдебни производства. Всички национални агенции за финансиране в държавите членки трябва да считат структурата (и нейните национални звена) за допустим получател на национален финансов принос.
3. СЕПВ трябва да има седалище на територията на държава членка.

Член 26

Условия за членство

1. Следните правни субекти може да станат членове на СЕПВ:
 - а) държави членки;
 - б) асоциирани държави;
 - в) Украйна.
2. Държавите членки, асоциираните държави или Украйна може да се присъединят като членове по всяко време след създаването на СЕПВ при справедливи и разумни условия, определени в устава в съответствие с посоченото в член 27, и като наблюдатели без право на глас при определените в устава условия.
3. СЕПВ може също така да си сътрудничи с неасоциирани трети държави или субекти от неасоциирани трети държави, включително чрез използване на активите, инфраструктурата, съоръженията и ресурсите, при условие че това не противоречи на интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната.

Член 27

Устав

1. Уставът на СЕПВ трябва да съдържа най-малко следното:
 - а) списък на членовете, наблюдателите и когато е приложимо, на представляващите членовете правни субекти, както и условията и процедурите за промени в членството и представителството в него в съответствие с член 26;
 - б) специфичната цел, задачите и дейностите на СЕПВ в съответствие с член 23;
 - в) списък на военната техника или отбранителните технологии или услуги, за които ще бъдат възлагани съвместни поръчки и които при придобиване трябва да бъдат съвместно притежавани и да се считат за допустими за освобождаване от ДДС и/или акцизи;
 - г) седалището на СЕПВ в съответствие с член 25;
 - д) наименованието на СЕПВ;

- е) срока на действие и процедурата за ликвидация на СЕПВ в съответствие с член 32;
 - ж) режима на отговорност съгласно член 30;
 - з) правата и задълженията на членовете, включително задължението за вноски за балансиран бюджет и право на глас;
 - и) органите на членовете, тяхната роля, отговорности, начина на формирането им и процедурите на вземане на решение, включително по отношение на промяната на устава в съответствие с член 28;
 - й) посочването на работния(те) език(ци) на СЕПВ;
 - к) препратки към правилата за прилагане на устава;
 - л) политиката за сигурност при работа с класифицирана информация.
2. Освен това когато членовете на СЕПВ решат да използват/управляват резерв за отбранителна промишлена готовност в съответствие с посоченото в член 14, параграф 1, буква б), уставът трябва да включва правилата за управление на резерва за отбранителна промишлена готовност по член 14, параграф 1, буква б), включително според случая общ подход към износа.

Член 28

Изменение на устава

1. СЕПВ представя на Комисията за одобрение всяко изменение на устава по отношение на въпросите, посочени в член 27, параграф 1, букви а)–з). Комисията прилага член 24, параграф 2 *mutatis mutandis*.
2. Всяко изменение на устава, различно от посоченото в параграф 1, се представя на Комисията от СЕПВ в срок от 10 дни след приемането му.
3. В срок от 60 дни от представянето му Комисията може да повдигне възражение срещу посоченото в параграф 1 изменение, като изложи причините, поради които изменението не отговаря на изискванията на настоящия регламент.
4. Изменението не поражда действие, преди да е изтекъл срокът за повдигане на възражение или преди Комисията да се е отказала от правото да повдигне възражение, или преди да е било оттеглено повдигнато възражение.
5. Искането за изменение трябва да съдържа следното:
 - а) текста на предложеното изменение или според случая на приетото изменение, включително датата на влизането му в сила;
 - б) изменената консолидирана версия на устава на СЕПВ.

Член 29

Специфични условия за възлагането на поръчки

1. СЕПВ може да назначи агент по поръчките, който да действа от името на структурата.

2. При възлагането на поръчки за СЕПВ агентът по поръчките се счита за обвързан от същите правила като тези за съответната СЕПВ.
3. Когато възлага поръчка за отбранителен продукт за своя сметка и от свое име, СЕПВ се счита за международна организация по смисъла на член 12, буква в) от Директива 2009/81/ЕО. Когато възлага поръчка за отбранителен продукт от името на своите членове, СЕПВ определя, чрез дерогация от член 10 от Директива 2009/81/ЕО, свои собствени правила в съответствие с принципите на прозрачност, недискриминация и конкуренция.
4. Възлаганите от СЕПВ поръчки трябва да отговарят на изискванията по член 12, параграфи 3—6.

Член 30

Отговорност и застраховане

1. СЕПВ носи отговорност за своите задължения.
2. Финансовата отговорност на членовете за задълженията на СЕПВ се ограничава до съответните им вноски за СЕПВ. Членовете може да посочат в устава, че ще поемат отговорност до точно определен размер, надхвърлящ съответните им вноски, или че ще поемат неограничена отговорност.
3. Ако финансовата отговорност на членовете е ограничена, СЕПВ сключва подходяща застраховка за покриване на специфичните за създаването и управлението на способностите рискове.
4. Съюзът не носи отговорност, включително за задълженията на СЕПВ.

Член 31

Приложимо право и компетентна юрисдикция

1. Създаването и вътрешното функциониране на СЕПВ се уреждат от:
 - а) правото на Съюза, по-специално настоящия регламент и актовете за изпълнение по член 24, параграф 3, буква а);
 - б) правото на държавата, в която се намира седалището на СЕПВ, в случаите, когато въпросите не се уреждат или се уреждат само частично от актовете по буква а);
 - в) устава и правилата за прилагането му.
2. Съдът на Европейския съюз е компетентен по съдебните спорове между членовете, когато споровете засягат СЕПВ, между членовете и СЕПВ, както и по всички съдебни спорове, по които Съюзът е страна.
3. При споровете между СЕПВ и трети страни се прилага законодателството на Съюза за компетентната юрисдикция. В случаите, които не са обхванати от законодателството на Съюза, компетентната юрисдикция за решаване на такива спорове се определя от законодателството на държавата, в която се намира седалището на СЕПВ.

Ликвидация и неплатежоспособност

1. В устава се определя процедурата, която да се приложи в случай на ликвидация на СЕПВ след решение на събранието на членовете или при отмяна от Комисията на акта за изпълнение за създаване на СЕПВ в съответствие с посоченото в член 33, параграф 6. Ликвидацията може да включва прехвърляне на дейности към друг правен субект.
2. Без необосновано забавяне след приемането от общото събрание на членовете на решение за ликвидация на СЕПВ и при всички случаи в рамките на десет дни след това приемане СЕПВ уведомява Комисията за това. Комисията публикува подходящо обявление за решението за ликвидация в серия С на *Официален вестник на Европейския съюз*.
3. Без необосновано забавяне след приключването на процедурата по ликвидация и при всички случаи в рамките на десет дни след това приключване СЕПВ уведомява Комисията за това. Комисията публикува подходящо обявление за приключването в серия С на *Официален вестник на Европейския съюз*. СЕПВ престава да съществува в деня на публикуване на обявлението.
4. По всяко време, в случай че не е в състояние да изплаща задълженията си, СЕПВ незабавно уведомява Комисията за това. Комисията публикува подходящо обявление за това в серия С на *Официален вестник на Европейския съюз*.

Докладване и контрол

1. СЕПВ изготвя годишен доклад за дейността, съдържащ техническо описание и финансов отчет за посочените в член 22 дейности на структурата. Той се предава на Комисията в срок от шест месеца след края на финансовата година.
2. Комисията може да отправя към СЕПВ препоръки по въпросите, включени в годишния доклад за дейността.
3. СЕПВ и съответните държави членки уведомяват Комисията за всички обстоятелства, които сериозно застрашават изпълнението на задачите на СЕПВ или възпрепятстват структурата да изпълни определените в настоящия регламент изисквания.
4. Когато Комисията има основания да подозира, че СЕПВ действа в тежко нарушение на настоящия регламент, на акта за изпълнение за създаването на структурата, на нейния устав или на друго приложимо право, тя изисква обяснения от СЕПВ и/или от членовете ѝ.
5. Когато Комисията, след като е предоставила на СЕПВ и/или на членовете ѝ разумен срок да предоставят своите становища, стигне до заключението, че СЕПВ действа в тежко нарушение на настоящия регламент, на акта за изпълнение за създаването на структурата, на нейния устав или на друго приложимо право, тя може да предложи на СЕПВ и на членовете ѝ коригиращо действие.

6. Когато не бъде предприето коригиращо действие, Комисията може да отмени акта за изпълнение за създаване на СЕПВ. Актът за отмяна се публикува в серия L на *Официален вестник на Европейския съюз*. С публикуването на акта започва процедура за ликвидация на СЕПВ.

ГЛАВА IV

Сигурност на доставките

РАЗДЕЛ 1

ГОТОВНОСТ

Член 34

Условия за предоставяне на достъп до рамкови споразумения за други държави членки

1. Когато най-малко две държави членки сключат споразумение за съвместно възлагане на поръчки за отбранителни продукти и когато е налице основание поради изключителна спешност на ситуацията, предвидените в параграфи 2—6 правила може да бъдат приложени за рамкови споразумения, които не включват правила за възможността за съществени изменения на съответното споразумение, така че неговите разпоредби да може да се прилагат за възлагащи органи/възложители, които първоначално не са били страни по рамковото споразумение.
2. Чрез дерогация от член 29, параграф 2, втора алинея от Директива 2009/81/ЕО възлагащият орган/възложителят може да измени съществуващо рамково споразумение с предприятие, спазващо разпоредбите в член 10, параграфи 1 и 2, което споразумение е било сключено чрез една от процедурите, предвидени в член 25 от посочената директива, така че неговите разпоредби да може да се прилагат за възлагащи органи/възложители, които първоначално не са били страни по рамковото споразумение.
3. Чрез дерогация от член 29, параграф 2, трета алинея от Директива 2009/81/ЕО възлагащият орган/възложителят може да прави съществени изменения на количествата, определени в съществуващо рамково споразумение с предприятие, спазващо разпоредбите в член 10, параграфи 1 и 2, доколкото това е строго необходимо за прилагането на параграф 2 от настоящия член. Когато количествата, определени в съществуващо рамково споразумение, бъдат съществено изменени съгласно настоящия параграф, на всеки икономически оператор, който отговаря на условията на възлагащия орган/възложителя, първоначално определени в процедурата за възлагане на поръчки за рамковото споразумение, включително изискванията за качествен подбор, посочени в членове 39—46 от Директива 2009/81/ЕО, и който спазва разпоредбите в член 10, параграфи 1 и 2, се дава възможност да се присъедини към това рамково споразумение. Възлагащият орган/възложителят дава тази възможност посредством специално обявление, публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз*.

4. За посочените в параграфи 2 и 3 договори и рамкови споразумения се прилага принципът на недискриминация по отношение на допълнителните количества, и по-специално за отношенията между посочените в параграф 1 възлагачи органи/възложители от държавите членки.
5. Възлагачите органи, които са изменили даден договор в посочените в параграфи 2 и 3 от настоящия член случаи, публикуват обявление за това в *Официален вестник на Европейския съюз*. Това обявление се публикува в съответствие с член 32 от Директива 2009/81/ЕО.
6. Възлагачите органи/възложителите не може да използват предвидената в параграфи 2 и 3 възможност неправомерно или по начин, който възпрепятства, ограничава или нарушава конкуренцията.

Член 35

Възлагане на поръчки

1. Чрез дерогация от [член 168 от преработения Финансов регламент] държавите членки, асоциираните държави и според случая Украйна може да поискат от Комисията:
 - а) да участва с тях в съвместно възлагане на обществени поръчки в съответствие с посоченото в [член 168, параграф 2 от преработения Финансов регламент], при което държавите членки, асоциираните държави или Украйна може изцяло да придобиват, наемат или ползват на лизинг съвместно закупените отбранителни продукти;
 - б) да действа като централен орган за покупки, който да възлага за сметка на заинтересованите държави членки или от тяхно име поръчки за отбранителни продукти в съответствие с посоченото в [член 168, параграф 3 от преработения Финансов регламент].
2. Процедурата за възлагане на поръчки съгласно параграф 1 трябва да отговаря на следните условия:
 - а) в започването на процедурата за възлагане на поръчки да може да участват всички държави членки, асоциирани държави и Украйна, чрез дерогация от [член 168, параграфи 2 и 3 от преработения Финансов регламент];
 - б) Комисията да покани за преговорите най-малко 4-ма експерти с необходимия опит от участващите държави с производствени мощности за съответния отбранителен продукт, за да се сформира съвместен екип за преговори;
 - в) участващите държави изрично да посочат дали са решили да провеждат паралелни преговорни процедури за този продукт. Решението за провеждане на паралелни преговорни процедури за този продукт трябва да подлежи на единодушно одобрение от участващите държави.
3. Като част от възлагането на поръчки в съответствие с посоченото в параграф 1, буква б) Комисията може да възлага поръчки за съответните компоненти и суровини за отбранителни продукти с цел изграждане на стратегически резерви.

При наличието на надлежно основание поради изключителната спешност на ситуацията Комисията може, чрез дерогация от член 172, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046, да поиска доставката на стоки или услуги от датата на изпращане на проектодоговорите, произтичащи от извършено за целите на настоящия регламент възлагане на поръчки, която дата не може да бъде по-късна от 24 часа след възлагането.

4. За целите на сключването на споразумения за закупуване с икономическите оператори представители на Комисията или определени от Комисията експерти може да извършват посещения на място в сътрудничество със съответните национални органи според местоположението на производствените съоръжения за отбранителните продукти от интерес.
5. Собствеността и износът на закупени съгласно настоящия член отбранителни продукти остават в обхвата на компетентност на участващите държави.
6. Комисията гарантира, че участващите държави се третират еднакво при осъществяването на процедурите за възлагане на поръчки и при изпълнението на произтичащите от това споразумения.
7. Използването на поръчки съгласно параграф 1 не засяга други инструменти, предвидени във Финансовия регламент.
8. В допълнение към определените във Финансовия регламент условия, за оферентите, изпълнителите и подизпълнителите по договори, произтичащи от извършено съгласно настоящия член възлагане на поръчки, се прилагат *mutatis mutandis* критерии за допустимост, равностойни на определените в член 10 от настоящия регламент.

Член 36

Предварително закупуване на отбранителни продукти

1. Съвместното закупуване съгласно посоченото в член 35 може да бъде под формата на споразумения за предварително закупуване на отбранителни продукти, договорени и сключени от името и за сметка на участващите държави. Тези споразумения може да включват механизъм за предварително заплащане за производството на такива продукти в замяна на правото върху резултата, който не може да надвишава договореното в частите от договора относно еднократните разходи и/или запазването на производствени мощности.
2. Когато споразуменията по параграф 1 от настоящия член включват механизъм за предварително заплащане, авансовото плащане за изпълнителя се покрива от финансовия пакет в съответствие с посоченото в член 5, параграф 1. Вноските на участващите държави в съответствие с посоченото в член 6 се вземат предвид при равни условия за всяко поръчано от участващите държави изделие.
3. В случаите, когато договорените суми надвишават търсенето, Комисията, по искане на съответните държави членки, разработва механизъм за преразпределяне към националните запаси или за изграждане на резерва за отбранителна промишлена готовност в съответствие с посоченото в член 14, параграф 1, буква б).

Улесняване на сключването на споразумения за изкупуване

1. Комисията създава система за улесняване на сключването на споразумения за изкупуване, свързани с увеличаването на производствените мощности на ЕОТИБ, както и на украинската ОТИБ, като взема предвид становището и съветите на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост и при спазване на правилата в областта на конкуренцията и за обществените поръчки.
2. Системата по параграф 1 трябва да дава възможност на заинтересованите държави членки и асоциирани държави и според случая на Украйна да представят оферти „купува“, в които да посочат:
 - а) количеството и качеството на отбранителните продукти, които възнамеряват да закупят;
 - б) предвидената цена или ценови диапазон;
 - в) предвидения срок на действие на споразумението за изкупуване.
3. Системата по параграф 1 трябва да дава възможност на производителите на отбранителни продукти, които отговарят на определените в член 10 условия, да представят оферти „продава“, в които да посочат:
 - а) количеството и качеството на отбранителните продукти, за които желаят да сключат споразумения за изкупуване;
 - б) предвидената цена или ценови диапазон, при която или който са склонни да продават;
 - в) предвидения срок на действие на споразумението за изкупуване.
4. Въз основа на получените съгласно параграфи 2 и 3 оферти „купува“ и „продава“ Комисията свързва съответните производители на отбранителни продукти със заинтересованите държави членки и асоциирани държави, както и според случая, с Украйна.
5. Въз основа на договора в съответствие с посоченото в параграф 4 заинтересованите държави членки и асоциирани държави, както и според случая, Украйна може да поискат от Комисията да участва в процедура за съвместно възлагане на обществени поръчки или в процедура за възлагане на обществени поръчки от тяхно име и/или за тяхна сметка съгласно член 35.
6. Финансовият пакет в съответствие с посоченото в член 5, параграф 1 може да обхваща частите от договора относно еднократните разходи и/или запазването на производствени мощности.

Ускоряване на процеса на издаване на разрешения за осигуряване на своевременна наличност и доставка на отбранителни продукти от интерес

1. Държавите членки гарантират, че административните заявления, свързани с планирането, изграждането и експлоатацията на производствени съоръжения, прехвърлянето на ресурси в рамките на Съюза, както и с проверката на

съответствието с техническите изисквания и сертифицирането на крайни продукти, се обработват ефективно и своевременно. За тази цел всички съответни национални органи гарантират, че тези заявления се обработват по възможно най-бързия допустим от правна гледна точка начин.

2. Държавите членки гарантират, че в процеса на планиране и издаване на разрешения се дава приоритет на изграждането и експлоатацията на заводи и съоръжения за производство на отбранителни продукти от интерес при търсенето на баланса на правните интереси във всеки конкретен случай.

Член 39

Улесняване на процеса на кръстосано сертифициране

1. Държавите членки приемат списък на националните органи за сертифициране за целите на отбраната и го изпращат на Комисията, която го предоставя на държавите членки.
2. Чрез актове за изпълнение Комисията съставя и актуализира официален списък на определените от държавите членки национални органи за сертифициране за целите на отбраната. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане съгласно член 58, параграф 3.
3. Орган за сертифициране от една държава членка може да поиска от орган за сертифициране на друга държава членка основна информация за обхвата на сертифицирането на определен отбранителен продукт.

РАЗДЕЛ 2

НАДЗОР И НАБЛЮДЕНИЕ НА ВЕРИГИТЕ ЗА ДОСТАВКИ

Член 40

Картографиране на веригите за доставки в областта на отбраната

1. В сътрудничество с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост Комисията извършва картографиране на веригите за доставки в областта на отбраната в Съюза.
2. Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост изготвя списък на отбранителните продукти, които са от критично значение за интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната, по-специално за укрепването на отбранителните способности на държавите членки и готовността на ЕОТИБ („ключови отбранителни продукти“). Този списък се актуализира редовно, най-малко веднъж годишно.
3. След консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост Комисията разработва рамка и методика за определяне на продукти от особено значение при криза, с акцент върху определянето на проблемните точки, както и на свързаните с тях производствени мощности в Съюза.
4. С картографирането по параграф 1 и определянето по параграф 6 от настоящия член трябва да се предоставя анализ на силните и слабите страни на Съюза по

отношение на веригите за доставки на продукти от особено значение при криза, както и да се осигурява информация за целите на програмирането за установената съгласно глава II програма.

5. За тази цел Комисията използва, наред с другото, публично достъпни и налични в търговската мрежа данни и съответната неповерителна информация от предприятията, резултата от извършен подобен анализ, включително в контекста на правото на Съюза за суровините и енергията от възобновяеми източници, както и извършените оценки съгласно член 66, параграф 1. Когато това не е достатъчно за определянето на продуктите от особено значение при криза, Комисията може, след консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост, да отправя искания за доброволно предоставяне на информация към съответните установени в Съюза участници в засегнатите вериги за създаване на стойност.
6. Чрез акт за изпълнение Комисията изготвя и редовно актуализира списък на продуктите от особено значение при криза. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане съгласно член 58, параграф 3.
7. Комисията редовно информира Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост за обобщените резултати от извършените съгласно параграф 4 дейности.
8. Въз основа на резултата от извършените дейности съгласно параграф 4 и след консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост Комисията изготвя списък с показатели за ранно предупреждение. След консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост Комисията редовно и най-малко на всеки две години преразглежда списъка с показатели за ранно предупреждение.
9. Всяка получена съгласно настоящия член информация се обработва в съответствие с посочените в член 61 задължения за поверителност.
10. Настоящият член не засяга защитата на основните интереси на държавите членки в областта на сигурността в съответствие с посоченото в член 346, параграф 1, буква а) от ДФЕС.

Член 41

Наблюдение

1. В консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост Комисията извършва редовно наблюдение на производствените мощности на Съюза, необходими за доставките на определените в съответствие с член 40, параграф 6 продукти от особено значение при криза, с цел определяне на факторите, които може да нарушат, компрометират или окажат отрицателно въздействие върху доставките на ключовите отбранителни продукти, за чието осигуряване допринасят. Наблюдението се изразява в следните дейности:
 - а) наблюдение на показателите за ранно предупреждение, определени съгласно член 40, параграф 8;

- б) наблюдение от страна на държавите членки на добросъвестността на дейностите, извършвани от ключовите участници на пазара съгласно член 42, и докладване от страна на държавите членки за важни събития, които може да възпрепятстват редовното провеждане на тези дейности;
- в) определяне на най-добри практики за превантивно намаляване на риска и повишаване на прозрачността по отношение на производствените мощности на Съюза, необходими за доставката на продукти от особено значение при криза.

След консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост Комисията определя честотата на наблюдението.

2. Комисията обръща специално внимание на МСП с цел да се сведе до минимум административната тежест, произтичаща от събирането на информация.
3. След консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост Комисията може да прикани ключовите участници на пазара в съответствие с посоченото в член 42, държавите членки, националните сдружения в отбранителната промишленост и други имащи отношение заинтересовани страни да предоставят на доброволен принцип информация за целите на извършването на дейности по наблюдение в съответствие с параграф 1, първа алинея, буква а).
4. За целите на параграф 1, първа алинея, буква б) държавите членки може да поискат от ключови участници на пазара съгласно член 42 предоставяне на информация на доброволен принцип, когато това е необходимо и пропорционално.
5. За целите на параграф 3 националните компетентни органи изготвят и поддържат списък с контакти за всички съответни предприятия, действително или потенциално допринасящи за доставките на ключови отбранителни продукти, които са установени на тяхната територия. Този списък се предава на Комисията. Комисията предоставя стандартизиран формат за списъка с контакти с оглед осигуряване на оперативна съвместимост.
6. Без да се засягат основните им интереси в областта на сигурността и защитата на поверителна търговска информация, произтичаща от сключени от държавите членки споразумения, държавите членки предоставят, когато е уместно, на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост всякаква допълнителна значима информация, по-специално за евентуалното или бъдещото приемане на национално равнище на мерки за възлагане на обществени поръчки, закупуване или производство на продукти от особено значение при криза.
7. Въз основа на информацията, събрана чрез дейностите по параграф 1, Комисията предоставя доклад с обобщените констатации на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост под формата на редовни актуализации. Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост заседава с цел оценка на резултатите от наблюдението. Когато е уместно, председателят на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост може да покани на тези заседания национални сдружения в отбранителната промишленост, ключови участници на пазара и експерти от академичните среди и гражданското общество.

8. Настоящият член не засяга защитата на основните интереси на държавите членки в областта на сигурността в съответствие с посоченото в член 346, параграф 1, буква а) от ДФЕС.

Член 42

Ключови участници на пазара

1. В сътрудничество с Комисията държавите членки определят установените на тяхната територия ключови участници на пазара, които имат отношение към доставката на ключови отбранителни продукти, като вземат предвид следните елементи:
 - а) пазарния дял на ключовия участник на пазара — на пазара на Съюза или на световния пазар за съответния продукт;
 - б) значението на участника на пазара за поддържането на достатъчно равнище на доставките на съответния продукт в Съюза, като се отчита наличието в Съюза на алтернативни средства за предоставянето на този продукт;
 - в) въздействието, което смущенията в доставките на предоставяния от участника на пазара продукт биха могли да окажат върху доставките на продукти от особено значение при криза.
2. Държавите членки съобщават за важни събития, които може да възпрепятстват редовното провеждане на дейностите в съответствие с посоченото в параграф 1.

РАЗДЕЛ 3

КРИЗА С ДОСТАВКИТЕ — ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И СМЕКЧАВАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА

Член 43

Предупреждения и превантивни действия

1. Когато национален компетентен орган узнае за риск от сериозни смущения по отношение на продукт от особено значение при криза или разполага с конкретна и надеждна информация за някакъв друг рисков фактор или настъпващо събитие, засягащ(о) продукт от особено значение при криза, той предупреждава Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост.
2. Когато Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост или Комисията узнае за риск от сериозни смущения по отношение на продукт от особено значение при криза или разполага с конкретна и надеждна информация за някакъв друг рисков фактор или настъпващо събитие, засягащ(о) доставките на даден продукт от особено значение при криза, включително въз основа на показателите за ранно предупреждение, при предупреждение съгласно параграф 1 или от международни партньори,

Комисията без необосновано забавяне предприема следните превантивни действия:

- а) свиква извънредно заседание на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост, за да координира следните действия:
 - 1) обсъжда сериозността на смущенията в наличността и доставките на съответните продукти от особено значение при криза;
 - 2) препоръчва на Комисията да предприеме действия в съответствие с глава II от настоящия регламент;
 - 3) обсъжда подходите на националните компетентни органи, включително за оценяване на степента на готовност на ключовите участници на пазара;
 - 4) започва диалог със заинтересованите страни относно производствените мощности на Съюза, необходими за доставката на продукти от особено значение при криза, с цел определяне, подготовка и евентуално координиране на превантивни мерки;
 - 5) обсъжда задействането на положение на криза с доставките съгласно посоченото в член 44, когато това е необходимо и пропорционално.
- б) от името на Съюза започва консултации или сътрудничество със съответните трети държави и международни организации с цел намиране на съвместни решения за справяне със смущенията във веригата за доставки в съответствие с международните задължения, което може да включва, когато е целесъобразно, извършването на координация в рамките на съответните международни форуми.

Член 44

Задействане на положение на криза с доставките

1. Счита се, че е налице криза с доставките, когато:
 - а) са налице сериозни смущения при предоставянето на продукти, които не са отбранителни продукти, или сериозни пречки пред търговията с такива продукти в рамките на Съюза, които водят до значителен недостиг на такива продукти; и
 - б) този значителен недостиг възпрепятства доставките, ремонта или поддръжката на отбранителни продукти до такава степен, че това би имало сериозно вредно въздействие върху функционирането на веригите за доставки в областта на отбраната в Съюза с последици за обществото, икономиката и сигурността на Съюза.
2. Когато Комисията или Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост узнае за потенциална криза с доставките съгласно член 43, Комисията извършва оценка за това дали са изпълнени условията по параграф 1 от настоящия член. При тази оценка се вземат предвид потенциалните положителни и отрицателни въздействия и последици от положението на криза с доставките по отношение на веригите за доставки в областта на отбраната в Съюза, както и извършените оценки съгласно други

имащи отношение рамки на Съюза за управление на кризи. Ако в резултат на оценката се получат конкретни и надеждни доказателства, Комисията, след консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост, може да предложи на Съвета да задейства положение на криза с доставките.

3. Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, може да задейства положението на криза с доставките чрез акт за изпълнение на Съвета. Срокът на действие на положението на криза с доставките се определя в акта за изпълнение и не може да надвишава 12 месеца.
4. Комисията докладва редовно и най-малко на всеки три месеца на Съвета и на Европейския парламент за състоянието на кризата.
5. Преди изтичането на срока на действие на положението на криза с доставките Комисията извършва оценка на необходимостта от удължаване на този срок. Ако в резултат на оценката се получат конкретни и надеждни доказателства, че условията за задействане на положението на криза с доставките продължават да са изпълнени, Комисията, след консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост, може да предложи на Съвета да удължи срока на действие на положението на криза с доставките.
6. Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, може да удължи положението на криза с доставките чрез акт за изпълнение на Съвета. Срокът на удължаване е ограничен и се определя в акта за изпълнение на Съвета.
7. Комисията може да предложи удължаване на положението на криза с доставките еднократно или по-често, когато това е надлежно обосновано.
8. По време на положението на криза с доставките Комисията, след консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост, извършва оценка на целесъобразността на евентуално предсрочно прекратяване на положението на криза. Ако оценката покаже това, Комисията може да предложи на Съвета да прекрати положението на криза.
9. Съветът може да прекрати положението на криза с доставките чрез акт за изпълнение на Съвета.
10. По време на положението на криза Комисията, по искане на държава членка или по своя собствена инициатива, свиква извънредни заседания на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост, ако е необходимо. Държавите членки работят в тясно сътрудничество с Комисията, уведомяват своевременно за и координират всички национални мерки, предприети по отношение на засегнатата верига за доставки в областта на отбраната, в рамките на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост.
11. При изтичане на срока, за който е задействано положението на криза с доставките, или в случай на предсрочно прекратяване съгласно параграф 8 от настоящия член, предприятиите в съответствие с членове 46 и 47 мерки незабавно престават да се прилагат.
12. Комисията актуализира картографирането и наблюдението на веригите за доставки в областта на отбраната в Съюза съгласно членове 40 и 41, като взема предвид опита от кризата, не по-късно от шест месеца след изтичането на срока на действие на положението на криза с доставките.

Набор от инструменти за извънредни ситуации при кризи с доставките

1. Когато бъде задействано положение на криза с доставките съгласно член 44 и когато е необходимо за преодоляването на кризата с доставките в Съюза, Комисията може да предприеме предвидените в членове 45 и 46 мерки при определените в тези членове условия.
2. Комисията, след консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост, ограничава прилагането на предвидените в членове 46 и 47 мерки до продуктите от особено значение при криза, които са засегнатите или за които има опасност да бъдат засегнати от смущенията в резултат на кризата с доставките. Използването на посочените в параграф 1 от настоящия член мерки трябва да е пропорционално и ограничено до необходимото за справяне със сериозни смущения, засягащи веригите за доставки на продуктите от особено значение при криза, и да е в интерес на Съюза. При използването на тези мерки се избягва създаването на непропорционална административна тежест, по-специално за МСП.
3. Когато бъде задействано положение на криза с доставките съгласно член 44 и когато е целесъобразно за преодоляването на кризата с доставките в Съюза, Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост може да извърши оценка и да предостави съвети за подходящи и ефективни спешни мерки.
4. Комисията редовно информира Европейския парламент и Съвета за всички предприети в съответствие с параграф 1 мерки и обяснява причините за своето действие.
5. Комисията може, след консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост, да издаде насоки за изпълнението и използването на спешните мерки.

Събиране на информация

1. Когато бъде задействано положение на криза с доставките съгласно член 44, Комисията може да поиска от съответните предприятия, допринасящи за производството на продукти от особено значение при криза, които не са отбранителни продукти, с предварителното съгласие на държавата членка, в която са установени, да предоставят в определен срок информация за своите производствени способности, производствени мощности и текущи основни смущения. Поисканата информация се ограничава до необходимото за оценка на естеството на кризата с доставките или за определяне и оценка на потенциалните смекчаващи или спешни мерки на равнището на Съюза или на национално равнище. Исканията за информация не може да водят до предоставяне на информация, чието разкриване би противоречало на основните интереси на държавите членки в областта на сигурността.
2. Преди да отправи искане за информация, Комисията може да проведе доброволна консултация с представителен брой имащи отношение предприятия, за да определи подходящото и пропорционално съдържание на

такова искане. Комисията подготвя искането за информация в сътрудничество с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост.

3. Комисията използва сигурни средства за подаване на искането за информация и обработва всяка получена информация в съответствие с член 61. За тази цел националните компетентни органи предават на Комисията списъка с контакти, изготвен съгласно член 41, параграф 5.
4. Комисията без необосновано забавяне препраща копие от искането за информация до националния компетентен орган на държавата членка, на чиято територия се намира производственият обект на предприятието адресат. Ако националният компетентен орган поиска това, Комисията предава получената от съответното предприятие информация в съответствие с правото на Съюза.
5. В искането за информация се посочва правното му основание, то се ограничава до минимално необходимото и трябва да е пропорционално по отношение на детайлността и обема на данните и честотата на достъп до исканите данни, в него да са взети предвид законните цели на предприятието и разходите и усилията, необходими за предоставянето на данните, и да е определен срокът, в който информацията трябва да бъде предоставена. В него се посочват и предвидените в член 55 санкции.
6. Собствениците на предприятията или техните представители, а в случаите на юридически лица или сдружения без юридическа правосубектност — лицата, упълномощени да ги представляват по закон или по силата на техния учредителен акт, осигуряват поисканата информация от името на съответното предприятие или сдружение от предприятията.
7. Ако дадено установено в Съюза предприятие получи от трета държава искане за информация, свързана с неговите дейности за целите на верига за доставки от критично значение в областта на отбраната в Съюза, то трябва да информира Комисията своевременно и по начин, който да ѝ дава възможност да поиска подобна информация от предприятието. Комисията информира Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост за съществуването на такова искане от трета държава.
8. Ако дадено предприятие предостави неточна, непълна или подвеждаща информация в отговор на отправено съгласно настоящия член искане или не предостави информацията в определения срок, то подлежи на глоби, определени в съответствие с член 55, освен ако предприятието има основателни причини да не предостави исканата информация.

Член 47

Поръчки с приоритет

1. Когато бъде задействано положение на криза съгласно член 44, дадена държава членка, която е засегната или може да бъде засегната от сериозни затруднения при възлагането на поръчка или при изпълнението на договор за доставка на ключови отбранителни продукти поради недостиг или сериозни рискове от недостиг по верига за доставки от критично значение в областта на отбраната в Съюза, може да поиска от Комисията да изиска от дадено предприятие да приеме или да даде приоритет на поръчка за продукти от особено значение при криза, които не са отбранителни продукти („поръчка с приоритет“).

2. При постъпване на искане в съответствие с посоченото в параграф 1 Комисията може, след консултация с държавата членка, в която е установено съответното предприятие, и с нейно съгласие, да уведоми предприятието за намерението си да му наложи поръчка с приоритет.
3. Уведомлението по параграф 2 трябва да включва информация за правното основание на искането и да посочва съответния продукт, спецификации и количества, както и графика и срока, в който поръчката трябва да бъде изпълнена, а също и причините, обосноваващи използването на поръчка с приоритет.
4. След уведомлението по параграф 2 предприятието отговаря на Комисията в срок от пет работни дни и посочва дали може да приеме поръчката. Когато спешността на ситуацията го налага, Комисията може, с обосновка на тази спешност, да съкрати срока за отговор от страна на предприятието.
5. Когато предприятието не приеме поръчката с приоритет, то предоставя на Комисията подробна обосновка за това.
6. Когато предприятието приеме поръчката с приоритет, тази поръчка на Комисията се смята за приета при описаните в нея условия в съответствие със смисъла на параграф 1, а предприятието се счита за правно обвързано.
7. Когато уведоменото предприятие не приеме поръчката с приоритет, тази поръчка се смята за отказана. При надлежно отчитане на изтъкнатите от предприятието основания Комисията може:
 - а) да се откаже от поръчката;
 - б) да задължи чрез акт за изпълнение съответното предприятие да приеме или изпълни поръчката с приоритет на справедлива и разумна цена.
8. Комисията взема предвид възраженията на предприятието по параграф 7 и посочва причините, по които, в съответствие с принципа на пропорционалност и основните права на предприятието съгласно Хартата на основните права на Съюза, е било необходимо актът за изпълнение по параграф 7, буква б) да бъде приет с оглед на описаните в параграф 1 обстоятелства.
9. Комисията посочва в акта за изпълнение по параграф 7, буква б) правното основание за поръчката с приоритет, определя срока, в който тя трябва да бъде изпълнена, и посочва продукта, спецификациите, обема и всеки друг параметър, който трябва да бъде спазен. Комисията също така посочва предвидените в член 55 санкции при неспазване на задължението.
10. Когато предприятието приеме подадената от Комисията поръчка с приоритет съгласно параграф 6 или когато Комисията приеме акт за изпълнение съгласно параграф 7, буква б), поръчката с приоритет трябва:
 - а) да бъде възложена на справедлива и разумна цена, с която се отчитат по подходящ начин алтернативните разходи на икономическия оператор при изпълнението на поръчките с приоритет спрямо съществуващите договорни задължения;
 - б) да има предимство пред всяко задължение за изпълнение съгласно частното или публичното право, с изключение на пряко свързаните с военни поръчки.

11. Всеки конфликт между поръчка с приоритет и мярка по друг механизъм на Съюза за приоритизиране се разрешава от Комисията въз основа на оценка на обществения интерес.
12. Когато предприятието приеме поръчката на Комисията съгласно параграф 6 или когато Комисията приеме акт за изпълнение съгласно параграф 7, буква б), предприятието може да поиска от Комисията да преразгледа поръчката с приоритет, ако прецени, че това е надлежно обосновано по една от следните причини:
 - а) предприятието не е в състояние да изпълни поръчка с приоритет поради недостатъчна производствена способност или производствена мощност, дори при преференциално третиране на поръчката;
 - б) приемането на поръчката би създало прекомерна икономическа тежест и би довело до особени затруднения за предприятието.
13. Предприятието предоставя цялата важна и подкрепена с доказателства информация, за да може Комисията да прецени основателността на повдигнатите възражения.
14. След анализ на представените от предприятието причини и доказателства Комисията може, след консултация с държавата членка на неговото установяване, да измени акта за изпълнение, за да освободи предприятието частично или изцяло от задълженията му по настоящия член.
15. Настоящият член не засяга използването на национални механизми или инициативи с равностоен ефект.
16. Когато установено в Съюза предприятие е обект на мярка на трета държава, която включва поръчка с приоритет, то уведомява Комисията за това. Комисията съответно информира комитета за съществуването на такива мерки.
17. Когато предприятие приеме или е задължено да приеме и изпълни с предимство поръчка с приоритет в съответствие с параграф 6 или параграф 7, буква б), то е защитено от всякаква договорна или извъндоговорна отговорност във връзка със спазването на исканията с приоритет. Отговорността се изключва само до степента, в която нарушаването на договорните задължения е било необходимо за спазване на наложеното задължение за изпълнение с приоритет.
18. Когато икономически оператор, след като изрично е приел или е бил задължен да приеме да изпълни с приоритет поисканите от Комисията поръчки, умишлено или поради груба небрежност не изпълни задължението за даване на приоритет на тези поръчки, той подлежи на определени в съответствие с член 54 глоби, освен когато предприятието има достатъчно основания да не изпълни задължението за даване на приоритет на тези поръчки.
19. Комисията приема акт за изпълнение, в който се уреждат практическите и оперативните договорености за функционирането на исканията с приоритет.
20. Актовете за изпълнение по настоящия член се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане съгласно член 58, параграф 3.

РАЗДЕЛ 4

ПОЛОЖЕНИЕ НА СВЪРЗАНА СЪС СИГУРНОСТТА КРИЗА С ДОСТАВКИТЕ

Член 48

Задействане на положение на свързана със сигурността криза с доставките

1. Счита се, че е налице свързана със сигурността криза с доставките, когато:
 - а) е възникнала или се счита, че е възникнала засягаща сигурността криза;
 - б) са налице сериозни смущения при предоставянето на продукти или сериозни пречки пред търговията с отбранителни продукти в рамките на Съюза, които водят до значителен недостиг на отбранителни продукти или свързани с тях междинни продукти, суровини или преработени материали.
2. Когато възникне свързана със сигурността криза с доставките или когато Комисията или Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост узнае за потенциална свързана със сигурността криза с доставките съгласно член 43, Комисията с подкрепата на върховния представител извършва оценка за това дали са изпълнени условията по параграф 1 от настоящия член. При тази оценка се вземат предвид потенциалните положителни и отрицателни въздействия и последици от положението на свързана със сигурността криза с доставките по отношение на веригите за доставки в областта на отбраната в Съюза. Ако в резултат на оценката се получат конкретни и надеждни доказателства, Комисията може да предложи на Съвета да задейства положение на свързана със сигурността криза с доставките.
3. Съветът, по предложение на Комисията и като действа с квалифицирано мнозинство, може да приеме акт за изпълнение за задействане на положение на свързана със сигурността криза с доставките, когато това е подходящ начин за справяне с кризата, като се отчита необходимостта да се гарантира високо равнище на сигурност на Съюза, държавите членки и гражданите на Съюза.
4. В акта за изпълнение за задействане на положение на свързана със сигурността криза с доставките Съветът определя кои от мерките по членове 49—54 са подходящи за справяне с кризата, като се отчита необходимостта да се гарантира високо равнище на сигурност на Съюза, държавите членки и гражданите на Съюза, и съответно кои мерки следва да бъдат задействани.
5. Положението на свързана със сигурността криза с доставките се задейства за максимален период от дванадесет месеца. Не по-късно от три седмици преди изтичането на периода, за който е задействано положението на свързана със сигурността криза с доставките, Комисията с подкрепата на върховния представител представя на Съвета доклад за оценка на това дали този срок следва да бъде удължен. В доклада по-конкретно се анализират ситуацията по отношение на сигурността и икономическите последици от засягащата сигурността криза в Съюза като цяло и в държавите членки, както и въздействието на задействаните по-рано мерки съгласно настоящия регламент.

6. Комисията може да предложи на Съвета удължаване, като посочи кои от мерките е подходящо да бъдат удължени, когато в оценката по параграф 4 се достигне до заключението, че е целесъобразно срокът, за който е задействано положението на свързана със сигурността криза с доставките, да бъде удължен. Удължаването на срока не може да надвишава шест месеца. Съветът, като действа с квалифицирано мнозинство, може многократно да реши да удължи периода, за който е задействано положението на свързана със сигурността криза с доставките, когато това е подходящ начин за справяне с кризата, като се отчита необходимостта да се гарантира високо равнище на сигурност на Съюза, държавите членки и европейските граждани.
7. След консултация с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост Комисията може да предложи на Съвета, в допълнение към вече задействаните от него мерки, да приеме акт за изпълнение за задействане на допълнителни мерки или за отмяна на задействани мерки по членове 49—54, когато това е подходящ начин за справяне с кризата, като се отчита необходимостта да се гарантира високо равнище на сигурност на Съюза, държавите членки и гражданите на Съюза.
8. След изтичане на срока, за който е задействано положението на свързана със сигурността криза с доставките, предприетите в съответствие с членове 49—54 мерки престават да се прилагат.
В хода на подготовката и изпълнението на мерките по членове 49—54 Комисията, когато е възможно, действа в тясно сътрудничество с Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост, който своевременно предоставя съвети. Комисията информира Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост за предприетите действия.
9. Когато бъде задействано положение на свързана със сигурността криза с доставките, Комисията може да предприеме предвидените в членове 46 и 47 мерки при предвидените в тях и в член 45 условия.

Член 49

Събиране на информация

Когато Съветът задейства тази мярка в съответствие с член 48, параграф 4, Комисията може да предприеме предвидената в член 46 мярка по отношение на отбранителни продукти в съответствие с определените в посочения член условия.

Член 50

Приоритизиране на отбранителни продукти (искания с приоритет)

1. Когато Съветът задейства тази мярка в съответствие с член 48, параграф 4, дадена държава членка, която е засегната или може да бъде засегната от сериозни затруднения при възлагането на поръчка или при изпълнението на договор за доставка на отбранителни продукти поради недостиг или сериозни рискове от недостиг на продукти от особено значение при криза, и тези затруднения може да засегнат сигурността на Съюза и на държавите членки, може да поиска от Комисията да изиска от дадено предприятие да приеме или да даде приоритет на определени поръчки за продукти от особено значение при

криза („искания с приоритет“). Тези искания може да се отнасят само за отбранителни продукти.

2. При постъпване на искане в съответствие с посоченото в параграф 1 Комисията може, след консултация с държавата членка, в която е установено съответното предприятие, и с нейното предварително съгласие, да поиска от това предприятие да приеме исканията с приоритет. В искането на Комисията изрично се посочва, че икономическият оператор остава свободен да го откаже.
3. Когато предприятието, до което е отправено искането по параграф 1, изрично е приело да даде приоритет на исканията, Комисията, след консултация с държавата членка, в която е установено съответното предприятие, и с нейното предварително съгласие, приема акт за изпълнение за установяване на:
 - а) правното основание за исканията с приоритет, което предприятието трябва да спазва;
 - б) продуктите от особено значение при криза, за които се отнася искането с приоритет, и количеството, в което трябва да бъдат доставени;
 - в) сроковете за изпълнение на искането с приоритет;
 - г) бенефициерите по искането с приоритет; и
 - д) освобождаването от договорна отговорност при определените в параграф 5 условия.
4. Исканията с приоритет трябва да бъдат отправени при справедлива и разумна цена, с която се отчитат по подходящ начин алтернативните разходи на икономическия оператор при изпълнението на исканията с приоритет спрямо съществуващите договорни задължения. Исканията с приоритет имат предимство пред всяко предходно частно или публично договорно задължение, свързано с продуктите, за които се отнася съответното искане с приоритет, съгласно частното или публичното право.
5. Икономическият оператор, към когото е отправено искането с приоритет, не носи отговорност за евентуално нарушение на уреждано от правото на държава членка договорно задължение, когато:
 - а) нарушението на договорните задължения е строго необходимо за спазването на изискваното приоритизиране,
 - б) актът за изпълнение по параграф 3 е бил спазен, и
 - в) приемането на искането с приоритет не е било единствено с цел неправомерно да се избегне предходно задължение за изпълнение.
6. Когато икономически оператор, след като изрично е приел да изпълни с приоритет поисканите от Комисията поръчки, умишлено или поради груба небрежност не изпълни задължението за даване на приоритет на тези поръчки, той подлежи на определени в съответствие с член 55 глоби, освен когато предприятието има достатъчно основания да не изпълни задължението за даване на приоритет на тези поръчки.
7. Настоящият член не засяга използването на национални механизми или инициативи с равностоен ефект.

8. Когато установено в Съюза предприятие е обект на мярка на трета държава, която включва искане с приоритет, то уведомява Комисията за това. Комисията съответно информира комитета за съществуването на такива мерки.
9. Актът за изпълнение по параграф 3 се приема в съответствие с процедурата по разглеждане съгласно член 58, параграф 3.

Член 51

Трансфери на отбранителни продукти в рамките на ЕС

1. Когато Съветът задейства тази мярка в съответствие с член 48, параграф 4 и без да се засягат Директива 2009/43/ЕО и прерогативите на държавите членки съгласно нея, държавите членки гарантират, че свързаните с трансфери в рамките на ЕС заявления се обработват ефективно и своевременно. За тази цел всички съответни национални органи гарантират, че разглеждането на заявленията не надвишава 2 работни дни.
2. Трансферите на продукти от особено значение при криза не може да се считат за чувствителни по смисъла на член 4, параграф 8 от Директива 2009/43/ЕО.
3. Държавите членки се въздържат от налагане на ограничения върху трансфера съгласно определението в член 2 от Директива 2009/43/ЕО на свързани с отбраната продукти в рамките на Съюза. Когато държавите членки налагат такива ограничения на основания, свързани със сигурността или отбраната, това се прави само ако тези ограничения са:
 - а) прозрачни, т.е. заложи в публични изявления/документи;
 - б) надлежно обосновани, т.е. трябва да са посочени основанията и връзката със сигурността или отбраната;
 - в) пропорционални, т.е. не надхвърлящи строго необходимото;
 - г) относими и специфични, т.е. дадено ограничение трябва да се отнася конкретно за свързан с отбраната продукт или категория свързани с отбраната продукти;
 - д) недискриминационни.

Член 52

Подкрепа за иновационни действия в областта на отбраната при извънредни ситуации

Когато Съветът задейства тази мярка в съответствие с член 48, параграф 4, за допустими по предвидената в глава II програма се считат иновационните действия, свързани с някоя от следните дейности:

- а) дейности с цел бързо адаптиране и модифициране на граждански продукти за отбранителни приложения;
- б) дейности с цел значително съкращаване на сроковете за изпълнение на доставката на отбранителни продукти;

- в) дейности с цел значително опростяване на техническите спецификации на отбранителни продукти, за да се даде възможност за тяхното масово производство;
- г) дейности с цел значително опростяване на производствения процес за отбранителни продукти, за да се даде възможност за тяхното масово производство.

Член 53

Сертифициране при положение на свързана със сигурността криза с доставките

1. Когато Съветът задейства тази мярка в съответствие с член 48, параграф 4, държавите членки гарантират, че административните процедури, свързани със сертифициране и при необходимост с технически адаптации, се провеждат по възможно най-бързия начин в съответствие с техните приложими национални законови и подзаконови актове.
2. Когато в националното право съществува такъв статут, на сертифицирането на отбранителни продукти от особено значение при криза се предоставя статут с възможно най-голямо национално значение.
3. Когато тази мярка е задействана, сертифицираните в дадена държава членка отбранителни продукти се считат за сертифицирани в друга държава членка, без да подлежат на допълнителен контрол.
4. С акта за изпълнение на Съвета по член 48, параграф 3 може да бъдат определени по-точни разпоредби за обхвата на тази мярка.
5. Тази мярка не засяга основните интереси на държавите членки в областта на сигурността.

Член 54

Ускорени национални процедури за издаване на разрешения

1. Когато Съветът задейства тази мярка в съответствие с член 48, параграф 4 и когато в националното право съществува такъв статут, на планирането, изграждането и експлоатацията на производствени съоръжения за продукти от особено значение при криза се дава статут с възможно най-голямо национално значение и те се разглеждат като такива в рамките на процедурите за издаване на разрешения, включително свързаните с екологични оценки и ако това е предвидено в националното законодателство, с териториалното устройство.
2. Сигурността на доставките на отбранителни продукти може да се счита за наложителна причина от по-висш обществен интерес по смисъла на член 6, параграф 4 и член 16, параграф 1, буква в) от Директива 92/43/ЕИО и от по-висш обществен интерес по смисъла на член 4, параграф 7 от Директива 2000/60. Поради това планирането, изграждането и експлоатацията на съответни производствени съоръжения може да се счита за по-висш обществен интерес, при условие че са изпълнени останалите условия, посочени в тези разпоредби.

РАЗДЕЛ 5

САНКЦИИ

Член 55

Санкции

1. Чрез акт за изпълнение Комисията може да наложи на предприятията или сдруженията, включително на техните собственици или представители, които са адресати на мерки за събиране на информация по членове 46 и 48 или на което и да е от задълженията за информиране на Комисията за задължение вследствие на мярка на трета държава съгласно член 47, параграф 16 и член 50, параграф 8 или за даване на приоритет на производството на продукти от особено значение при криза съгласно член 47 или 49, когато счете това за необходимо и пропорционално:
 - а) глоби, ненадвишаващи 300 000 евро, когато засегнатият субект умишлено или поради груба небрежност предоставя неточна, непълна или подвеждаща информация в отговор на отправено съгласно членове 46 и 48 искане, или не предоставя информацията в определения срок;
 - б) глоби, ненадвишаващи 150 000 евро, когато засегнатият субект умишлено или поради груба небрежност не изпълнява задължението си да информира Комисията за свое задължение към трета държава съгласно член 47, параграф 16 и член 50, параграф 8;
 - в) периодични имуществени санкции, ненадвишаващи 1,5 % от средния дневен оборот през предходната финансова година, за всеки работен ден на неспазване, считано от датата, определена в решението за издаване на поръчката с приоритет, когато засегнатият субект умишлено или поради груба небрежност не изпълнява задължение за даване на приоритет на производството на продукти от особено значение при криза съгласно член 47. Ако засегнатото предприятие е МСП, наложените периодични имуществени санкции не може да надвишават 0,5 % от средния му дневен оборот през предходната финансова година.
 - г) глоби, ненадвишаващи 300 000 евро, когато даденото предприятие или сдружение умишлено или поради груба небрежност не изпълнява задължението си да дава приоритет на производството на продукти от особено значение при криза съгласно член 49.
2. Преди да вземе решение по параграф 1 от настоящия член, Комисията предоставя на засегнатите предприятия и сдружения, включително техните собственици и представители, възможност за изслушване в съответствие с член 56. Тя взема предвид всички представени от тях надлежно обосновани причини, за да определи необходимостта от глоби или периодични имуществени санкции и тяхната пропорционалност.
3. Актовете за изпълнение по настоящия член се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане съгласно член 58, параграф 3.
4. При определянето на размера на глобата или периодичната имуществена санкция Комисията взема предвид естеството, тежестта и продължителността

на нарушението, включително в случаи на неизпълнение на задължението за приемане и изпълняване с предимство на поръчка с приоритет съгласно посоченото в член 47 — дали посочените в параграф 1 предприятия или сдружения, включително техните собственици и представители, са изпълнили частично поръчката с приоритет.

5. Глобите представляват външни целеви приходи по смисъла на член 21, параграф 5 от Финансовия регламент за програмата и инструмента за подкрепа на Украйна.

Член 56

Право на изслушване при налагането на глоби или периодични имуществени санкции

1. Преди да приеме решение съгласно член 55, Комисията гарантира, че на засегнатите предприятия и сдружения, включително техните собственици или представители, е дадена възможност да представят становища относно:
 - а) предварителните констатации на Комисията, включително всеки въпрос, по който Комисията е изразила възражения;
 - б) мерките, които Комисията евентуално възнамерява да предприеме с оглед на предварителните констатации съгласно буква а) от настоящия параграф.
2. Засегнатите предприятия и сдружения, включително техните собственици и представители, може да представят своите становища по предварителните констатации на Комисията в срок, който се определя от Комисията в нейните предварителни констатации и който не може да бъде по-кратък от 14 работни дни.
3. Комисията основава налагането на глоби или периодични имуществени санкции само на възраженията, по които засегнатите предприятия и сдружения, включително техните собственици или представители, са имали възможност да изразят становище.
4. Когато Комисията е информирала засегнатите предприятия и сдружения, включително техните собственици или представители, за предварителните си констатации по параграф 1, тя при поискване дава достъп до преписката си при условията на договорено оповестяване, при спазване на законния интерес на предприятията за опазване на техните търговски тайни или с цел запазване на търговски тайни или друга поверителна информация на което и да е лице. Правото на достъп до преписката не обхваща поверителна информация и вътрешни документи на Комисията или на органите на държавите членки. Поспециално правото на достъп не обхваща кореспонденцията между Комисията и органите на държавите членки. Нищо в настоящия параграф не възпрепятства Комисията да оповестява и използва информация, необходима за доказване на нарушение.

Глава V

Управление, оценка и контрол

Член 57

Консултативен съвет за готовност на отбранителната промишленост

1. Създава се Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост.
2. Общата задача на Консултативния съвет е да подпомага и предоставя съвети и препоръки на Комисията съгласно настоящия регламент, и по-специално съгласно глава IV [Сигурност на доставките] от него.
3. За целите на подпомагането на Комисията при изпълнението на мерките по глава II Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост я подпомага при определянето на приоритетните области на финансиране, като се вземат предвид приоритетите в областта на отбранителните способности, съвместно договорени от държавите членки в рамките на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС), по-специално в контекста на плана за развитие на способностите.
4. Комисията редовно предоставя на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост информация за всички планирани или предприети мерки във връзка със задействането на положение на криза с доставките или положение на свързана със сигурността криза с доставките. Комисията предоставя необходимата информация чрез сигурна информационна система.
5. За целите на положението на криза с доставките в съответствие с посоченото в член 44 Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост подпомага Комисията при изпълнението на следните задачи:
 - а) извършване на анализ на имаща отношение към кризата информация, събрана от държавите членки или от Комисията;
 - б) извършване на оценка на това дали са изпълнени критериите за задействане или отмяна на положение на криза с доставките;
 - в) предоставяне на насоки за изпълнението на избраните мерки в отговор на криза с доставките на равнището на Съюза;
 - г) извършване на преглед на националните мерки във връзка с кризата;
 - д) улесняване на обмена и споделянето на информация, включително с други органи на равнището на Съюза от значение при криза, както и по целесъобразност с трети държави, като се обръща специално внимание на развиващите се държави, и с международни организации.
6. За целите на положението на свързана със сигурността криза с доставките в съответствие с посоченото в член 48 Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост:
 - а) улеснява Комисията и държавите членки при предприемането на координирани действия;

- б) приема становища и насоки, включително конкретни ответни мерки, за държавите членки за гарантиране на своевременната наличност и доставка на продукти от особено значение при криза;
 - в) подпомага и предоставя насоки относно задействането на мерки в съответствие с посоченото в членове 49—54;
 - г) осигурява форум за координиране на действията на Съвета, Комисията и други съответни органи на Съюза.
7. Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост се състои от представители на Комисията, на върховния представител и ръководител на Европейската агенция по отбрана, на държавите членки и на асоциираните държави. Всяка държава членка или асоциирана държава номинира един представител и един заместник представител. За целите на определените в настоящия регламент задачи Консултативният съвет се председателства от Комисията. Секретариатът на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост се осигурява от Комисията.
 8. Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост заседава винаги, когато ситуацията го налага, по искане на Комисията, на държава членка или на асоциирана държава. Той приема свой процедурен правилник въз основа на представено от Комисията предложение.
 9. Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост може да издава становища по искане на Комисията или по своя собствена инициатива. Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост се стреми да намери решения, които да се ползват с възможно най-широка подкрепа.
 10. Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост кани поне веднъж годишно представители на националните сдружения в отбранителната промишленост и избрани представители на промишлеността, като взема предвид необходимостта да се гарантира балансирано географско представителство (структуриран диалог с отбранителната промишленост). Когато е задействано положение на криза с доставките съгласно посоченото в член 44 или положение на свързана със сигурността криза с доставките съгласно посоченото в член 48, Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост кани представители на промишлеността на високо равнище да се срещнат в специален състав, за да обсъдят въпроси, свързани с продукти от особено значение при криза.
 11. Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост кани представители на други органи на равнището на Съюза от значение при криза като наблюдатели на съответните заседания на съвета.
 12. Консултативният съвет за готовност на отбранителната промишленост кани представител от Украйна като наблюдател, когато това е уместно, и по-специално с оглед на действия за укрепване на украинската ОТИБ, в съответствие със своя процедурен правилник и при надлежно зачитане на интересите на Съюза и неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната.
 13. Комисията гарантира прозрачност и предоставя на членовете на Консултативния съвет равен достъп до информация, за да се гарантира, че

процесът на вземане на решения отразява ситуацията и нуждите на всички държави членки.

14. Комисията може, по своя собствена инициатива или по предложение на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост, да създава работни групи по конкретен повод, които да подпомагат Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост в неговата работа с цел разглеждане на конкретни въпроси въз основа на посочените в параграф 1 задачи. Държавите членки определят експерти за работните групи.
15. Комисията създава работна група по правните, регулаторните и административните пречки. Целите на тази работна група са:
 - а) установяване на съществуващите или потенциалните правни, регулаторни и административни пречки на международно, европейско и национално равнище за постигането на посочените в член 4 цели;
 - б) определяне на потенциални решения и/или смекчаващи мерки за установените пречки.

Член 58

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. EDA се приканва да представя на комитета мнения и експертни становища в качеството на наблюдател. ЕСВД също се приканва да съдейства на работата на комитета.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
4. Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 59

Рамково споразумение между ЕС и Украйна

1. Комисията сключва рамково споразумение с Украйна за изпълнението на определените в настоящия регламент действия, които засягат Украйна или установени в Украйна и получаващи средства от Съюза правни субекти.
2. Сключеното с Украйна рамково споразумение в своята цялост и договорите и споразуменията, подписани с установени в Украйна и получаващи средства от Съюза правни субекти, трябва да гарантират, че посочените в член 129 от Финансовия регламент задължения могат да бъдат изпълнени.
3. В рамковото споразумение се определят задълженията на украинските структури и органи, на които са възложени задачи по изпълнението на бюджета, да предприемат всички необходими мерки, включително законодателни, регулаторни и административни мерки за спазване на

принципите на добро финансово управление, прозрачност и недискриминация, за осигуряване на видимост на действията на Съюза при управлението на средствата на Съюза, за изпълнение на съответните задължения за контрол и одит и за поемане на произтичащите от тях отговорности, както и за защита на финансовите интереси на Съюза, по-специално чрез подробни изпълнителни разпоредби относно:

- а) дейностите, свързани с контрола, надзора, наблюдението, оценката, докладването и одита на финансирането от Съюза по програмата, както и разследванията, мерките за борба с измамите и сътрудничеството;
 - б) правилата за данъците, митата и таксите в съответствие с член 27, параграфи 9 и 10 от Регламент (ЕС) 2021/947;
 - в) правото на Комисията да наблюдава дейностите съгласно настоящия регламент, извършвани от установените в Украйна правни субекти, по време на целия цикъл на проектите, включително за сътрудничество за действия за съвместни поръчки, да участва в тези дейности като наблюдател, ако е подходящо, и да прави препоръки за подобряване на такива дейности, както и ангажимента от страна на украинските органи да положат всички усилия за изпълнението на тези препоръки на Комисията и да докладват за това изпълнение;
 - г) задълженията, посочени в член 64, параграф 2, включително точните правила и срок за събиране на данни от Украйна и достъп за Комисията и OLAF;
 - д) опазването на интересите в областта на сигурността, включително ниво на защита на класифицираната информация и поверителност, равностойно на посоченото в членове 59 и 60;
 - е) разпоредбите за защитата на личните данни.
4. На Украйна се предоставя финансиране само след като рамковото споразумение влезе в сила и страните изпълнят действията, които са необходими за изпълнение на установените в него изисквания.

Член 60

Прилагане на правилата за класифицираната информация

1. Създаването на нова класифицирана информация, генерирана при изпълнението на посочените в член 11 допустими действия, е отговорност на участващите държави членки, които ще установят приложимата рамка за сигурност съгласно съответното национално законодателство.
2. Тази рамка за сигурност не може да засяга възможността Комисията да има достъп до необходимата информация за изпълнение на действието.
3. Комисията осигурява защита на получената класифицирана информация в съответствие с правилата за сигурност, установени в Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 и Решение 2013/488/ЕС.
4. Приложимата рамка за сигурност за действието трябва да бъде въведена най-късно преди подписването на споразумението за предоставяне на безвъзмездни

средства или договора. Съответните документи се считат за неразделна част от споразумението за предоставяне на безвъзмездни средства.

5. Комисията предоставя на разположение одобрени и акредитирани съществуващи системи, за да улесни обмена на класифицирана информация между Комисията, върховния представител/ръководител на Агенцията, държавите членки и асоциираните държави, както и, когато е уместно, със заявителите и получателите.

Член 61

Поверителност и обработване на информацията

1. Информацията, получена в резултат от прилагането на настоящия регламент, се използва само за целите, за които е поискана.
2. Държавите членки, Комисията и върховният представител/ръководител на Агенцията гарантират защитата на търговските и стопанските тайни и на другата чувствителна и класифицирана информация, получена и генерирана в изпълнение на настоящия регламент в съответствие с правото на Съюза и съответното национално право.
3. Държавите членки, Комисията и върховният представител/ръководител на Агенцията гарантират, че предоставената или обменена съгласно настоящия регламент класифицирана информация не се понижава като ниво на класификация, нито се декласифицира без предварителното писмено съгласие на създателя на информацията.
4. Комисията не може да споделя каквато и да било информация по начин, който може да доведе до идентифициране на субект, когато споделянето на информацията води до потенциална търговска вреда или накърняване на репутацията на този субект или до разкриване на търговски тайни.
5. Комисията обработва информация, съдържаща данни на субект или търговски тайни, по начин, който не е по-малко строг от използвания при обработването на чувствителна неклассифицирана информация, включително прилагането на принципа „необходимост да се знае“ и обработването и споделянето в подходяща криптирана среда.

Член 62

Защита на личните данни

1. Настоящият регламент не засяга задълженията на държавите членки по Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета⁽⁸⁾ и Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽⁹⁾, свързани с

⁸ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁹ Директива 2002/58/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 юли 2002 г. относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в

обработването на лични данни от тяхна страна, нито задълженията на Комисията и, в зависимост от случая, на други институции, органи, служби и агенции на Съюза по Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета¹⁰), свързани с обработването на лични данни от тяхна страна при изпълнение на техните задължения.

2. Лични данни не се обработват или съобщават освен в случаите, когато това е строго необходимо за целите на настоящия регламент. В такива случаи се прилагат съответно регламенти (ЕС) 2016/679 и (ЕС) 2018/1725.
3. Когато обработването на лични данни не е строго необходимо за изпълнението на установените в настоящия регламент механизми, личните данни се анонимизират по такъв начин, че субектът на данните да не може да бъде идентифициран.

Член 63

Одити

Одитите относно използването на приноса от Съюза, проведени от лица или субекти, включително от лица или субекти, различни от тези, на които институции, органи, служби или агенции на Съюза са възложили извършването на одити, съставляват основата на общата увереност съгласно член 127 от Финансовия регламент. Сметната палата проверява отчетите за всички приходи и разходи на Съюза в съответствие с член 287 ДФЕС.

Член 64

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Когато асоциирана държава участва в програмата въз основа на решение, прието съгласно Споразумението за Европейското икономическо пространство, или въз основа на друг правен инструмент, асоциираната държава предоставя правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, OLAF и Сметната палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, както е предвидено в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013.
2. В споразумението по член 59 се предвиждат задължения на Украйна:
 - а) да предприема подходящи мерки за предотвратяване, разкриване и коригиране на измами, корупция, конфликти на интереси и нередности, засягащи финансовите интереси на Съюза, да избягва двойно

сектора на електронните комуникации (Директива за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации) (ОВ L 201, 31.7.2002 г., стр. 37).

¹⁰ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

финансиране и да предприема правни действия за възстановяване на присвоени средства;

- б) редовно да проверява дали предоставеното финансиране се използва в съответствие с приложимите правила, по-специално по отношение на предотвратяването, разкриването и коригирането на измами, корупция, конфликти на интереси и нередности;
- в) да добавя към всяко искане за плащане по програмата декларация, че средствата са били използвани в съответствие с принципа на добро финансово управление и по предназначение и са управлявани по подходящ начин, по-специално в съответствие с украинските правила, допълнени от международни стандарти, по отношение на предотвратяването, разкриването и коригирането на нередности, измами, корупция и конфликти на интереси;
- г) да даде изрично разрешение на Комисията, OLAF, Сметната палата и когато е приложимо, на Европейската прокуратура да упражняват правата си в съответствие с предвиденото в член 129, параграф 1 от Финансовия регламент при прилагане на принципа на пропорционалност;

Член 65

Информация, комуникация и публичност

1. Получателите на финансиране от Съюза посочват произхода на средствата и осигуряват видимостта на финансирането от Съюза, по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях, като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително на медиите и обществеността.
2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на програмата, на предприетите по програмата действия и на получените резултати.
3. Разпределените за програмата финансови ресурси трябва да допринасят за институционалната комуникация относно политическите приоритети на Съюза, доколкото тези приоритети са свързани с посочените в член 4 цели.
4. Разпределените за програмата финансови ресурси може да допринасят за организирането на дейности по разпространение на резултатите, мероприятия за създаване на контакти и дейности за повишаване на осведомеността, по-специално насочени към отваряне на веригите за доставки, за да се подпомага трансграничното участие на МСП.

Член 66

Оценка

1. До 30 юни 2027 г. Комисията изготвя доклад за оценка на изпълнението на определените в настоящия регламент мерки и на резултатите от тях, както и на възможността да се удължи техният срок на прилагане и да се осигури тяхното финансиране, по-специално по отношение на промените от гледна точка на сигурността и трайните рискове във връзка с доставката на отбранителни

продукти. Докладът за оценка се основава на консултации с държавите членки и основните заинтересовани страни.

2. Комисията представя доклада на Европейския парламент и на Съвета, придружен при необходимост от съответните законодателни предложения.

Член 67

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

1.2. Съответни области на политиката

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

1.4.2. Конкретни цели

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

1.4.4. Показатели за изпълнението

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените методи на управление, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

3.2.5. Финансов принос от трети страни

3.3. Очаквано отражение върху приходите

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за Регламент на Европейския парламент и Съвета за създаване на Програма за европейската отбранителна промишленост и рамка от мерки за гарантиране на своевременната наличност и доставка на отбранителни продукти (ПЕОП)

1.2. Съответни области на политиката

Политика на Съюза в областта на отбранителната промишленост

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

- ново действие след пилотен проект/подготвително действие¹¹**
- продължаване на съществуващо действие**
- сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

С програмата се установява набор от мерки с цел подкрепа за готовността на отбраната на Съюза и неговите държави членки чрез укрепване на конкурентоспособността, способността за реагиране и възможностите на европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ), за да се гарантира своевременната наличност и доставка на отбранителни продукти, и с цел допринасяне за възстановяването, реконструкцията и модернизацията на украинската отбранителна технологична и индустриална база (украинската ОТИБ), по-специално чрез следното:

- 1) създаването на Програма за европейската отбранителна промишленост („програмата“), обхващаща мерки за укрепване на конкурентоспособността, способността за реагиране и възможностите на ЕОТИБ, която може да включва създаването на Фонд за ускоряване на трансформацията на веригите за доставки в областта на отбраната (ФУТД);
- 2) създаването на програма за сътрудничество с Украйна с оглед на възстановяването, реконструкцията и модернизацията на украинската отбранителна технологична и индустриална база („инструмент за подкрепа на Украйна“);
- 3) правна уредба за определяне на изискванията и процедурите за създаване и последиците от създаването на Структурата за европейска програма за въоръжаване (СЕПВ);

¹¹ Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

- 4) правна уредба, насочена към гарантиране на сигурността на доставките, премахване на пречките и проблемните точки и подпомагане на производството на отбранителни продукти;
- 5) създаване на Консултативен съвет за готовност на отбранителната промишленост.

1.4.2. Конкретни цели

Не е приложимо

1.4.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

Очаквани резултати: ПЕОП следва да допринесе за преодоляване на недостига на финансиране до 2027 г., като предоставя финансова подкрепа за укрепването на европейската и украинската ОТИБ по предвидим, непрекъснат и навременен начин въз основа на интегриран подход.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Посочете показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

Като се има предвид краткият период на изпълнение на програмата, резултатите и въздействията от нея ще бъдат оценени в края на изпълнението ѝ въз основа на ретроспективна оценка.

Комисията ще гарантира, че субектът, на когото е поверено изпълнението на програмата, ще въведе необходимите показатели, които да се използват при мониторинга на нейното изпълнение. Те ще включват:

- увеличаване на мощностите за производство в рамките на ЕС на отбранителни продукти;
- намаляване на сроковете за производство;
- брой на държавите членки, участващи в сътрудничество за съвместно възлагане на обществени поръчки;
- брой на икономическите оператори, които получават улеснен достъп до финансиране
- брой нови трансгранични сътрудничества с предприятия, установени в други държави членки или асоциирани държави
- увеличаване на подкрепата за Украйна.

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Регламентът ще се изпълнява чрез пряко и непряко управление, по-специално за изпълнението на операции за смесено финансиране. Комисията ще трябва да разполага с подходящи експерти, за да наблюдава ефективно изпълнението, включително когато то е възложено на трети страни въз основа на споразумение за финансов принос.

- 1.5.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Както се подчертава в съвместното съобщение относно анализа на недостига на инвестиции в отбраната и бъдещите действия (JOIN/2022/24 final), десетилетията на недостатъчни инвестиции създават пропуски в отбранителните способности на въоръжените сили на държавите — членки на ЕС, както и липса на промишлени мощности в рамките на Съюза. Разпокъсването на търсенето доведе и до появата на национални промишлени сегменти и съответно до множество отбранителни системи с една и съща функция, които често не са оперативно съвместими помежду си. В настоящия контекст на пазара в областта на отбраната, който е белязан от повишена заплахата за сигурността, държавите членки бързо увеличават бюджетите си за отбрана и се насочват към покупки на сходно оборудване. Това води до голямо търсене на отбранителни продукти, надвишаващо производствените мощности на ЕОТИБ за такива продукти, която понастоящем е пригодена за мирно време. В този контекст са необходими значителни инвестиции, за които дружествата в областта на отбраната, които обикновено не извършват значителни самостоятелно финансирани промишлени инвестиции, ще се нуждаят от мерки за избягване на риска, както и от регулаторна подкрепа за отстраняване на съществуващите проблемни точки, като например достъп до квалифициран персонал и суровини. Намесата на Съюза чрез намаляване на риска по отношение на промишлените инвестиции посредством предоставяне на безвъзмездни средства и стимулиране на сътрудничеството за съвместно възлагане на обществени поръчки ще позволи по-бързо адаптиране към извършващите се понастоящем структурни промени на пазара. С предложените мерки също така ще се засили приспособимостта на ЕОТИБ и на украинската ОТИБ чрез трансгранични промишлени партньорства и сътрудничество между съответните дружества при съвместни усилия от страна на промишлеността, за да се избегне увеличаване на разпокъсването на веригите на доставки.

- 1.5.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

Не е приложимо

- 1.5.4. *Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти*

Програмата ще включва два действащи инструмента на ЕС — Инструмента за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки (EDIRPA) и Регламента относно подкрепата за производството на боеприпаси (ASAP), както и съществуващите програми на ЕС, като например Европейския фонд за отбрана. Тя ще вземе предвид и други инициативи на ЕС в областта на отбраната, като например постоянното структурирано сътрудничество (ПСС) или Стратегическия компас за сигурност и отбрана. Програмата ще създаде полезни взаимодействия с други програми на ЕС.

1.5.5. *Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства*

Не е приложимо

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

ограничен срок на действие

- в сила от 2025 г. до 31.12.2027 г.
- финансово отражение от 2025 г. до 2027 г. за бюджетните кредити за поети задължения и от 2026 г. до 2033 г. за бюджетните кредити за плащания.

неограничен срок на действие

- изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета¹²

Пряко управление от Комисията

- от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- от изпълнителните агенции

Споделено управление с държавите членки

Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- трети държави или на органите, определени от тях;
- международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- публичноправни органи;
- частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото са им предоставени подходящи финансови гаранции;
- органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и на които са предоставени подходящи финансови гаранции;
- органи или лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- *Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.*

Забележки

Програмата за европейска отбранителна промишленост се изпълнява при пряко или непряко управление в съответствие с Финансовия регламент.

¹² Подробности във връзка с методите на изпълнение на бюджета и позовавания на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

В съответствие с член 63 от програмата Комисията ще изготви доклад за оценка на програмата не по-късно от 30.6.2027 г. и ще го представи на ЕП и на Съвета. В доклада се прави оценка на въздействието и ефективността на действията съгласно програмата. За тази цел Комисията ще въведе необходимите механизми за мониторинг, за да гарантира, че съответните данни се събират надеждно и безпроблемно.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените методи на управление, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол

Комисията ще носи цялостната отговорност за изпълнението на програмата. По-специално Комисията възнамерява да изпълнява програмата главно при пряко управление. С използването на режим на пряко управление се изясняват отговорностите (изпълнение от разпоредителите с бюджетни кредити), съкращава се веригата на доставки (намалява времето за отпускане на безвъзмездни средства и времето за плащане), избягват се конфликти на интереси и се намаляват разходите за изпълнение (не се начисляват такси за управление за изпълняващия инструмента субект).

Комисията следва да определи приоритетите и условията за финансиране чрез една или няколко работни програми. Определянето на приоритетите следва да бъде подкрепено от дейността на Консултативния съвет за готовност на отбранителната промишленост. Следва да бъде създаден програмен комитет на държавите членки, в който Европейската агенция по отбрана следва да бъде поканена в качеството на наблюдател да представя на комитета мнения и експертни становища, а Европейската служба за външна дейност, включително нейният Военен секретариат, следва да бъде поканена да съдейства на комитета. Комисията ще приеме работните програми, след като получи становището на комитета в рамките на процедурата по разглеждане.

Финансирането по линия на програмата ще бъде главно под формата на безвъзмездни средства, покриващи до 100 % от разходите за действието, както и под формата на заеми. Комисията може да използва опростени варианти за разходите (напр. финансиране, което не е свързано с разходи) при изплащаните от нея безвъзмездни средства, за да намали административната тежест за бенефициерите и да съсредоточи усилията си върху резултатите от действията, по-специално когато получателите на финансиране са възлагащи органи на държави членки.

Схемата за плащане ще бъде изготвена, като се вземе предвид предложението на бенефициера (за да се даде възможност на бенефициера да избегне всякакъв недостиг на финансови средства), като същевременно се гарантира защитата на бюджета на Съюза. Комисията, в качеството си на предоставящ помощта орган, може — в случай на неизпълнение или неправилно изпълнение на действията или на забавяния — да намали, задържи или прекрати финансовото си участие.

Стратегията за контрол на програмата, включително осъществяването на предварителен и последващ контрол, ще се основава на опита, придобит в рамките на Европейския фонд за отбрана и на предшестващите го програми — Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната и Подготвителното действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната.

Специално внимание ще бъде отделено на действията в полза на Украйна. Установени са механизми за контрол, осигуряващи рамка, която гарантира, че са въведени всички подходящи мерки за защита на финансовите интереси на Съюза. Тя ще гарантира, че се взема предвид принципът на пропорционалност и специфичните условия, при които ще функционира програмата.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Програмата има за цел да способства за укрепването на европейската и украинската ОТИБ.

Свързаните с това рискове са недостатъчен размер на бюджета спрямо действителните нужди, трудности при установяване на проблемните точки в рамките на производствения процес, спешният характер на нуждите на въоръжените сили на Съюза в сравнение с производствените процеси. Тъй като инструментът допълва други инициативи, договорени от Съвета в подкрепа на въоръжените сили на държавите — членки на ЕС, и Украйна, координирането на търсенето между държавите членки представлява предварително условие.

Поради това Комисията ще изпълнява програмата при пряко управление, като се основава на експертния опит, придобит при изпълнението на Европейския фонд за отбрана, ASAP и EDIRPA. Тя ще изготви и приеме работни програми навреме и ще съкрати времето за отпускане на безвъзмездни средства.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

Бюджетът на програмата ще се изпълнява главно при пряко управление. Въз основа на опита на Комисията при управлението на безвъзмездни средства общите разходи за контрол на програмата от Комисията се очаква да възлязат на под 1 % от съответните управлявани средства.

По отношение на очаквания процент на грешки целта е той да се поддържа под прага от 2 %. Комисията счита, че ако програмата се изпълнява при пряко управление с обучени (опитен персонал, евентуално нает от министерствата на отбраната на държавите членки) и обезпечени с персонал екипи, действащи под ръководството на оправомощени разпоредители с бюджетни кредити, които прилагат ясни правила и използват по подходящ начин инструментите, основани на резултатите, ще се поддържа процент на грешки под прага на същественост от 2 %.

Финансовото участие може да бъде предоставено под формата на финансиране, което не е свързано с разходи, както е посочено в член 125, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Европейската служба за борба с измамите (OLAF) разполага с правомощието да провежда разследвания във връзка с операции, подкрепяни в рамките на настоящата инициатива. Споразуменията, произтичащи от настоящия регламент, включително споразуменията, сключени с международни организации, предвиждат надзор и финансов контрол от страна на Комисията или от всеки упълномощен от нея представител, както и одити от Европейската сметна палата, Европейската прокуратура или OLAF, извършвани на място при необходимост. Служители на Комисията, които имат необходимите разрешения за достъп до класифицирана информация, също така могат да извършват посещения на място.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод. ¹³	от държави от ЕАСТ ¹⁴	от държави кандидатки и потенциални кандидати ¹⁵	от други трети държави	други целеви приходи
	[XX.YY.YY.YY]	Многогод./едногод.	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки и потенциални кандидати	от други трети държави	други целеви приходи
5	13.0106 - Разходи за подкрепа на ПЕОП	Едногод.	ДА	рп	ДА	ДА
5	13.0801 — програма ПЕОП	Многогод.	ДА	рп	ДА	ДА
6	14.01xx — разходи за подкрепа на Инструмента за подкрепа на Украйна	Едногод.	НЕ	рп	ДА	ДА
6	14.0901 — Инструмент за подкрепа на Украйна	Многогод.	НЕ	рп	ДА	ДА

¹³ Многогод. = Многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = Едногодишни бюджетни кредити.

¹⁴ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

¹⁵ Държави кандидатки и ако е приложимо — потенциални кандидати от Западните Балкани.

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Източник на финансиране на бюджетните кредити по новата Програма за европейска отбранителна промишленост

Финансов принос от Европейския фонд за отбрана	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Общо
Развитие на способности						411,200	585,248	1000,000
Научни изследвания в областта на отбраната					3,552	208,600	287,848	500,000
Общо ЕФО					3,552	619,800	876,648	1500,000

3.2.2. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	5	Сигурност и отбрана — Клъстер 13 „Отбрана“

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	След 2027 г.	ОБЩО

13.0801 Бюджетни кредити за оперативни разходи ПЕОП — програма	Поети задължения	(1)						615,248	872,096		1487,344
	Плащания	(2)						310,000	440,000	737,344	1487,344
13.0106 — разходи за подкрепа ПЕОП — програма	Поети задължения = Плащания	(3)					3,552	4,552	4,552		12,656
ОБЩО бюджетни кредити за финансов пакет на програмата за функция 5	Поети задължения	=1+ 3					3,552	619,800	876,648		1500,000
	Плащания	=2+ 3					3,552	314,552	440,552	737,344	1500,000

Функция от многогодишната финансова рамка	06	СЪСЕДНИТЕ РЕГИОНИ И СВЕТЪТ — Клъстер 14 „Външна дейност“

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	След 2027 г.	ОБЩО
14.0901 — Инструмент за подкрепа на Украйна	Поети задължения	(1)					pm	pm	pm		
	Плащания	(2)					pm	pm	pm		
14.01xx — разходи за подкрепа Инструмент за подкрепа на Украйна	Поети задължения = Плащания	(3)					pm	pm	pm		pm
ОБЩО бюджетни кредити за финансовия пакет на програмата за функция 6	Поети задължения	=1					pm	pm	pm		pm
	Плащания	=2					pm	pm	pm		pm

ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (всички оперативни функции)	Поети задължения	(4)						615,248	872,096		1487,344
	Плащания	(5)						310,000	440,000	737,344	1487,344
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени	Поети задължения = Плащания	(6)					3,552	4,552	4,552		12,656

програми (всички оперативни функции)											
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—6 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+6					3,552	619,800	876,648		1500,000
	Плащания	=5+6					3,552	314,552	440,552	737,344	1500,000

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в [приложението към законодателната финансова обосновка](#) (приложение 5 към Решението на Комисията относно вътрешните правила за изпълнението на раздела за Комисията от общия бюджет на Европейския съюз), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	След 2027 г.	ОБЩО
Човешки ресурси						3,712	3,712	3,712		11,136
Други административни разходи						0,258	0,258	0,131		0,647
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова	(Общо поети задължения = Общо плащания)					3,970	3,970	3,843		11,783

рамка										

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	След 2027 г.	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити за всички ФУНКЦИИ от многогодишната финансова рамка	Поети задължения					7,522	623,770	880,491		1511,783
	Плащания					7,522	318,522	448,395	737,344	1511,783

3.2.3. *Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Години	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ОБЩО

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси					3,712	3,712	3,712	11,136
Други административни разходи					0,258	0,258	0,131	0,647
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка					3,970	3,970	3,843	11,783

Извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси					3,552	3,552	3,552	10,656
Други разходи с административен характер (предишни редове ВА)								
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка					3,552	3,552	3,552	10,656

ОБЩО					7,522	7,522	7,395	22,439

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други административни разходи, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
o Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)							
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)	19	19	19				
20 01 02 03 (Делегации)	1	1	1				
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)							
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
o Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време — ЕПРВ)¹⁶							
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от общия финансов пакет)							
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)							
13 01 Разходи за подкрепа на Програмата за европейска отбранителна промишленост ¹⁷	— в централата	31	31	31			
	— в делегациите	2	2	2			
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)							
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
ОБЩО	53	53	53				

¹³ е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Постове по щатното разписание ще бъдат попълнени от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети	Търсените ЕПРВ ще работят по разработването на политики, върху правни въпроси, с особено ударение върху безвъзмездните средства и обществените

¹⁶ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

¹⁷ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

служители	поръчки, финансовото управление, управлението на договорите, одита и оценката.
Външен персонал	Търсените ЕПРВ ще работят по разработването на политики, върху правни въпроси, с особено ударение върху безвъзмездните средства и обществените поръчки, финансовото управление, управлението на договорите, одита и оценката.

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

- може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

Функция 5. Вж. подробности в раздел 3.2.

- налага да се използват неразпределеният марж под съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми и инструментите, които се предлага да бъдат използвани.

- налага преразглеждане на МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми.

3.2.5. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- не предвижда съфинансиране от трети страни
- предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	2025	2026	2027				Общо
както е посочено в член 6	pm	pm	pm				pm
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити	pm	pm	pm				pm

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - върху собствените ресурси
 - върху разните приходи
 - Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен ред:	бюджетен	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ¹⁸					
			Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	
Член ...								

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

¹⁸

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.